ß ſerꝰ ſũ tui. a Ipſe.ſ.q̃ vocauit/ b Perficiet. rõnẽ plena cognitiõe. c Cõfirmabit/ volũtatẽ q̃ mõ ẽ fluida/ oĩmoda pace. d Solidabitq̃/ memoriã: ꝯtinua ꝛ ĩfallibili rex detẽtione: Et h̄ eſt qd dic btũs Berñ. Nõ rõ iactať opinionibꝰ ꝛ obſcuritatibꝰ/ volũtas fluctuat ꝑturbatiõibꝰ/ memoria ꝑturbať obliuionibꝰ. Sꝫ q̃ replet i bonis deſideriũ aĩe/ futurꝰ ẽ rõni plenitudo luc/ vo-
B lũtati miſtitudo pac/ memoriȩ ꝯtinuatio eternitať. Vľ Perficiet/ rõnabilẽ: viſione ſui a pte. Cõfirmabit/ ꝯcupiſcibilẽ: dilectione ꝑfecta ꝛ integra ꝛ vera. Solidabitq̃/ iraſcibilẽ: iterminabili ꝯ cõfirmatiõe. Vľ/ Perficiet/ ꝯtra mundũ. Cõfirmabit/ ꝯtra carnẽ. Solidabit/ ꝫ diabolũ. Vľ Perficiet/ ꝯtra ꝯcupiſcẽtiã oculoꝝ. Cõfirmabit/ ꝫ cõcupiſcẽtiã carnis. Solidabit/ ꝫ ſupbiã vitȩ. Vñ.j.Coꝝ.x.c. Fideľ eſt deꝰ q̃ nõ patieť vos tẽptari ſup id ꝙ poteſtis/ ſed faciet etiã cũ tẽptatiõe ꝓuctũ vt poſſitis ſuſtinere. Vel ſcdm Glo. Perficiet/ virtutibꝰ q̃s iã habetis/ alias neceſſarias ſupaddẽdo. Cõfirmabit/ in tribulatiõibꝰ patiẽtiã dãdo. Solidabit/ timorẽ diſſoluẽtẽ.ſ. humanũ vel mundanũ auferẽdo: et charitatẽ q̃ reducit ĩ vnitatẽ eccleſiȩ ꝯferẽdo. j. Joh. iiij. d. Perfecta charitas foras mittit timorẽ. e Ipſi glĩa/ ſit a nob̄ quã ſp in ſe habuit. f Et iperiũ/ in nobis. g In ſecula ſeculoꝝ.i. tales ſitis vt ipm cȩleſti patria ĩ ȩternũ laudãdo gĩficetis/ q̃ vobis grãm ꝯtulit in pñti vita: vt in vobis ſit gĩoſus q̃ ineffabiľ eſt in maieſtate ſua. h Amẽ/ cõfirmatio eſt p̄dictorum. i Per ſiluanum. Sexta pars eſt capłi: vbi oñdit p̄ quẽ eis hãc epłam miſit: qꝛ p̄ illũ q̃ ſibi erat neceſſariꝰ ꝛ vtilis: in q̃ ſe eos multũ diligere oñdit. Dicit g̃. Per ſiluanũ fidelem/ mihi ꝛ neceſſariũ. k Fratrẽ vob̄ vt arbitroꝛ breuiter ſcpſi: quaſi iudicio meo pluribus indigentis. Scripſi inquã l Obſecrans/ nõ imperãs. m Et ꝯteſtãs.i. ꝓbãs auctoritate ſcripturarũ. n Hãc eſſe verã grãm in q̃ ſtatis: Hic commendat eos a fide ꝛ operibus: tunc enim vera eſt grã qñ fidẽ ſequunť opa. Vel obſecrãs/ vos.ſ. vt faciatis: hãc gratiã eſſe verã in vobis: nõ cadẽdo ab ea: ſed ſemper in melius ꝓficiẽdo. o Salutat: Hic vltimo ſalutatiõnẽ ſubiũgit/ monẽs eos ad oſculũ pacis dicens: Salutat vos eccleſia.i. ꝯgregatio fideliũ. p Que eſt in babylone coelecta/ a deo ad grãm fidei. Babylonẽ vocat romã ꝓpť cultũ idolatriȩ. Et hoc dicit: qꝛ ſicut ppłs paruus numero ꝛ captiuus ꝓpter deſideriũ terrȩ ploꝛabat ſup filiã babylonis: ſic eccleſia adhuc parua et rudis romȩ fulgebat. Et p̄ hoc patet ꝙ de roma miſit hãc epłam. q Et marcus/ euangeliſta.ſ. r Filius meꝰ: qꝛ ipm ꝯuertit ꝛ baptiçauit: ꝛ in fide inſtruxit. Poſita ſalutatione coꝝ/ monet ad mutuã ſalutationẽ dicẽs: s Salutate/ vos/ iuicẽ/ in ſignũ cõmunis fidei. Et modũ ſubiũgit cũ dicit/ t In oſculo ſctõ. Glo. pacifico: colũbino: nõ ficto: nõ ſ̄bdolo: nõ venenoſo. Prouer. xxvij. a. Melioꝛa ſt vulnera diligẽtꝭ: q̃ꝫ fraudulẽta oſcula audiẽtis. Et ſic ĩ exterioꝛi oſculo labia ꝯiũgũť: ſic debẽt in ſpũali ꝯiũgi voltũtates. v Grã. Hic ſuã pꝰ alios ponit ſalutationẽ terminãs in grã/ ſic a grã incȩpit: vt ad locũ vñ exeũt flumia reuertanť. Eccꝰ.j.b. Dic g̃: Grã vob̄ oibꝰ.i. remiſſio pctõꝝ eſt: vel ſic: Et qꝛ dixerat oibꝰ: qꝛ vobis.ſ. x Qui eſtis/ ꝑmanẽtes fide ꝛ opatiõe. y In chꝛiſto ieſu amẽ. Hic eſt modꝰ ſalutãdi ꝛ petro ꝛ paulo: Et h̄ qꝛ vterq̃ erat miſter grȩ generalis. Ro. xvj. d. Grã dñi nr̃i ieſu chꝛiſti cũ oibꝰ vob̄ amẽ.

a ſos/ ipſe ꝑficiet/ cõfirmabit/ ſo
b lidabitq̃. Ipſi glória ꝛ impe
c d e riũm i ſȩcula ſȩculoꝝ: amẽn.
f g h Per ſiluanũ fide ẽ frãtrem
i k vobis vt arbitroꝛ breuiť ſcri
l m pſi: obſecrãs ꝛ cõnteſtãs hãc
n eſſe verã gratiã dei in qua ſta
o tis. Salutat vos eccleſia quȩ
p q ẽſt i babylone coelecta: ꝛ mãr
r s cus filiꝰ mẽꝰ. Salutate inuicẽ
t in õſculo ſctõ. Grãtia vobis
v x y oĩbus qñi eſtis in chꝛiſtõ ie
ſu: amen.

Explicit epiſtola beati Petri apłi pma.

Incipit argumẽtum in epiſtolam ſecundam.

Simon petrus p̄ fidem huic mũdo ſapientes mortuos eẽ declarat: eiſdẽq̃ pietatis quãta ſit magnitudo luce ipſa clarius manifeſtat.

Explicit argumentum.

Incipit epiſtola ſecũda beati Petri apłi. Ca. I

Simon pe
z trus/ ſeruꝰ ꝛ apo
ſtolus ieſu chꝛi
a ſti: his qñi coȩ
b qualem nõbiſcũ
ſortiti ſũt fidem

Simon petrus ⁊c̃. Primitiua (Expo. Ca. I. eccłia a duobꝰ paſſa fuit. Primo a ꝑſecutoꝛibꝰ vel tyrãnis. Secũdo a falſis fratribꝰ vľ hereticis. Petrus igiť doctoꝛ eccłiȩ et inſtructoꝛ. In pma epła muniuit eccleſiam contra ꝑſecutoꝛes vel tyrannos. Vnde ꝛ in illa inuitauit ad patientiã: in hac ſcda munit eccłiam ꝫ hereſes: vñ et inuitat ad ſapiam. In ꝑſecutoribꝰ enĩ neceſſaria eſt patientia: ſꝫ ꝫ hereticos neceſſaria eſt ſapiẽtia. Hȩ ſunt duȩ alȩ datȩ mulieri.i. eccleſiȩ. Apocal. xij. d. Et datȩ ſunt mulieri alȩ duȩ aq̃lȩ magnȩ vt volaret in deſertũ ĩ locũ ſuũ: vbi alitur p̄ tp̄s ꝛ tpa ꝛ dimidium tpis a facie ſerpẽtis. Diuidiť aũt hec epła in tres ptes/ ſm ꝙ ꝯtinet tria capitula. In pma hoꝛtať ꝛ monet ad ꝯſtantiã fidei: ꝛ hoc in pmo capło. In ſecũda oñdit q̃re debẽt eſſe conſtãtes in fide: qꝛ.ſ. multi veniẽt heretici q̃ eos auertẽt a fide niſi fuerint cõſtantes: ibi: Fuerunt vero ⁊c̃. j. ij. a. In tertia pte/ vt ipſi cõſtãtioꝛes ſint ꝛ foꝛtioꝛes ad reſiſtendum hereticis/ iudicium futurũ oñdit: ꝛ erroꝛes hereticoꝝ cãmq̃ deceptiones eoꝝ aperit: et ideo hãc epłam a ſe ſcriptã oñdit: ibi: Hãc ecce vob̄ chariſſimi ⁊c̃. j. iij. Prima pars.ſ. pmũ capłm diuidiť in tres ptes: qꝛ p̄ ſalutationẽ p̄mittit: Secũdo q̃ ſunt neceſſaria ad hoc ꝙ ipſi ſint ꝯſtantes in fide oñdit/ ibi: Gratia vobis ⁊c̃. ſm quoſdã: vel ſm alios ꝛ melius: ibi: Quõ oĩa ⁊c̃. In tertia monet eos ad ꝯſtantiã tũ a pte ſui: tũ auctoꝛitate chꝛiſti: ibi: Juſtũ aũt arbitroꝛ ⁊c̃. Dicit g̃.
z Simon petrus. Sꝫ q̃riť hic q̃re in pma epła nõ appoſuit hoc nomẽ ſimon: ſed tm̃ dixit petrus. Item q̃re non appoſuit hoc nomẽ ſeruus: hic aũt apponit: Solutio. In pma epła tm̃mõ poſuit hoc nomẽ petrus: qꝛ tũc inuitabat eos ad patientiã. q. d. ego firmꝰ ſum ad ſuſtinendã ꝑſecutionẽ ꝛ expꝫtus: ꝛ ſic volo vos eſſe: Petrus enĩ interp̄tať agnoſcẽs. q. d. expꝫto credite: Nec poſuit ibi nomẽ ſeruitutis ad innuẽdũ ꝙ ꝑſecutiones non debent ſeruiliter ſuſtineri: quia dignitates ſũt. Actꝰ. v. g. Et illi ibãt gaudẽtes a conſpectu conſilij qm̃ digni habiti ſunt pro nomine ieſu contumeliã pati. In hac autem epiſtola: quia inuitat ad ſapientiam: pȩmittit nomen humile.ſ. ſimon: ꝛ nomen dominij.ſ. petrus: vt per hoc noteť ꝙ in obedientia ꝛ conſtantia fidei eſt firmiter ꝑmanendũ. Dicit itaq̃: Simõ petrꝰ/ ſeruus ꝛ apłs ieſu chꝛiſti. Cõmendať autẽ ꝑſona ſcribentis ab obediẽtia/ cũ dicit. Simõ: qꝛ ĩterp̄tať obediẽs. Itẽ a ſtabilitate ꝛ veritatis cognitiõe/ cũ dicit Petrꝰ. Ab humilitate/ cũ dicit: Seruus. Ab officio/ cũ dicit: Apłs. Ab auctoꝛitate et dignitate/ cũ dicit: Jeſu chꝛiſti: q̃ ẽ deꝰ rex nr̃ añ ſcła ⁊c̃. vt dic Pſ. a His q̃ coȩq̃lẽ: Hoc dicit qꝛ oẽs fideles vnũ ſũt ĩ fide qd nõ erãt ꝓſelyti cum iudȩis in lege. Gal. iij. d. Non eſt iudȩus neq̃ grȩcus: nõ eſt ſeruꝰ neq̃ liber: nõ ẽ maſculꝰ neq̃ fȩmina: oẽs enĩ vos vnũ eſtis in chꝛiſto. b Nobiſcũ ſortiti ſũt fidẽ.i. diuina electiõe adepti. Et dicit/ ſortiti: qꝛ ſine ꝑſonarũ acceptiõe fidẽ receꝑerũt: ſicut ſoꝛs perſonã nõ accipit. Hic cõmẽdat eos q̃bus ſcribit a fide quã receꝑerãt ꝛ ope exercebãt. Sꝫ queriť hic: quare mutat ꝑſonã: qꝛ pꝛius ſingulariter ꝛ in tertia ꝑſona locutus eſt/ dicens: Simon ⁊c̃. mõ loquitur pluraliter: et in ſecunda/ cum dicit: Nobiſcum. Solutio iã patet: qꝛ pꝛius cõmẽdabat ſe a ꝯſtantia: in q̃ erat vnꝰ ꝛ ſingularis: ſed modo comẽdat illos a gratia fidei in qua ipſe cõmunis eſt illis. Vñ cũ illis cõnumerat ſe dicẽs. Nobiſcũ ⁊c̃. Sortiti ſunt dico. Pſ. 73 A

ꝟ In iuſticia

a in iuſticia dei noſtri ⁊ ſaluato
b ris ieſu chriſti. Gratia vobis
c d ⁊ pax adimpleatur in cogni
tione dei ⁊ chriſti ieſu dñi no
e ſtri. Quõ omnia nobis diui
f g h ne virtutis ſue que ad vitã et
i k pietatẽ donata ſũt per cogni
l m tionẽ eiꝰ qui vocauit nos ꝓ
n o pria gloria ⁊ virtute: per quẽ
p q maxima ⁊ ꝑcioſa nobis pro
r s miſſa donauit/ vt per hoc effi
t ciamini diuine conſortes na
v ture/fugiẽtes eius que in mũ
do eſt cõcupiſcẽtie corruptio

a In iuſticia dei nr̃i ⁊ ſaluatoris ieſu chriſti. Hec eſt iuſticia quã ſaluator noſter ĩ euãgelio oñdit: vt dicit Glo. Matth. v. c. Niſi abundauerit iuſticia veſtra pluſq̃ ſcribarũ ⁊ phariſeoꝝ: non intrabitis in regnũ celoꝝ. Juſticia dei. i. quã fecit deꝰ noſter in ipſis. Vñ hoc nomẽ iuſticia cõparata ad genitiuũ/ſumitur actiue: cõparata aũt ad illos in quibꝰ fit formaliter ſm quoſdam hic terminatur ſalutatio: ſ; tũc oportet ſupplere ſic/ his q̃ tales ſunt mittit ſalutem ſimon petrus: ⁊ illud ſm alios nõ terminaẽ hic: ⁊ tunc ſuſpenſiuũ eſt totum a ꝑncipio vſq; ad illud: Per quẽ ⁊c. et ſub vna periodo legitur: ⁊ ſic cõtinuatur his. ſ. qui ꝑdicti ſunt mittit ſimõ petrꝰ ⁊c. hãc ſalutẽ. b Gratia vobis ⁊ pax adimpleaẽ. Gratia/ vt ſitis in fide cõſtãtes ne vacilletis tẽptati. Pax/ vt ſitis corde integri ne titubetis: ꝑ diuiſiones hereſum pulſati. c Adimpleaẽ. Utrũq; impleẽ ꝑ operationẽ: ſed adimpleẽ ꝑ longanimitatẽ: q̃ſi. ſ. eſt perſeuerantia vſq; ad finẽ. Sed quare hic dicit/ adimpleaẽ: cũ ĩ ꝑma epl̃a dixerit/ multiplicẽ. Solutio. Quia hic loquiẽ eis qui iã habẽt fidẽ ⁊ nõ indigẽt niſi vt confirmeẽ ⁊ adimpleaẽ: vel q; in prima epl̃a loquebatur incipientibꝰ ſm ſtatum p̃ñtem: vbi multiplicaẽ gr̃a per fidem: in hac vero loquitur perfectioribus ⁊ pro ſtatu futuro: vbi adimplebiẽ ꝑ ſpeciẽ: vel apertã viſionem: ſic ſoluit Glo. Adipleaẽ dico/ d In cognitione dñi nr̃i ieſu chriſti: id eſt vt cognoſcatis dñm nr̃m ieſum chriſtũ: q; hec eſt vita eterna: Joh. xvij. a. Ut cognoſcant te ſolũ veꝝ deũ ⁊ quẽ miſiſti ieſum chriſtum. e Quõ oĩa ⁊c. Secũda pars capituli: in qua oñdit q̃ ſũt neceſſaria ad cõſtãtiã fidei. Quia duo. Primum eſt cognitio vtilitatis fidei: de q̃ dicit: Quõ ⁊c. Secundum eſt radicatio fidei per opera bona: de q̃ dicit: ibi: Uos aũt curã ⁊c. Utilitas aũt fidei eſt in tribꝰ: q; ꝑ fidem ieſu chriſti ⁊ eius cognitionẽ data ſunt nobis bona/ per que ⁊ vitam p̃ſentẽ poſſumus ⁊ bene regere ⁊ bene ordinare. Vñ dicit. Quõ oĩa ⁊c. Itẽ ꝑ que vitã futurã poſſumus obtinere: Vñ dicit. Per quẽ ⁊c. Item ꝑ que poſſumus huiꝰ mundi mala. ſ. vitare vitia. Unde dicit. Fugiẽtes. Dicit itaq;. Quõ ⁊c. nõ eſt ibi periodus: ſed totũ dependet a p̃cedentibus: In cognitiõe. i. vt cognoſcatis quõ. i. q̃; plene et perfecte. k Donata ſunt/ nobis per gratiã ſuã. f Oĩa. ſ. dona nõ infirmitatis: ſed/ g Diuine ỽtutis ſue/ nõ modica/ ſ; magna: q; h Que ad vitã/ in nob ⁊ pietatẽ ad primũ ſunt. ſ. ſufficiẽtia: vel vitã in futuro obtinẽdã. i Et pietatẽ/ in p̃ñti exercẽdã. Dona dico virtutis dedit: ⁊ hoc/ Per cognitionẽ eiꝰ. ſ. ſaluatoris. l Qui vocauit nos/ ſpecialiẽ apl̃os. Mat. iiij. d. et Mar. j. b. m Propa glia/ ſua. ſ. nõ r oſtra q̃ eramꝰ idiote ⁊ ſimplices. j. Cor. j. d. Infirma mũdi elegit deus. n Et virtute. i. miraculis que coram nobis fecit. Uel ſpecialiꝰ. l Nos. i. me ⁊ iacobũ ⁊ iohannẽ in ſua trãſfiguratione in mõte thabor: Matth. xvij. a. vbi eum vidimus in ꝓpria gloria/ quando facies eius reſplẽduit ſicut ſol ⁊ veſtimẽta eius ſicut nix fuerunt alba: ⁊ virtute q̃ſi heliã ⁊ moyſen cũ eo audierũt ⁊ viderũt loquẽtes. Unde ⁊ petrus ſtupefactus dixit: Faciamus hic tria tabernacula: tibi vnum moyſi vnũ ⁊ helie vnũ: neſciẽs quid diceret. Uel generaliter Qui vocauit nos: oẽs fideles ad ſalutẽ. Propẽ hoc eñ vt ſc; nos ſaluaret miſſus eſt in mundũ. Eſa. xliij. c. Propẽ vos emiſi babylonem. Propria gloria ⁊ virtute. ſ. in ſua ỽtute glorioſa: ⁊ ſi apparuit ĩ infirmitate. Uel Propria gloria ⁊ virtute: meritis: vt de bonis q̃ facimus vel habemus propria eius ſit gloria. Et per hoc quod dicit. Virtute/ notatur difficultas que eſt ex parte peccatoris redeundi/ ad gratiam. Senſus ergo verborum horum eſt: ꝓpter hoc opto vt gratia ⁊ pax vobis adimpleaẽ: vt cognoſcatis q̃; vtilia ſunt dona que dedit vobis deus per cognitionẽ ſui ⁊ fidẽ. Et primum eſt ad quod ſunt vtilia: quia ad vitam preſentem ordinandã. Unde dixit: Que ad vitam. Et ad alia duo q̃ ſequunẽ. Et notate q̃ tria dixit: Donata diuine virtutis: et/ que ad vitã ⁊c. Quibus rñdent hec tria que ſequunẽ: Quia qd̃ donat vel dat nobis: h̃ ẽ pietatis ⁊ benignitatꝭ. Et huic rñdet. l Qui vocauit nos/ ex pietate ſua ⁊ benignitate. Itẽ q; ſolus dat: h̃ eſt virtutis. Et huic reſpondet illud: Propria ỽtute. Item quia tãta dat que ad vitã ſufficiũt ordinãdã: hoc ẽ bonitatis. Vñ huic rñdit illud. m Propa gloria. Sequitur ſecunda vtilitas: promiſſio. ſ. vite eterne: ⁊ adeptio non ſolum apoſtolis qui de iudeis fuerunt: quibus ſpecialiter fuit miſſus chriſtus: ſed gentibus q̃ in eum credere voluerunt. Unde dicit. o Per quẽ/ ſaluatorẽ. ſ. vel per que dona: vel per quam cognitionem eius. s Donauit/ vobis de gentibus conuerſis qui deum carnaliter ſicut nos non vidiſtis. p Maxima ⁊ precioſa/ dona. ſ. vitam eternam. q Nobis/ iudeis. i. de quibus nos apoſtoli ſumus. r Promiſſa/ per prophetas. Bonum nature magnum eſt: bonum gratie maius: ſed bonum glorie maximum. Bonũ nature non dicitur precioſum. i. precio emptũ: ſimiliter nec bonum gratie: quia datur ſine precio/ ⁊ gratis. ſed bonum glorie non datur ſine precio: quia non datur ſine meritis: ⁊ propter hoc dicitur precioſum. Uel ſecũdo modo: per quã cognitionẽ/ donauit/ ille qui nos vocauit omnibꝰ nobis: ⁊ iudeis et gentibus ⁊ conuerſis. Maxima ⁊ precioſa/ per ſpũſſcti ſacramenta: que ſpũſſanctꝰ nobis reſerauit que ſunt precioſa: nõ q; habenẽ precio: ſed quia ſeruantes faciunt precioſos deo. Notãdum autem eſt quod ſpiritusſanctus habetur precio: non inquantũ iuſtificans/ ſed inquantũ ducens in finem ⁊ confirmans: quia radicatio virtutum non habetur niſi ꝑ bona opera. Uel tertio modo: Per que dona/ nobis ſpecialiter apoſtolis/ maxima ⁊ precioſa: id eſt operationem miraculorum in gentibꝰ: ſicut ꝓmiſerat Joh. xiiij. d. Qui credit in me: opera que ego facio: ⁊ ipſe faciet: et maiora horũ faciet: Sed quia poſſet aliquis dicere: ſi vobis donauit: nõ ergo nobis. Propterea remouet hoc dicens: t Ut per hoc: quaſi non ſolum nobis propter vos donauit: ſed vt a vobis trãſirẽt ad nos: Et hoc eſt: Ut per hoc ⁊c. Glo. cõtinuat ei qd̃ dictum eſt. Gratia vobis ſit ⁊ pax. Et ꝑ hoc efficiamini conſortes diuine nature: id eſt quia per electionem participes: nõ vt diuina natura pars ſit noſtri: ſed participes ſitis videndo dñm/ diligẽdo ⁊ delectãdo: Et ſic genitiuus cõſtruitur in habitudine cauſe non materialis/ ſed efficientis/ formalis ⁊ finalis. Ipſe enim deus qui eſt diuina natura: et finis noſter ẽ: ⁊ per gratiam que informat nos ſue glorie: nos facit participes. Cõſortes dico/ ita tamen ſi fueritis/ v Fugientes corruptionem eius concupiſcẽtie: que ẽ ĩ mũdo. Hec eſt concupiſcentia oculo. ũ. Sed quare non dixit: fugientes concupiſcentiã carnis: vel ſuperbiam vite: Solutio. Quia concupiſcentia carnis omnino non poteſt deuinci: vnde eam fugere non poſſumus: ſed cõtra eam ſanctificandũ ẽ prelium vt ſpiritui ſubijciaẽ. Item ſuperbia vinciẽ reſiſtendo. Unde in. j. epiſtola. v. c. Cui reſiſtite fortes in fide: Sed concupiſcentiã mundi omnino poſſumus euitare: ⁊ ꝓpter hoc eam dicit eſſe fugiendã. Uel ꝑ corruptionẽ concupiſcẽtie accipitur hic libido que eſt improba voluntas: a qua procedit omne malum. Sic accipitur ſuper illud Roma. vij. b. Concupiſcentiam neſciebam eſſe peccatũ niſi lex diceret: Nõ ꝯcupiſces. Glo. Bona eſt lex q̃ dũ concupiſcẽtiã ꝓhibet/ oĩe malũ ꝓhibet. Et ſic oſtẽdit hic ꝑ per bona que a deo recepimꝰ poſſumꝰ euitare omne peccatũ: Et

hec eſt tertia vti

℞ hec ẽ tertia vtilitas. a Vos aũt ⁊c̃. Secũda pars ſecũde partis. Sup oſtẽdit quanta ſit vtilitas cognitionis fidei Per hãc eñ cogſcim⁹ ⁊ vitã pñtem bene regere: ⁊ futurã acquirere ⁊ mala fugere: ⁊ hãc eis optauit vt dictũ ẽ. Nõ oſtẽdit quõ fides põt radicari ⁊ cõfirmari/ qꝫ ꝑ opera. In hac aũt parte ſic ꝓcedit. Primo enumerat ea ꝑ que fides poſſit radicari ponẽſ octo grad⁹ virtutũ: quibus fugiẽtes mũdialis concupiſcẽtie corruptionem ad habitationẽ regni aſcẽdere debemus: vt dicit Glo. Secũdo oñdit vtilitatẽ iſtorum graduũ multiplicẽ: ibi: Hec eñ ſi vobiſcũ ⁊c̃. Tertio qꝫ tam vtiles ſunt/ monet eos ⁊ hortat̃ vt hos gradus et onera ſemꝑ ꝯſeruent: ibi: Propter qd̃ vos incipiã ⁊c̃. Hi aũt gradus ſic diſtiguũt̃: qꝫ de oꝑationib⁹ virtutum hic agit ſiue de motibus. Omnis aũt mot⁹ vel oꝑatio eſt a quo in quid et per mediũ. Tres igit̃ primi ſunt: Vñ mot⁹. ſ. fides/ virt⁹ ⁊ ſciẽtia. Fides vt primũ mouens: qꝫ fides mouet ad oĩa opera virtutũ: virtus vt ꝯfirmans ⁊ perficiens: ſcientia vt conſulẽs. Vel fides vt imperãs: virt⁹ vt eliciens: ſcientia vt dirigens. Quia eñ fides eſt in intellectu in quo nõ radicat̃/ ꝓpt̃ hoc virtus eſt ei neceſſaria que ẽ in affectu: in quo radicat̃ fides. Sed his duobus habitis poteſt homo moueri ad opera: ſed quia hoc poſſet nimis ꝑcipitãter facere/ ꝓpterea adhuc indiget diſcretione: vnde ſequitur ſcientia que eſt auriga virtutũ. Item tres modi ſunt/ qſi illud per qd̃ ẽ mot⁹: quia eñ licet tres p̃mi ſufficiant ad eliciendũ: non aũt ẽ operatio niſi ſit illud qd̃ elicitur: ꝓpter hoc ſequunt̃ partes iuſticie quas eliciũt p̃mi tres gradus. ſ. abſtinentia patientia ⁊ pietas. Abſtinentia qua cauetur malũ faciendũ: patientia qua cauet̃ malum nõ reddendum: pietas qua fit bonũ: Sed quia nondum eſt operatio ꝑfecta/ niſi dum eſt informata debito modo ad finẽ ordinata: propter hoc ſequunt̃ alij duo gradus: amor fraternitatis ⁊ charitas in quibus determinat̃ ⁊ finis: ⁊ forma oꝑationis. Dicit g̃. Vos aũt. Cõtinuatio. Nõ ſolum fugite ꝯcupiſcentiã mundi. b Autẽ. i. ſed. d Vos ſubinferẽtes. i. ſub deo in voſ ipſos ferentes. c Oẽm curã. i. diligentiã bene operãdi. i. deo auctoritatẽ: vob ſubauctoritatẽ: vel miſteriũ tribuentes. e Miniſtrate/ alijs ꝑ exemplũ/ ⁊ ſi vobis ſufficit fides vr̃a in vobis. Et ꝑ hoc ꝙ dic̃/ miniſtrate: patet ꝙ nõ eſt hic ordo habituũ/ ſed motuũ. In his v̾bis determinat ſufficiẽter quõ radicanda eſt fides: qꝫ ſubinferendo oẽm curã ⁊ miniſtrando. Et ſubiungit ꝑ que vel quib⁹ eſt radicãda/ cum dicit: f In fide ⁊c̃. quaſi miniſtrãtes: In fide veſtra virtutẽ. i. bene operãdi fortitudinẽ. Eſt aũt virtus in fide: ſicut forma in materia. Sicut eñ corp⁹ ſine aĩa mortuũ eſt: ita ⁊ fides ſine operibus mortua eſt: Jacobi. ij. d. g In virtute aũt ſciẽtiã. Eſt aũt in virtute ſciẽtia. i. in fortitudine cordis q̃ diſſolutionem ⁊ mollitionẽ amouet: ſicut rex in regno vel regens in eo qd̃ regit̃: qꝫ prudẽtia ponit in debitis circũſtãtijs docẽs quid quando ⁊ qualiter faciendũ: ⁊ ſic de alijs. Unde dicit Greg⁹. Fortitudo que plus põt ſine moderatione rõnis ꝑceps ruit. Vñ quodãmõ adaptat̃ fortitudini v̾tuti fortitudo donũ: ⁊ etiam fortitudini dono cõbinat̃ donũ conſilij. Eſa. xj. a. Spũs ꝯſilij ⁊ fortitudinis ⁊c̃. In cui⁹ rei ſignũ iude machabeo qui erat fortis viribus adiũctus eſt ſimon q̃ erat ſapiẽs ⁊ diſcretus. h In ſciẽtia aũt abſtinẽtiã: que docet cauere a malo faciẽdo. Abſtinẽtia: dicit vt ab oĩb⁹ ĩpediẽtib⁹ curſũ abſtineant: qꝫ. j. Corĩ. ix. d. Oĩs qui in agone cõtendit ab omnibus ſe abſtinet. Unde hic ſumit̃ abſtinentia cõiter ꝓ fuga oĩs mali. Recte g̃ dixit ꝙ fidẽ ſequit̃ virtus. i. ꝯuerſatio bona/ ſed v̾tutẽ ſciã: vt celeſtis nõ terreni p̃mij faciam⁹ bona. ſ. Sciã abſtinẽtiam: vt cũ ſpe celeſtium didicerim⁹ agere bona: a malis abſtineam⁹: vt dicit Glo. i In abſtinẽtia aũt patiẽtiã/ in nõ reddendo mala/ ſed ſuſtinẽdo: qꝫ Prouerb. xvj. d. Melior eſt vir patiẽs viro forti ⁊c̃. k In patientia aũt pietatẽ: vt erga eos q̃s toleratis pie ſollicitj ſitis orãdo ꝓ ipſis: vt ſic ſaltẽ ꝯuertant̃ orõnibus vr̃is q̃ nolũt ꝯuerti doctrinis ⁊ increpationib⁹: vt dicit Glo. Vñ Matth. v. g. Orate ꝓ ꝑſequẽtib⁹ ⁊ calumniantib⁹ vos. j. Corĩ. xiij. b. Charitas patiens ẽ: benigna ẽ. Abſtinẽtia itaqꝫ ẽ in nõ faciendo malũ vt dictũ eſt: ſed qꝫ hoc parũ eſt niſi equanimiter ſuſtineant̃ iniurie ꝓpter hoc ſequit̃ patientia. Et qꝫ adhuc par eſt niſi ſit pietaſ ad proximũ: ꝓpt̃ hoc ſequitur pietas: ⁊ ſic ſufficiẽter determinat ea ꝑ q̃ tanq̃ ꝑ mediũ venit̃ ad finẽ. Deinde ſubdit de forma ⁊ fine dicẽs: l In pietate aũt/ miniſtrate. ſ. m Amorẽ fraternitatis: vt vos inuicẽ vt frẽs diligatis: Ecce forma. n In amore aũt fratnitatĩ charitatẽ/ dei: vt ipm ſuꝑ oĩa ⁊ vt finẽ diligatis: Et ꝓpt̃ h̃ in fine oĩm ponit charitatẽ. i. amorẽ dei: ⁊ ſic determinat̃ finis oĩm ꝑdictoꝝ. Bñ aũt vt dicit Glo. Charitas dei adiungit̃ amori fraternitatĩ: qꝫ nec de⁹ ſine ꝓximo: nec ꝓxim⁹ ſine deo ꝑfecte diligit̃. Vñ iſta duo ꝯiũgunt̃: Matth. xxij. d. In his duob⁹ mãdatis vniuerſa lex pẽdet et ꝓph̃e. Vñ Ro. xiij. c. Plenitudo legis ẽ dilectio. o Hec eñ ⁊c̃. Hic ſecundo determinat vtilitatẽ graduũ ꝑmiſſoꝝ q̃ eſt in pñti: de q̃ dicit: ibi: Hec eñ ⁊c̃. Vel ĩ futuro/ de q̃ dic̃: ibi: Quapropt̃ ⁊c̃. Iſta aũt q̃ eſt ĩ pñti cõprehẽdit̃ ĩ duob⁹. In ꝯſecutiõe cõmodi/ cũ dic̃: Nõ vacuoſ ⁊c̃. Et amotiõe incõmodi: ibi: Cui eñ ⁊c̃. Eſt aũt duplex incõmodũ. Pene. ſ. ĩ intellectu: Vñ dicit: Cec⁹. Et culpe ĩ affectu: Vñ dic̃. Obliuionẽ ⁊c̃. Dic̃ g̃. Hec eñ Cõtinuatio: Jõ miſtrate. p Eñ. i. qꝫ: hec/ ꝑdicta: q Si aſſint. i. in pñtia ſint vobiſcũ. Vñ Prouer. vj. c. Cũ ambulaueris gradiat̃ tecũ: cũ dormierĩ cuſtodiãt te. Aſſint/ in affectu cordis: r Et ſuperent vitia: Hoc dic̃ ad differẽtiã illoꝝ q̃ nõdũ ſũt ĩ tribulationib⁹ exercitati: nec adhuc vicerũt: Multi habẽt ꝑdicta q̃ nõ ſũt docti pugnare. Jõ dic̃ ſuperẽt. q. d. ſi habetis hec in victoria. t Cõſtituẽt vos nõ vacuos virtutib⁹ in pñti. Min⁹ dicit: ⁊ pl⁹ ſignificat: q̃ſi imo plenos. Prouerb. xiij. d. Juſtus comedit et replet aĩam ſuã: venter aũt impioꝝ inſatiabilis. u Nec ſine fructu glĩe/ in futuro. De q̃ Cantĩ. ij. a. Et fruct⁹ eius dulcis gutturi meo. Vel Nõ vacuos/ in ſerenitate ꝯſcientie ⁊ deſiderijs ſctis ⁊ affectionib⁹ q̃ ſũt q̃ſi bon⁹ liquor in vaſe cordis ꝯtẽt⁹: vt in cypho de q̃ potat dñs vinũ optimũ: dignũ dilecto meo ad potãdũ/ labijſqꝫ ⁊ dentib⁹ illi⁹ ad ruminandũ: Cantĩ. vij. c. Nec ſine fructu boni exẽpli ad ꝓximũ. j. Pet. ij. c. Cõuerſationẽ inter gẽtes habẽtes bonam: vt in eo qd̃ detractãt de vob tanq̃ de malefactorib⁹ ex bonis oꝑib⁹ vos ꝯſiderãtes glorificẽt deũ in die viſitatiõis. Et hoc v In dñi nr̃i ieſu chriſti cognitione. i. in die iudicij/ vbi cognoſcet̃ dñs ieſus chriſtus iudicia faciẽs: ⁊ vbi ipẽ cognoſcet de cauſis ſubditoꝝ: ibi colligetis fructũ ſeminũ q̃ mõ ſpargitis. Jacobi. iij. d. Fructus aũt iuſticie in pace colligẽdus q̃ ſeminat̃ mõ faciẽtib⁹ pacẽ. Vel x In cognitiõe. i. qꝫ cognuiſtĩ dñm ieſũ chriſtũ: vt ꝑpoſitio dicat habitudinẽ cãe q̃ſi efficientis. y Cui eñ. Hic oñdit aliã vtilitatẽ in pñti: qꝫ ꝑ hec vitant̃ incõmoda. Cõtinuatio. Quaſi v̾e deberĩ miſtrare. z Eñ. i. qꝫ. Cui hec ⁊c̃. Vl̾ ſic ꝯtinuat: q̃ſi ſi hec ꝑdicta habueritis nõ ſolũ in habitu: ſed etiã in vſu: tantã vt dictũ eſt ꝯſequemini vtilitatẽ. Et hoc ꝓbat ꝑ oppoſitũ: qꝫ q̃ hec nõ habet/ incõmodũ ſequit̃ ⁊ iutilitatẽ: Vñ dicit: Cui enim hec. i. ꝑdicte v̾tutes. a Preſto nõ ſũt/ id eſt q̃ hec nõ habet. b Cecus eſt: qꝫ a ſolis diuini lumine eſt alienus ne videat celeſtia. Apocĩ. ij. c. Et neſcis qꝫ cecus es ⁊ miſer et miſerabilis. Prouerb. iiij. c. Via impioꝝ tenebroſa: neſciũt vbi corruũt. c Et manu tẽptãs: qꝫ ignorat inferiora q̃liter ſint diſponẽda. Eſa. lix. b. Palpauim⁹ ſicut ceci parietẽ: ⁊ q̃ſi abſqꝫ oculis attrectauim⁹. Job. xij. d.

a nem. Vos autẽ omnem curã
b ſubinferẽntes miniſtrãte: in fi
c dẽ veſtra virtutem: in virtute
d autem ſcientiã: in ſciẽntia aũt
e abſtinentiã: in abſtinẽtia autẽ
f patiẽtiã: in patiẽtia aũt pieta
g tem: in pietate aũt amorẽ fra-
h ternitatis: in amore aũt frater
i nitatis charitatem. Hec eñ ſi
k vobiſcũ aſſint ⁊ ſuperẽt: non
l vacuos nec ſine fructu vos
m ꝯſtituẽt in dñi nr̃i ieſu chriſti
cognitiõe. Cui eñ nõ p̃ſtõ ſũt
hec/ cecus eſt ⁊ manu tẽptãs

Palpabunt quaſi in tenebris et nō in luce: ⁊ errare eos faciet q̄ſi ebrios. Ecce duplex ignorātia: intellectus celeſtiū. ſ. et inferiorꝫ. ſ. ignorātia credēdorꝫ: ⁊ ignorātia agēdorꝫ. Propt̄ hoc dr̄ de talib⁹ Ioh. xij. e. Qui ambulat i tenebris neſcit q̄ vadat. a Obliuionē. Ecce ſecūdū incōmodū / culpa. ſ. in affectu q̄ eſt ingratitudo de hoc ꝙ recepit remiſſionē peccatorꝫ in baptiſmo vl' in pnīa / ⁊ poſt iterum relapſus eſt: q̄ſi nō ſolū cec⁹: immo / obliuionem accipiēs purgationis veterū ſuorū delictorꝫ: per baptiſmū vel per penitētiā. Et dicit / Ueterū / ꝓpter originale qđ a p̄mo parēte deſcēdit: vel propter actualia: quorꝫ cauſa quodāmodo eſt fomes quē ab antiq̄ hominis p̄mi pctō ꝯtraximus: vel dicunt̄ vetera ab effectu: quia hoīem faciūt inueteraſcere. Ps. Inueteraui inter oēs inimi-

C

a obliuiōnē accipiēs purgatio-
nis veterū ſuorū delictorum.
b Quāpropter fratres magꝭ ſa-
c d tagite: vt ꝑ bōna opera certā
e f veſtrā vocationē ⁊ electionē
g h faciatis. Hec ēm faciētes nō
i k l peccabitis aliquādo. Sic ēm
m n abundanter miniſtrabit vo-

Ps. 6. cos meos. Baruch. iij. b. Quid eſt iſrl' ꝙ i terra inimicorꝫ es: Inueteraſti i terra aliena. b Quaꝓpt̄ ⁊c̄. Hic q̄ſi cōcludendo monet eos vt hoc teneāt oſtendēs vtilitates q̄s īde ꝯſequunt̄ in futuro: ſi in iſtis ſe exerceāt: Et eſt p̄ma: q: in his exercitati nō peccabūt: ibi: Hec ēm facientes. Secunda q: ꝑ hoc augmentū recipiēt virtutū: ibi: Sic enim ⁊c̄. Dicit ḡ. Quaꝓpt̄: vt p̄dicta vitetis incōmoda. c Satagite magis. i. in vſu iſtorꝫ maiori ſtudio vos exercete. Eccs. ix. c. Quodcūq ̄ pōt man⁹ tua inſtāter opare. d Ut ꝑ bona opa certā vr̄am vocationē ⁊ electionē faciatis: id ē oſtendatis vos a deo certe ⁊ veracit̄ electos. Et hoc faciunt ſicut dicit Glo. q̄ ſacramētis fidei q̄ perceperunt / bona opera adiūgūt. Uel / e Faciatis. i. bn̄faciēdo faciatis vos certos de premio veſtre vocationis et electionis: vt dicit Interliñ. Sed ꝯtra Prouerb. xx. b. Quis pōt dicere mundum eſt cor meū: pur⁹ ſū a pctō: Eccs. ix. a. Nemo ſcit an amore an odio dignus ſit. Iob. ix. b. Si venerit ad me nō videbo eū: et ſi abierit nō intelligā. Quid eſt ḡ ꝙ dicit: ꝙ faciāt ſe certos: Solō. Loquit̄ nō certitudine ſciētie / ſꝫ cōiecture: nō rei / ſed ſpei. f Hec ēm. Oſtēdit hic vtilitatē p̄mā futurā: dicēs / Hec ēm. q̄ſi ſatagite. g Em. i. q:. h Faciētes hec. i. in illis vos exercētes. i Aliq̄n nō peccabit̄: nec venialiter / nec mortaliter: q: venietis ad ſtatū vbi nō erit poteſtas peccādi. Et hoc eſt qđ dicit Glo. Ad vitā attingetis vbi amplius nec peccabitis: ⁊ ſic li aliq̄n cadit ſup̄ negationē: vt cadat ſb negatione: ſic / Nō peccabitis aliq̄n: q: in iſtis eritis bene exercitati: et ſic nō exponit̄ niſi de mortalib⁹. Sed ꝯ. j. Ioh. j. c. Si dixerimus q: pctm̄ nō habem⁹: ipi nos ſeducim⁹ ⁊ veritas in nobis nō eſt. Solō. Illud intelligit̄ de venialib⁹: Uel dicēdū ꝙ eo ipo peccat hō: ꝙ dic̄ ſe nō habere pctm̄. Ul' tertio mō exponit̄ hoc cōpoſite. Hec faciētes. i. inquantū faciētes / nō peccabitis. Seq̄t̄: k Sic ēm. Et hec alia vtilitas. ſ. augmentū gr̄e. Continuatio. Quaſi ⁊ ꝓpter hoc debetis miniſtrare. l Em. i. q: ſic miniſtrādo huiuſmodi. m Abūdāter miniſtrabit̄ vobis introitus in regnū eternum dn̄i nr̄i ⁊ ſaluatoris ieſu chriſti. Per hoc ꝙ dic̄ / Abūdanter / tangit̄ ꝓfectus ⁊ augmentū gr̄e. o Introitus: id eſt ꝟtutes ꝑ q̄s introibitis / in regnū. Ex hoc ergo videt̄ ꝙ ꝟtutes ſunt ex operibus: Sed hoc eſt falſū. Nō ēm q: bonum facim⁹ / ſum⁹ boni: ſed q: ſum⁹ boni / bonū facimus. Habēt ēm virtutes ſubiectas qualitates. Solō. Hoc nomē virtutes nō accipit̄ in Glo. pro eſſe virtutū / ſed ꝓ actu vel ſtatu vel motu earꝫ. Per hoc ꝙ dicit n Miniſtrabit̄ / exp̄mit̄ meritū. Dn̄is ēm miniſtratur / ⁊ illis q̄ aliq̄d meruerūt. Unde pueris poſt baptiſmū decedentib⁹ dat̄ corona: dat̄ quidē eis tanq̄ amicis / ⁊ nō tanq̄ dn̄is q̄ aliq̄d meruerūt. Abundāter vero miniſtrabit̄ illis q̄ in bonis operib⁹ ſe exercēt: ⁊ nūq̄ torpeſcūt. Alijs vero q̄ torpeſcūt q̄uis a dominio nō cadāt: ⁊ ſi miniſtrat̄ non tñ ita abundāter. p In eternū regnū / ad differentiā regni mundi / qđ eſt breue ⁊ tranſitoriū. Eccl. x. b. Oīs potētat⁹ breuis vita. Et de regno dn̄i / Luc. j. c. Et regni ei⁹ nō erit finis. q Dn̄i noſtri / ꝑ creationē. r Et ſaluatoris / ꝑ redēptionē. Et iſte ē mod⁹ / vt ſimul duo bn̄ficia dn̄i memorent̄. ſ. bn̄ficiū creatiōis: ⁊ bn̄ficiū recreatiōis. Uñ ſup̄ eodē. a. In iuſticia dei nr̄i qui. ſ. creauit. Et ſaluatoris ieſu chriſti / qui nos recreauit. s Propter qđ ⁊c̄. Hic tertio hortat̄ eos vt gdus p̄dictos ⁊ teneant ⁊ cōſeruēt dicēs. Propt̄ qđ: q: tam vtiles ſūt p̄dicti gradus. t Incipiā

o p bis introitus in eternū regnū
q r dn̄i nr̄i ⁊ ſaluatoris ieſu chri-
s t ſti. Propter qđ vos incipiā
u x ſemp cōmonere de his: ⁊ quī-
y z dē ſciētes ⁊ cōfirmatos vos
a b in preſenti veritate. Iuſtū au-
c d tē arbitror q̄mdiu ſum in hoc
e tabernaculo: ſuſcitare vos in

ſp cōmonere. i. q̄ſi incipiēs ſemp ſollicitus ero vos monere ⁊ tñ ſp monebo. Et in hoc notat̄ affect⁹ boni p̄lati / ⁊ diligētia circa gregē. Erat ēm ſimilis illis paſtorib⁹ q̄ vigilabant ⁊ cuſtodiebāt vigilias noctis ſup gregem ſuum: Luc. ij. b. ⁊ dicit / Cōmonere. i. ſimul oēs ⁊ me vobiſcū monere: q̄ſi hoc facio qđ moneo: ⁊ omēs vos volo eē ſilēs mei. Et i hoc notat̄ bonitas p̄lati q̄ ea q̄ docet p̄us facit / gregē ſuū p̄cedēdo. q. d. illud ij. Cor. vj. a. Ut nō vituperet̄ miſteriū nr̄m. Cōmonere dico: ⁊ de quo: v De his: id eſt de gradib⁹ p̄dictis: vt ꝑ eos aſcēdam⁹ ſimul in domū dn̄i: ſicut Ps. ꝓmittit. Letat⁹ ſum Ps. 121 in his q̄ dicta ſunt mihi: in domū dn̄i ibim⁹. Hi ēm ſunt gradus quib⁹ aſcēdit̄ ad portā auſtralē. i. ad gl̄iam celeſtē vbi lux ſp in meridie ſplēdēs in feruore charitatis / corda ibi accēdēs: ſicut dr̄ Ezech. xl. e. Octo grad⁹ erāt qb⁹ aſcēdebat̄ peā: Et Ps. Aſcēſiōes i corde ſuo diſpoſuit i valle lachrymarꝫ. Dicit / Ps. 83 icipiā ſp cōmonere. i. freq̄nter nō tm̄ ſemel monebo / imo etiā ſepius monebo vos. x Quidē / hoc eſt certe. y Scientes / de p̄dict. q. d. q̄uis hec ſciatis: tñ monebo vos: vt q̄ ſcitis ope cōpleatis: vel vt mag' ſitis i eis ꝯfirmati. Et nō ſeq̄tur ter. ſ. monebo vos: Quia volo / z Uos cōfirmatos eſſe / in p̄ſenti veritate: vt. ſ. magis ꝯfirmemini: q: vt dicit Bern. Frequēt̄ optet reminiſci / qđ mūd⁹ cogit obliuiſci. Et ꝓpter h̄ dicebat Ps. Cōfirma hoc de⁹ qđ opat⁹ es in nobis. Ps. 67 a Iuſtū aūt ⁊c̄. Oſtēſis ſupius eis q̄ ſunt neceſſaria ad h̄ ꝙ ſint in fide cōſtātes: monet eos hic ad cōſtātiā fidei ⁊ lōganimitatē. Et diuidit̄ hec ps in duas. Primo ēm inuitat eos a parte ſui / q̄ cito docere ceſſabit: de tabernaculo cordis trāſitur⁹ ad palatiū celi. Propt̄ qđ etiā monet frequēti⁹ / vt ipſi⁹ documētū poſt ſuū obitū memorit̄ retineāt ⁊ faciāt. Secūdo monet eos ad idē auctoritate chriſti quē p̄dicat: ibi: Nō ēm indoctas ⁊c̄. Dicit ḡ. Continuatio. Uiſa vtilitate fidei et quō pōt fides radicari: moneo vos ad ipius fidei ꝯſtantiam. b Autē. i. q:. c Arbitror iuſtū / eſſe. ſ. ꝑ hoc ꝙ dn̄s me benigne vocauit. Luc. xxij. g. Et cōuerſus dn̄s reſpexit petrū. Et paulopoſt: Egreſſ⁹ foras fleuit amare. Itē ꝑ h̄ ꝙ curā paſtoralē mihi cōmiſit. Mat. xvj. c. Et tibi dabo claues regni celorꝫ. Itē ꝑ h̄ ꝙ alios me ꝯfirmare monuit. Luc. xxij. d. Et tu aliq̄n conuerſus confirma fratres tuos. Et Ioh. xxj. d. Paſce / paſce / paſce. Et quaſi arbitror item / e Suſcitare vos in cōmonitione. i. per cōmonitionē. Et hoc ꝙ dicit ſuſcitare / ſignificat qđ illi erant torpeſcentes / et quaſi dormientes. Et hoc faciā / d Q̄ diu ſū in hoc tabernaculo. i. i hoc corpe / qđ dicit̄ tabernaculū: q: in ipſo modo militant ſcti / ꝯ certamina et bella viciorū. Heb. vlt. b. Habem⁹ altare de q̄ edere nō habēt p̄tātem qui tabernaculo corpis deſeruiūt. ij. Cor. v. a. Nā q̄ ſum⁹ i hoc tabernaculo ingemiſcim⁹ grauati / eo ꝙ nolim⁹ expoliari: ſꝫ ſupueſtiri vt abſorbeatur qđ mortale eſt a vita. Hoc ē tabnaculū qđ trāſferri pōt: eſt ēm tranſitoriū ⁊ caducū. Sed cū pax erit reformata oīno poſt reſurrectionē: hoc tabernaculū recipiet̄ i celo nūq̄ vltra caſurꝫ. Uñ Eſa. xxxiij. d. Oculi tui videbūt hieruſalē ciuitatē opulētā: tabernaculū quod trāſferri nequaq̄ poterit: nec auferent̄ claui ei⁹ in ſēpiternū et funiculi ei⁹ nō rūpent̄. Ecce quō

iſte ſenior et iam

B iſte ſenior et iā morti appropinquās cōmonere non ceſſabat: vt dicat cū paulo illud Act. xx. f. Nō em̄ ſubterfugi q̄ min⁹ annunciarem vobis omne ꝯſiliū dei. Hoc eſt ꝯ multos q̄ cū ſeneſcūt nolūt laborare: cū tn̄ audierit ꝙ dicebat btūs martinus: Nec deficiētē cauſabor etatē. De abraā legit Gen̄. xviij.

a ꝯmonitiōe: certꝰ ꝙ velox eſt
b depoſitio tabernaculi mei / ſm
c ꝙ et dn̄s noſter ieſus chriſtus
d ſignificauit mihi. Dabo autē
f operā et frequēter: habere voſ
g poſt obitū meū / vt horū oīm
i memoriā faciatis. Nō em̄ in/
k doctas fabulas ſecuti: notā fe
l cimus vobis dn̄i noſtri ieſu
m chriſti virtutē / et p̄ſcientiam:
n ſed ſpeculatores facti illꝰ ma
p gnitudinis. Accipiēns eni a

q deo patre honorē et gloriā vo
r cē delapſa ad eū huiuſcemo/
t di a magnifica gloria: hic ē fi/
y lius meus dilectꝰ: in quo mi/
a bi complacui: ipm̄ audite. Et
d hāc vocē nos audiuimus dē
e cęlo allatā: cūm eſſemꝰ cum
f ipſo in monte ſancto. Et ha/
g bemus firmiorem propheti/
h cum ſermonem / cui benefaci/
k tis attendentes quaſi lucer/
nę lucenti in caliginoſo loco:

a. ꝙ cucurrit ad armentū et tulit inde vitulū tenerrimū: et tn̄ erat ſenex. Et ſi torpor vel tepiditas reprobat in ſenibꝰ: q̄d dicemꝰ et de iuuenibꝰ
B q̄ feruētes eſſe debe/rēt in dei ope et negligūt q̄d facere poſſēt.

a Certus et c̄. Hec eſt cā q̄re eos hortat ad ꝯſtantiā: ſicut dic Glo. q̄ cito remouebitur ab eis: et multi pſeudo ſubintrabūt: ꝯ q̄s oportet eos armari. Vn̄ dicit: Certꝰ et c̄. Cōtinuatio. Juſtum arbitror: quia certus ꝙ depoſitio tabernaculi mei. i. corpis: b Eſt velox. i. propinqua. Depoſitio dicit: q̄ graue pōdus eſt corpꝰ. Ro. vij. d. Infelix ego hō q̄s me liberabit de corpore mortis huius: Vel loquit p metaphorā militantiū: q̄ poſt pugnā tabernacula deponūt: cū iā habēt victoriā: et ad domos ꝓprias redeūt. Simile. ij. Timoth. iiij. b. Ego em̄ iam delibor: et tp̄s mee reſolutiōis inſtat: bonū certamē certaui: curſum cōſūmaui: fidē ſuaui: Ecce finis belli et victoria. Vn̄ et ſeqt de corona. De reliq̄ repoſita ē mihi corōa iuſticię: Et quō certꝰ: c Scdm̄ ꝙ et dn̄s nr̄ ieſus chriſtꝰ ſignificauit mihi. Joh. vlt. f. Cū aūt ſenueris alꝰ te cinget: et ducet q̄ tu nō vis: Et in hiſtoria euāgelica dictū eſt a dn̄o ipi petro fugienti neronē: venio romā iterū crucifigi: et tūc intellexit petrꝰ hoc dictū de ſua paſſione: et reuerſus eſt romā. Hoc tāgit Glo. hic. Sed q̄d eſt hoc: cōſtat ꝙ h̄ dixit ei dn̄s lōge poſtq̄ ſcp̄ſerat ep̄laz iſtā: q̄ illo anno q̄ fuit ipe petrus crucifixus. Verū eſt: ſed forte dixit ei ſile huic anteq̄ ſcriberet ep̄lam. Licet cito ſim trāſiturꝰ: e Autē. i. ſed / interim / d Dabo operā. i. laborabo attētē. f Et / h̄ ē etiā / vos frequēt habere memoriā hoꝝ. i. ad h̄ laborabo vob̄ hoc frequēter annūciās: vt cū a vobis ſublatus fuero / et pſeudo intrauerūt memoriter teneatl ea q̄ ſcripſi vob: Et hoc g Poſt obitū meū. Depoſitio ſctōꝝ dr̄ obitus: ab ob / q̄d idē eſt q̄d ꝯ: et eo is. Tūc em̄ obuiā veniūt ſpōſo. Vn̄ Matth. xxv. a. Ecce ſpōſus venit / i morte: exite obuiā ei. Et nō ſolū vt i memoria habeat: ſꝫ h Et hoꝝ oīm me
Ps. 102. moriā faciatis. i. cōpleatis ope q̄d memorit tenebitis i corde: ſic docet Ps. dicēs. Et memores ſūt mādatoꝝ ipius ad faciendū ea. i Nō em̄ et c̄. Hec eſt ſecūda pars tertię ptis capli in q̄ inuitat eos ad ꝯſtātiā fidei / auctoritate chriſti cuꝰ ſi dē ipe p̄dicat. Chriſti aūt auctoritatē i tribꝰ ꝯp̄hēdit. Primo in h̄ ꝙ ipius gl̄iaz vidit in mōte thabor. Secūdo q̄ vocē pr̄is filiū cōmēdantē audiuit: ibi: Accipiēs em̄ et c̄. Tertio q̄ p opa ꝓphetarū nūciatus fuit: ibi: Et habemꝰ firmiorem. Dicit g̃. Nō enim. Cōtinuatio. Propterea etiā ad fidei cōſtantiā vos tā ſollicite admoneo: q̄ magnū eſt q̄d ego p̄dico. i Enim. i. q̄ vos / k Nō ſecuti fabulas indoctas: ſicut pagani: q̄ q̄cquid eos delectabat deos poſuerūt: nec ſic heretici qui deprauādo ſcripturas fabulas interſeruerunt. j. Timoth. iiij. b. Ineptas et inanes fabulas deuita. Vos iquā nō ſecuti fabulas: l Notā fecimꝰ vob dn̄i nr̄i ieſu chriſti virtutē. Hoc dic vt p hoc appareat ꝙ ipe potēs ē et omia opat et ꝯtinet: Eſa. xl. c. Quis menſꝰ ē pugillo aq̄s: et cęlos palmo pōderauit: q̄s appēdit tribꝰ digitiſ molē terę: m Et p̄ſcientiā: q̄ oia ſūt ei p̄ntia et ab eterno p̄uidit. Eſa. xlviij. b. Anteq̄ venirēt p̄dixi tibi. Sꝫ potiꝰ docuimꝰ q̄ vidimꝰ. n Speculatores facti illꝰ magnitudinis. i. trāſfigurationis q̄d fuit valde magnum. Glo. Tranſfiguratio dn̄i et claritas eius

ſignū erat reſurrectionis ſuę et nr̄ę. Per heliā q̄ cū eo apparuit intelligit reſurrectio eoꝝ q̄ fuerūt an̄ legē. Per moyſen / eoꝝ q̄ ſub lege. Per petrū et iacobū et iohannē / eoꝝ q̄ ſub grā. o Accipiēs em̄. Hic ſecūdo oſtendit magnitudinē chriſti p hoc ꝙ vocē audiuit pr̄is filiū cōmendantis. Vn̄ patet q̄d nō p̄dicat icertū q̄d / dicēs: Dixi / magnificauit: et vere. p Em̄ id eſt quia. Accipiēs a deo patre / Et rn̄det anthypophorę: q̄ aliq̄s poſſet q̄rere quō chriſtꝰ hoc habuit. Et dic ꝙ accepit a deo patre. q honorē / q̄n veſtimēta eiꝰ fulſerunt. r Et gloriā: q̄n pater ei perhibuit teſtimoniū. Ps. Gloria et honore coronaſti eum. Accipiēs dico honorē et gloriā. s

Matth. 3. d. Marci. 1. b. Luce. 3. c.

† Ps. 8.

Voce huiuſcemodi delapſa. i. dē cęlo iapſa. t Ad eū a magnifi. glo. i. a pr̄e magnifice glorioſo: hęc aūt fuit illa vox: v Hic eſt filius meꝰ / ꝯſubalis. Hic et non alius: x Dilectꝰ: q̄ idē i eſſentia / et vnigenitꝰ. Joh. j. b. Quaſi vnigeniti a pr̄e. i. ſe vnigeniti. y In q̄. Ecce idētitas eſſentię: q̄ hęc p̄poſitio / in / nota eſt idētitatis. z Mihi cōplacui. i. cū eo placui: Ecce diuerſitas pſonarū rōne aſſociationis. a Ipm̄ / diſcretiue b Audite: ſicut docuit et p̄dixit moyſes Deut. xviij. c. Prophetā de gēte tua et de fratribꝰ tuis ſicut me ſuſcitabit dn̄s deꝰ tuus: ipm̄ audies. Hec v̄ba ſcripta ſunt Matth. iij. d. et xvij. a. et Mar. ix. a. c Et hāc vocē nos audiuimꝰ: ego petrus. ſ. et iacobus et iohānes: ſicut tres euāgeliſtę teſtant. Matth. xvij. a. et Marci. ix. a. Et Lucę. ix. d. Vt in ore duoꝝ et triū teſtiū ſtet omne verbū. d De cęlo allatā: et ſic ꝓbata eſt eiꝰ diuinitas: q̄ de cęlo vbi erat notū de eo ad terras vbi adhuc latebat myſteriū: Sed q̄rit q̄re nō dixit ꝓlatā: Solo. Quia forſitā vox illa p angelū fuit dicta: vn̄ ꝓprie nō fuit ꝓlata. Nos inquā audiuimꝰ: e Cū eſſemus cū ipo in mōte / thabor. ſ. vbi fuit tranſfiguratꝰ: vel in mōte oliueti / vbi angelꝰ apparuit ei ꝯfortās eū: q̄ſi ad modū ꝯfortātis ſe habēs ad eū: et h̄ ꝓ mēbris ſuis. Luc. xxij. e. Vel audierūt vocē dicētē. Et clarificaui et adhuc clarificabo: Joh. xij. d. f Et habemꝰ. Hoc eſt tertiū p q̄d oſtēdit oia vera eſſe q̄ de chriſto dicūt: et ſic eos ad fidei ꝯſtātiā fortiꝰ armat. Hoc eſt teſtimoniū ꝓphetarū q̄ de chriſto oia p̄dixerūt. Cōtinuatio. Et ſi nobis q̄ vidimꝰ et audiuimꝰ nō creditis: ſed nos habetl ſuſpectos: nē ſolū p̄dictis ſignis oſtēdit: immo et alter: q̄ f Et / nos / habemꝰ ꝓpheticū ſermonē: dauid. ſ. dicit Glo. g Firmiorē / inter alios ꝓphas: q̄ clarꝰ de chriſto ꝓphetauit: Sed nōne euāgeliū clarꝰ eſt: Solo. hoc dic de dauid reſpectu alioꝝ ꝓphetarū: vel hoc q̄tū ad q̄ſdā circūſtātias: tn̄ ſimplr̄ euāgeliū clarꝰ eſt. Vel loquit nō ſolū de dauid / ſꝫ de oibꝰ ꝓphetiſ quibꝰ reſiſtere nō poſſunt qui eos intelligūt. Et dicit / Firmiorē / non ſimplr̄: ſꝫ reſpectu eoꝝ q̄bꝰ loquit q̄ erāt in eis inſtructi et edocti: Et q̄ de ſermone ꝓphico locutꝰ ē / monet eos vt in eo attēdāt donec lux veritatis q̄ ab eis de chriſto eſt in ſuis cordibꝰ eluceſcat: ibi: Cui bn̄facitl. Sꝫ q̄ poſſet aliq̄s dicere: tu p ſmonē ꝓpheticū cōmēdas et ꝓbas auctoritatē chriſti: ſꝫ ipi ꝓphę dixerūt: q̄ ignorauert / et q̄n / et de q̄. Vn̄ nō ē bona tua ꝓbatio: ꝓptea remouet hoc oſ̄dēs modū ꝓphetādi: q̄ nō a ſe ſꝫ a ſpūſctō ſūt ꝓphę locuti: ibi: Hoc p̄mū itelligētes et c̄. Ita habemꝰ ſmonē ꝓpheticū. h Cui / vos / attēdētes: vt lucē cognitiōis et ſcię poſſitis habere. Joh. v. f. Scrutamini ſcp̄turas in quibꝰ putatl vitā eternā habere: et ille ſunt q̄ teſtimoniū p̄hibēt de me. i Bn̄facitl / q̄ a deo ē: q̄d patet p modū loquēdi quē habēt ꝓphę diuerſum ab aliis hoibꝰ: et p modū ſcribēdi q̄ diuerſus ē a ſcripturiſ ſecularibꝰ. Cui dico exiſtēti / k Quaſi lu-

Deut. 19. d.

 cernę: vel cui

g ne. Vel cui attēdite: quaſi lucerne lucēti in caliginoſo loco. i. in nocte hui⁹ ſeculi plena caligine ignorantiarū / tenebris peccatoꝝ nebulis erroꝝ: ⁊ iō laborioſa. Job. vij. a. Noctes laborioſas enumeraui mihi. Prophetica doctrina ē q̄ſi lucerna lux in teſta: ſed euangelica eſt lux ſplendens iam nō in teſta: ſed ſup candelabꝝ poſita: Mat. v. b. Prouer. vj. c. Mā datū lucerna ē: ⁊ lex lux. Sꝫ q̄diu lucebat in caliginoſo loco: a Donec dies. i. apta dei viſio / ⁊ charitaſ plena illuceſcat: qđ erit ī futuro: quādo erit dies illa de q̄ dicit Pš. Melior eſt dies vna ī atrijs tuis ſup milia. b Et / donec. ſ. lucifer. i. cognitio p̄ſens p̄ambula ad futurā / ſicut lucifer p̄cedit diem: Oriat̄ in cordib⁹ veſtris. Vel Lucifer. i. chriſtus qui in corde ei⁹ orit̄ q̄ fidē ei⁹ cuſtodit ⁊ ipm ope imitat̄. Vel pōt illud / Donec / ɔtinuari ei qđ dixit / Attendētes. i. attēdite ſermoni ꝓphetico / Donec ⁊c̄. nec mutat̄ expoſitio. Vel poteſt ſic dici: Attēdite / Donec dies. i. plena dilectio illūinās affectū. Et lucifer. i. pñs cognitio illuminās intellectū. Oriatur ⁊c̄. Sicut em̄ lucifer p̄cedit ſolē vel diē ſic cognitio dilectionē: q2 vt dicit Aug⁹. Inuiſa poſſum⁹ diligere: ſꝫ nō incognita. Vel moraliter. Lucerna eſt quilibet fidelis q̄diu eſt in mundo: q2 nondū apparet quid erit. Vñ cōparatione claritatis future quā expectat ē lucerna: licet cōparatione maloꝝ ſit di es quib⁹ etſi luxerit / tñ lucē nō cōprehendunt: Unde ⁊ in nocte ambulant ⁊ offendunt. Joh. xj. b. Si aūt ambulauerit in nocte / offēdit: q2 lux nō eſt in eo. Vel lucerna eſt quilibet martyr ardēs interi⁹ / ⁊ lucens vehemēter in ſplēdoribus ſctōꝝ. ſ. ꝟtutib⁹ ſue lucis radiū emittēs: p ꝓfeſſionē fidei. Sꝫ qñ lucerne hui⁹ teſta ɔſtringit̄: tūc lumē ei⁹ plene innoteſcit ⁊ non ſolū radius exit: ⁊ ſic hoſtes fidei fugiūt ꝑterriti: ſicut legit̄ de gedeone: q̄ fractis lagenis victoriā habuit de ſuis hoſtib⁹: Judicū. vij. f. De his lucernis dicit̄ Luc. xj. e. Nemo lucernā accēdit / et in abſcōdito ponit neq3 ſub modio: ſed ſup candelabrū ⁊c̄. c Hoc primū ⁊c̄. Hic oñdit q ꝓphete nō a ſe vel a ſua volūtate ſunt locuti: ſꝫ a ſpūſctō. Cōtinuatio. Quaſi attendentes benefacitis / hoc primum intelligentes q omnis ꝓphetia ſcripture. Hoc dicit ad differētiā ꝓphetie facti: ſicut Eſaias ambulauit nudus Eſa. xx. a. Et ezechiel ſe ligari fecit et portari p foramē. Ezech. xij. b. d Propria interꝑtatione nō fit: nō em̄ ſua volūtate / vel ꝓpria expoſitione p̄dicabāt ppl'is: ſed ea q̄ a deo audierūt: Glo. Sicut q̄ ꝓphete nō ſua / ſed dei verba ſcribebāt: ita lector nō ſua interꝑtatione vel ꝓpria expoſitione vti debet: ne a fide exorbitet: ſed laboret attēdere quō ꝟba ſua voluerit itelligi ille q̄ ſcꝑſit. Et in h̄ nos inſtruit quō ſcripturas debem⁹ exponere ⁊ ſcrutari: vt nō nr̄o intellectui eas ſubijciam⁹ / trahēdo ad nr̄m intellectū: ſed intellectū nr̄m eis ſubijciam⁹. Cōtra eos q̄ in parnaſo mōte ſomniāt: ⁊ ſuis ſomnijs inducūt ſcripturas / et frequent̄ ꝑuertūt. Vñ talib⁹ pōt dici illō qđ rñdet Neemias nūcio ſanaballath Neemie. vj. b. Nō eſt factum / ſm verba hec q̄ tu loq̄ris: de corde em̄ tuo tu cōponis hec. Vñ tales nō loquunt̄ verba dñi: ſed ea obloquunt̄: q2 ea deprauāt. Hiere. xxiij. d. Nō loq̄bar ad eos ⁊ ipi ꝓphetabāt. Verūtamē ſi aliqñ aliq̄s ad edificationē ppl'i aliqua dicat q̄ vl' acciderūt / vel accidere poſſūt: dummō nō abhorrēt nec in via fidei nec in via moꝝ verba dñi loquit̄. Vñ dic̄ Greg⁹ ſup Ezech. Qui iexpoſitione ſacri eloquij vt auditorib⁹ placeat qđ fingit / ſua ꝟba loquit̄: nō dei. Qui autē in ꝟbis dñicis aliter q̄3 is q̄ ꝓtulit ſenſit / et ſub alio intellectu tñ ad edificationē charitatis tendit: dñi ſūt ꝟba q̄ dic̄. Et q ꝓphetia ſit p reuelationē ſpūſſancti / hoc oſtēdit dicēs: e Em̄. i. q2. f Prophetia nō eſt allata aliqñ volūtate hūana. Ad idē. iiij. Reg. iij. c. Nūc aūt adducite mihi pſaltem. Cūq3 caneret pſaltes facta eſt ſup eū manus dñi: Nō q̄ poterat ꝓphetare heliſe⁹ qñ volebat: q̄ ſilr de alijs. Cōtra. j. Cor. xiiij. f. Et ſpūs ꝓphetarum prophetis ſubiect⁹ ē: q̄ poterūt ꝓphetare qñ volebāt: ⁊ qñ nolebāt tacere: Et Eſa. lix. d. Quē ſpūs dñi cogit. Sol. Prophetare dr̄ duob⁹ modis. Vno mō ꝓphetiā ɔcipere: ⁊ ſic nō poterunt ꝓphetare qñ volebāt: hoc em̄ eſt in volūtate ſpūſſcti reuelantis vt ꝓuideant futura. Alio mō idē ē qđ ꝓphetiā dicere: et ſic potuerūt q̄ñs volebāt poſt reuelationē acceptā: ⁊ hāc dicere nō cogebat eos ſpūs nec nō dicere: tñ peccarent ipſi ſi tacerēt ex q̄ eis erat facta reuelatio. Primo mō loquit̄ hic petrus: et liber regū. Secūdo mō apl's ad Corithios. Qđ dic̄ de Eſa. nō intelligit̄ de ꝓphet̄: ſꝫ de cyro quē dñs miſit ad liberandū iudeos ſm l'ram: Vel de chriſto ſm myſteriū: q̄ coopāte ſpūſctō miſſ⁹ ē liberare nos: Vel exponit̄ ſic. Nō em̄ volūtate hūana: ſꝫ mota a deo: ſicut patet in balaā: q̄ a deo mouebat̄: nec aliud poterat dicere niſi qđ dñs iperabat. Sic exponitur illud Joh. vj. d. Deſcēdi de celo nō vt faciā voluntatem meā / tñ. ſ. Allata: quare nō dicit ꝓlata: Jā patet ſolō p p̄dicta: q2 volūtate hūana ꝓferri poterat / ſꝫ nō afferri. i. ɔcipi. Allata q̄ p iſpirationē: ꝓlata p locutionē: Dico Allata ⁊c̄. g Sꝫ ſpūſctō. i. p ſpm̄ſctm̄. h Inſpirati / effectiue. Vel Spūſctō / formalit̄. i. reuelatiōe ⁊ iſpiratiōe facta a ſpūſctō Inſpirati. i. intus ī ſecreto cordis edocti ⁊ inſtructi. i Locuti ſūt ſcti dei hoies: ea q̄ ꝑus ɔceperūt: ⁊ ꝓpt̄ hoc eis q̄ de chriſto dixerūt p ſpm̄ſctm̄ credere debet̄: q2 ſpūſſctūs nō loquit̄ nec docet niſi ꝟitatē. Joh. xvj. c. Cum aūt venerit ille ſpūs docebit omnē veritatem.

a Donec dies eluceſcat / ēt b lucifer oriat̄ in cordibus veſtris. c Hoc p̄mū intelligētes q ois d ꝓphetia ſcripture ꝓpriā interꝑtatione nō fit. e Nō ēni volūtate humana allata eſt ali f qñ quādo prophetia / ſed g ſpiritū h ſancto inſpirāti i locuti ſūt ſancti dei homines.

Ca. II

k Fuērūt l vero m et n pſeudo prophete in o ppl'o: ſicut et in vobis erūnt p magiſtri mendaces: q qui introducēt ſectas perditionis:

A

Expo. Ca. II

Fuerunt v̄o ⁊ pſeudo ⁊c̄. Quia eos quib⁹ ſcribit ad fidei ɔſtantiā monuit: erga eos ſollicitudinē oñdit apl's: ꝓpterea in h̄ capl'o cām p̄dictoꝝ oñdit: q̄ eſt. ſ. q heretici vēturi ſūt magr̄i erroꝝ: int̄ q̄s ipos multū cautos / cōſtātes ⁊ ſtabiles eē oportebit. Diuidit̄ aūt h̄ cap. in q̄ttuor ptes. In p̄ma generalr̄ oñdit deceptiōes ⁊ fallacias hereticoꝝ: In ſcđa ꝓbat̄ q oēs pctōres dānabunt̄: ⁊ ecōuerſo boni liberabunt̄: ibi. Si em̄ de⁹ ⁊c̄. Et h̄ fac̄ vt hereticos ꝑus alijs dānabiliores oñdat. Vñ in tertia pte q̄ſi ɔcludēdo / ⁊ eos alijs cōparādo oñdit dānationē eoꝝ eē maiorē futurā q̄3 alioꝝ p̄dictoꝝ ibi: Magis aūt eos ⁊c̄. In q̄rta cām dānationis hereticorū ſubiūgit: ibi: Hi v̄o velut ⁊c̄. In p̄ma parte ſic ꝓcedit. Primo eis ꝓponit vēturos eē int̄ eos mḡros erroꝝ: ſicut iā antea m'lti pſeudo fuerūt. Secūdo apit maliciā eoꝝ. Primo oñdēs q̄les ſūt in ſe: q2 / Mendaces. Secūdo q̄3 in malicia efficaces: ibi: Qui itroducūt. Tertio quē effectū ex h̄ ɔſeq̄nt̄ i alijs: ibi: Et multi. Quarto q̄ fine: q2 ꝓpt̄ auariciā: ibi: Et i auaricia ⁊c̄. Quīto q̄s t'min⁹ eoꝝ ⁊ ſtat⁹: q2 pena eterna: ibi: Quib⁹ iudiciū ⁊c̄. Dic̄ q̄. k Fuerūt. Cōtinuatio. Ita ꝓphe ſcti locuti ſūt a ſpūſctō. l Vero. i. ſꝫ. m Et. i. etiā n Pſeudo ꝓphete fuerūt in ppl'o / iſraelitico: ſic balaā. Numeri. xxiij. Et. iij. Reg. xxij. a. Congregauit rex iſrl' ꝓphetas q̄dringētos circit̄ viros. Et i m'ltis loc̄: o Sic ⁊ i voḃ. i. int̄ vos. p Erūt mgr̄i mēdaces. q. d. nō iā ſūt: ſꝫ nōdū mgr̄i: q2 ſe nō audēt manifeſtare. Et mēdaces i ſe: q2 ſe dicūt ꝟba dicere: ⁊ nō mentiunt̄. Hiere. xiiij. c. Viſionē mēdacē ⁊ diuinationē fraudulētā ⁊ ſeductionē cordis ſui ꝓphant voḃ. De aduētu iſtoꝝ loq̄t̄ exp̄ſſe apl's. j. Timoth. iiij. a. In nouiſſimis tpib⁹ diſcedēt quidā a fide: attēdētes ſpiritib⁹ erroris ⁊ doctrinis demonioꝝ: in hypocriſi loquētium mēdaciū. ij. Timoth. iiij. a. Erit em̄ tps cū ſanā doctrinā nō ſuſtinebūt: ſꝫ ad ſua deſideria coacervabūt ſibi mḡros prurientes aurib⁹: ⁊ a ꝟitate quidē auditū auertent: ad fabulas v̄o ɔuertent̄. Nec ſolū mēdaces in ſe / ſꝫ ad alios ſūt fallaces. Vñ ſequit̄. q Qui introducūt ſectas ꝑditionis. i. q̄ ſunt

Is cauſa ꝑditionis

Ꝗ cauſa ꝑditionis ad quā ducūt. Dicunt autē ſecte a ſecādo: qꝛ ſecāt ⁊ ſeparāt a deo. Sap. j. a. Peruerſe cogitationes ſepāt a deo. Uel dicūt a ſector ſectaris qḋ eſt frequentatiuū: in q̄ ꝑtinacia notat: q̄ ſola facit hereticū. Eſt autem hereticus vt dicit Aug°. qui alicuiꝰ tꝑalis cōmodi ⁊ maxime glie ꝑncipatus: vł ſui grā falſas opiniōes aut nouas vel gignit vel ſequit. Et Glo. dic hic ꝙ hereſis grece ē ſecta latine. Et q̄re ꝑditiōis cauſam trahit: a ¶Et. i. quia: c ¶Negāt / nō iā in cordibus: ſ tunc aperte / b ¶Deū qui emit

a b c d e f g h i k l m n o
Et eum qui emit eos deum negant: superducentes sibi celerem perditionem. Et multi sequentur eorum luxurias: per quos via veritatis blasphemabitur: et in auaricia fictis verbis de vobis negociabuntur. Quibus iudicium iam

eos / ſuo ſanguie: nō corruptibilibꝰ auro vel argēto ⁊c. j. Petri. j. c. Sꝫ quare tanti emit cū cor impiorū ꝓ nihilo: ſicut dr Prouerb. x. c. Solo. Et ſi cor ꝓ nihilo dat a malis: nihilominꝰ eſt ꝓcioſum: qḋ patet ꝑ hoc qḋ dicit dn̄s Prouer. viij. d. Delitie mee eſſe cū filijs hoim. Ipſe em̄ q̄ emit verꝰ eſt eſtimator. d ¶Superducentes ſibi. i. ſuꝑ veritatē ducentes: e ¶Celerē ꝑditionē: qꝛ alieni a redēptore nihil certius q̄ foueā expectāt: vt dicit Glo. Ecce efficacia ſue malicie i ſe: q̄ ꝯſiſtit i duobꝰ: In mō ꝑdicādi: vn̄ dicit / Celerē ⁊c. Itē in qualitate rei ꝑdicate: vn̄ dic ſecūdā diuiſionē. f ¶Et multi. Ecce efficacia quā ꝯſequunt i alijs. Priꝰ em̄ dixit efficaciā in ſeipos. Et multi ſequent eoꝝ luxurias. i. eos luxuriantes: qꝛ loquunt placētia ſicut ipſi volūt. Eſa. xxx. c. Loq̇mini nob placētia. Et ꝓpheta addit: īmo potiꝰ videte nob errores. In epl̄a iude. b. Grāꝫ dei trāſferētes i luxuriā: Et iō q̄ eos ſequūt ſimul cū eis punient. Hiere. xiiij. c. Prophete illi ⁊ ꝓpli illi qbꝰ ꝓphetant erūt ꝓiecti. Ro. j. d. Qui talia agunt digni ſunt morte: nō ſolū qui faciūt ea: ſed etiā q̄ ꝯſentiūt facietibꝰ. g ¶Per q̄s. Ecce effectꝰ. h ¶Uia veritatis / caſtitas ⁊ cetera bona / vt dicit Glo. i ¶Blaſphemabit: nō ſolū ab eis q̄s ſecū ſeductos trahūt: ſed etiā ab alijs imperitis q̄ omnes chriſtianos talibꝰ flagitijs credēt eſſe mācipatos: qualia illi ꝑpetrāt in odiū noīs chriſti. Uia autē veritatis in duobꝰ conſiſtit. ſ. in operādis: ⁊ in credēdis. Hec ergo blaſphemat vel ꝑ fidei corruptionē: vel ꝑ morū deprauationē. k ¶Et i auaricia: Ecce finis. Figūt em̄ nouas doctrinas / vt aliq̇d lucrētur. m ¶Et negociabunt de vob: ſicut hō de panno vel de huiuſcemodi negociat vt ibi lucrent. l ¶Fictis v̄bis: dicētes licita eē q̄ n̄ ſūt licita: Et / hoc / in auaricia. i. qꝛ auari ⁊ cupidi a vobis aliquid extorquere volūt: exiſtimātes q̄ſtū eſſe pietatē. j. Timoth. vj. b. Contra q̄s. j. Pet. v. a. Nō coacte ſed ſpōtanee ſm̄ deū: neq turpis grā. Et expſſiſſime eſt hoc verbū ꝯtra ꝑdicatores q̄ſtuarios: q̄ fictis verbis decipiunt hoies ꝓ nūmo ꝓmittētes remiſſionē pctōꝝ. Ro. xvj. d. Huiuſcemodi em̄ chriſto dn̄o nō ſeruiunt: ſed vētri ſuo ⁊ per dulces ſermones ⁊ bn̄dictiōes ſeducūt corda innocentiū. Et bn̄ dicit / Negociabunt: Ipſi em̄ emunt q̄ſtum ẽpatuū ac ſi emant vnū equū. Baruch. iij. c. Negociatores terre theman ⁊ cōfabulatores eoꝝ. Sꝫ audiāt q̇d ſequit hic / n ¶Quibus iudiciū. i. dānatio. Hoc de ipſis ſic ⁊ de pſeudo expoīt: q̄ſi em̄ pares ſunt / ⁊ frēs: Et determinat hic terminꝰ ſiue ſtatus vbi aliq̄n ſtabunt ⁊ pro ꝑdictis ꝯſequunt. ſ. penā eternam: Vn̄ dicit / Quibꝰ / acquiſitiue / m̄gris ⁊ ſequacibꝰ. o ¶Iudicium / pene eterne. p ¶Iam olim / ab eterno ꝑuiſe a deo ⁊ ſuꝑ eos venture. q ¶Nō ceſſat. Glo. p̄ſentialiter excruciāt: Hoc intellige ꝓpter remorſū ꝯſciētie q̄ eos iam incipit vrere: ⁊ de malis eoꝝ remurmurat. Uel p̄ſentialit: hoc refertur ad deū cui preſens eſt pena eoꝝ. Oia em̄ ſibi ſūt preſentia. r ¶Et ꝑditio eoꝝ. i. diabolꝰ. Nō dicit ꝑditor ꝑditio emphatice / ad exprimēdā ipſius maliciā: q̄ / s ¶Non dormitat: ad litterā: qꝛ mole carnis nō premit: Uel hoc dicit: qꝛ dormitare dicit interruptionē: diabolus vero continue eſt in ꝓcinctu nocēdi: Sed myſtice diabolꝰ aliq̄n retrahit ſe: maxime q̄n vehemens eſt dolor ꝯtritionis. Hoc videt ꝑ amicos Iob: qui qꝛ videbāt dolorem vehementē non loquebant ei

verbū: Iob. ij. d. Et ſi hoc / quō q̄ dicit ꝙ nō dormitat. Sol. Perditio nō interrupit: qꝛ ⁊ ſi actu nō nocet tn̄ ſemꝑ volūtatem nocendi habet: ⁊ ſi ſemꝑ actu nō tēptat: ſemꝑ tn̄ tēptare deſiderat: ⁊ ſemꝑ habet nocēdi intentionē: ⁊ ſi ſemꝑ non habet executionē. t ¶Si em̄ deus ⁊c. Secunda pars: in q̄ oſtendit ꝙ oēs peccatores damnabunt et iuſti a deo liberabunt: et hoc facit vt ſpecialit ad dānationē hereticoꝝ deſcendat. Una aūt eſt conditionalis: cuiꝰ antecedēs durat vſq ad illud. Nouit ⁊c. Ubi eſt eiꝰ ꝯſeq̄ns: Job. 4. d.

p q r s t v x y z a b c d
olim non ceſſat: et perditio eorum non dormitat. Si enim deus angelis peccantibus non pepercit: sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciandos in iudicium reseruari: et originali mundo non pepercit:

B Gen̄. 7. a.

in qua nihil aliud intendit ꝓbare niſi hoc: ſicut deꝰ malos antiquitus dānare potuit: ⁊ iuſtos eripere: ſic ⁊ adhuc pōt: et ꝑ hoc latent admonet eos vt deſiſtāt a malis: qꝛ ſi hoc faciant deus eos liberabit. Triplicē q̄ ſimilitudinē ad pctōꝝ dānationē inducit. Prima ē de angelis peccātibꝰ: ibi: Si em̄ ⁊c. Secunda de toto mūdo qḋ diluuio deleuit: ibi: Et originali ⁊c. Tertia de pētapoli quā ſubuertit: ibi: Et ciuitates. Duas ad libationē bonoꝝ: vnā aūt ſimilitudinē adducit: ibi: Sed octauū noe ⁊c. Et aliā: ibi: Et iuſtū loth. Scḋm h̄ patet iā ꝙ hec pars diuidit i duas. In an̄cedēs illiꝰ cōditionalis: ⁊ in ꝯſequēs. An̄cedēs in q̄ttuor ſm̄ ꝙ ponunt q̄ttuor ſimilitudines. Cōſequēs in duas diuidit ſm̄ ꝙ duo ibi ꝯcludunt. ſ. dānatio peccatoꝝ oim ⁊ liberatio iſtorum. Notandū aūt eſt ꝙ ꝑ illas tres ſimilitudines omne peccatū comprehendit qḋ ex tribꝰ radicibꝰ ꝓuenit: de quibꝰ. j. Ioh. ij. c. Omne qḋ eſt in mūdo / aut eſt ꝯcupiſcētia ⁊c. In angelis em̄ puniuit ſuꝑbiā: i mūdo luxuriā. Hec em̄ legit Gen̄. vj. a. Cauſa diluuij: quia filij dei accipiebant filias hoim: ſed in ſodomitis peccatū ꝯ naturā: qḋ in q̄buſdā ex auaricia ꝓcedit. A mulieribꝰ enim abſtinent aliqui: q̄uis peius in occulto faciunt: vel qꝛ nolunt dare: vel qꝛ volunt accipe ꝑbendas: vel huiuſcemodi. Uel pōt dici ꝙ de auaricia tetigit / cū dixit: Et in auaricia fictis v̄bis ⁊c. De ſuꝑbia. Si em̄ āgelis ⁊c. De luxuria naturalit. Et originali. Itē ꝯ naturā. Et ciuitates ⁊c. Dicit q̄. Si em̄ deꝰ: q̄ſi iudiciū eoꝝ ꝑuiſū eſt: ⁊ h̄ ꝓbo t Em̄. i. qꝛ. v ¶Si deꝰ angelis peccātibꝰ nō pepcit / ſuꝑbiendo. Glo. Qui ſūt dignioris nature. Ex q̄ videt ꝙ fit ibi argumētū a maiori. Et hoc etiā dic Glo. ꝑus ꝓbata a maiori. Sꝫ ꝯtra: Maiꝰ eſt pctm̄ diaboli q̄ hois: q̄ ſi punit pctm̄ diaboli / nō ſequit ꝓpter hoc ꝙ pctm̄ hois puniatur: qꝛ potētes potent tormēta patiētur: Sap. vj. a. Exiguo em̄ ꝯcedit miſericordia. Vn̄ ibi videt eſſe locus affirmāo a maiori: ⁊ ſequitur potiꝰ ecōuerſo. Solo. Ibi fit cōparatio nature ad naturā: qꝛ aliter nō valeret argumentū: ſi cōpararet. ſ. pctm̄ pctō. Dignior em̄ eſt natura angeloꝝ q̄ hoim: ⁊ cum illi ſunt puniti: ergo multo fortius hoies punient. x ¶Sed rudētibꝰ. i. funibus. y ¶Inferni. i. huiꝰ inferioris aeris q̄ infernus dr reſpectu celi. z ¶Detractos. i. de celo tractos. Luc. x. c. Uidebā ſathanā quaſi fulgur de celo cadentē. a ¶Tradidit reſeruari. i. ad reſeruādū dedit: vſq / c ¶In iudiciū / q̄ſi de huius aeris habitatione ꝑ ſniam iudicij retrudent in ꝓfundū inferni inferioris. Vn̄ Eſa. xxiij. d. Grando aūt in deſcenſiōe ſaltꝰ. Tradidit inquā / b ¶Cruciādos in tartarū: vel / tradidit reſeruari in tartarū: ibi. ſ. cruciādos. i. poſt iudiciū. Eſa. xxiiij. d. Et ꝯgregabunt in ꝯgregatione viiꝰ faſcis in lacū: ⁊ ꝯcludent ibi in carcere. Rudētes ſūt funes qbꝰ vela ſuſpendunt q̄n naues a portu recedūt: ⁊ in altū mare ſe recipiūt. Per hos q̄ ſignificant conatꝰ ſuꝑbie demonū: qbꝰ ſe in altū erigētes: in ꝓfundū abyſſi deciderunt: eſt q̄ ſenſus. Rudētibꝰ inferni / conatibꝰ: vel ꝓpt conatus ſuꝑbie detracti ſūt ad inferiora huiꝰ aeris: vt ſit ibi ꝯſtructio in habitudine cauſe: Porpt hoc dic Ps. Nō veniat mihi pes ſuꝑbie: Ps. 35. ⁊ manꝰ peccatoꝝ nō moueant me. Ibi ceciderunt ⁊c. d ¶Et originali. Secūda ſimilitudo. Dic q̄. Et ſi deꝰ. ſ. nō pepercit mūdo originali. i. hoibus viuētibꝰ ſm̄ originē pri

a b ſ octauū noe iuſticie ꝑconē
cuſtodiuit: diluuiū mūdo im
c pioꝝ idūcēs / ꝛ ciuitates ſodo
d e f moꝝ / ꝛ gomorreoꝝ i cinerē rē
digēs / euerſione dānauit: exē
g plū eoꝝ ꝙ ipie acturi ſūt pō/
h i nēs: ꝛ iuſtū loth oppſſū a ne/
k fādoꝝ iniuria āc luxurioſa cō
l m n uerſatione ēripuit. Aſpēctu
o p em̄ ꝛ āuditu iuſtūs erat: hābi
tans apud eos: ꝙ de die i diē
q aīam iuſtā iniqs operib⁹ crūci
r abāt. Nouit deus pios de tē/
s ptatione eripe / iniqs vēro in
diē iudicij reſeruare crucian/
t v dos. Magis āutē eōs ꝙ poſt
x y carnē in ꝯcūpiſcētia immūdi/
z cie ambulāt / dñātionēq; con/
a b temnūt / āudaces / ſibi plācē/
c tes / ſectas nōn metuunt intro

ſ mi peccati. Uel mūdū originalē dicit hoīes: qui añ diluuiū
fuerūt / nō habētes legē niſi quā ab origine .i. a natura traxe/
runt. Nō em̄ habebāt niſi legē naturalē. Uel hoc dicit: qꝛ añ
diluuiū nō fuerat aer īmutatus ſicut poſtea fuit ꝓpter altitu/
dinē aque ꝙ totā ſupficiē terre obtexit ꝛ in aera ſe leuauit: vñ
idē mūdus fuit ꝛ añ
diluuiū ꝛ poſt ſm eſ
ſentiā / ꝛ nō idem ſm
qualitatē. a Sꝫ oc/
tauū noe ꝛc. Pri/
ma ſimilitudo libera
tionis bonorū. Sꝫ
cuſtodiuit noe
octauū. Hoc dicit
Gen.19.c. qꝛ forte vltimus int/
fuit: vel ꝓpt numeꝝ
qꝛ tātū octo fuerūt:
vel ꝓpt figurā: qꝛ in
hoc figurabat reſur/
rectio ꝙ fiet i octaua
etate: ſicut dictum eſt .j. Pet. iij. d. In qua pauci .i. octo aiē
ſalue facte ſūt ꝑ aquā. Noe dico b Preconē iuſticie / cō/
ſeruādē in mūdo. Per hoc em̄ ꝙ arcā fabricabat / eoipſo eos ad
iuſticiā monebat. Vñ .j. Pet. iij. d. Et his ꝙ in coactiōe con/
cluſi erāt veniēs ſpūalit pdicauit: ꝙ icreduli fuerūt aliqñ: qñ
expectabāt dei patientiā in diebus noe quādo fabricaret ar/
ca. c Inducēs mūdo diluuium .i. ſubmerſionem / im/
piorum. Uel ſic / Inducēs diluuiū mūdo impiorū:
id ē hoībus mūdi ꝙ erāt impij. Juſtos enim ſeruauit: ꝛ pios
Ps.31. noe .ſ. ꝛ ſuos. Vñ Ps. de iuſto. In diluuio aquarū multarū
ad eū nō approximabūt / aque .ſ. vt eū ſubmergāt. Sap. x. a.
Cū aqua deleret terrā ſanauit iterum ſapiā / per contēptibile
lignū gubernans iuſtū. Impij aūt ſubmerſi fuerunt qſi plū/
bum in aqs vehementib⁹: Et hoc qꝛ iā erant in animab⁹ ſub/
Exo.15.b. merſi diluuio pctōꝝ. Jā em̄ inundauerāt aque / maledictū et
mendaciū ꝛ furtū ꝛ homicidiū ꝛ adulteriū: Oſee. iiij. a. Et ꝑ
diluuiū latēter inſinuat extremum iudicij diem: in quo impij
damnabunt in corpe ꝛ aīa: ꝛ iuſti liberabunt poſiti in gloria.
Job. iij. c. Ibi impij ceſſauerūt .i. ceſſabunt / a tumultu .i. ab
inquietatione bonoꝝ: ꝛ ibi requieuerunt ꝛ requieſcent feſſi ro
bore. d Et ciuitates. Tertia ſimilitudo damnatiōis ma/
lorum. Et ſi / damnauit: euerſione incendij quando pluit
dñs ſup ſodomā ꝛ gomorrā ignem a domino: ꝛ ciuitates ſub
uertit: Gen. xix. e. e Sodomorum ꝛ gomorreorum.
Quinq; fuerunt ciuitates ſubuerſe .ſ. ſodoma / gomorra / ada/
ma / ſeboim ꝛ ſegor / quare ꝙ hic non nominat niſi duas: So/
lutio. Quia forte in illis duabus hoc pctm̄ maxime vigebat:
vel qꝛ nō ſimul fuerunt ſubuerſe. Vñ etiā tunc ad ꝑces loth
dñs nō ſubuertit ſegor. Gen. xix. e. Nō ſubuertā vrbem pro
qua locutus es. Unde Eſa. xv. c. Uectes eius vſq; ad ſegor:
vitulā ꝯternantē .i. tertio motu terre ſubuerſā. Hec ē vna ex/
poſitio: Dānauit dico / f Redigēs in cinerē. Primo
igne: ſecūdo in fructibus ꝙ ſūt pulcherrimi exterius: intātū ꝙ
ꝓuocāt cupiditatē edendi: ſed intus nihil niſi cinerē habent:
ꝛ fumum fetidū ſi carpant reddunt / ꝛ hoc eſt in illius peccati
ſcꝫ ſodomitici exprobratione: de ꝙ dicit btūs Bern. Flāma
gehennalis morā nō ſuſtinens / has execrabiles ꝑuenit tollere
nationes: Dānauit dico / g Ponēs exēplū eoꝝ ꝙ im/
pie acturi ſunt. q. d. in hoc ſignificās ꝙ maxie puniendi eſ
ſent ꝙ eos imitarent: ꝑ hoc qđ etiā locum ꝛ terram circumad
iacentē vbi illud pctm̄ factū fuerat tā grauit puniuit. h Et
iuſtū loth. Secūda ſimilitudo liberationis bonoꝝ. Dicit ꝙ
Et ſi iuſtū loth oppſſum a nefādoꝝ iniuria. Tangit
illud Gen. xix. b. ꝙ oēs viri ciuitatis vallauerūt domū ei⁹:
a puero vſq; ad ſenē. i Ac / ꝑ et. k Luxurioſa ꝯuerſa
tiōe oppſſum .ſ. dolore cordis: cruciabat em̄: qꝛ mala eoꝝ
ꝙ videbat corrigere ñ valebat. Sic de muliere legit Apocal.
xij. a. ꝙ habēs in vtero mente .ſ. bonā voluntatē corripiendi
alios clamabat ꝑturiēs cupiens generare: ꝛ cruciat vt pari/
at in alijs ꝑ bona opa: Sicut facit qlibet iuſtus / ſi aliud nō po
teſt / dolet tñ de maloꝝ ſcelerib⁹. Ab his inquā iuſtū / l Eri/
puit. Per hoc vbū notat violētia. Fecit em̄ violētiā eoꝝ ꝯuer
ſationi. Sap. x. a. Hec iuſtū a ꝑeuntib⁹ impijs liberauit fugientē
deſcēdēte igne i pētapoli: Et tūc eripuit. m Aſpectu em̄ /
ꝛ ſi multa turpia videret. n Et auditu: ꝛ ſi multa inhoneſta
audiret. o Juſtus
erat .i. int tales iuſti
ciā ſeruabat: fulgēs
tāq̄ lumiare magnū Phil.
i medio praue ꝛ per/ De pe.
uerſe natiōis: qđ erat ſi cm̄. x
magnū ꝛ admirabi/
le. p Habitās a/
pud eos ꝙ de die
in diē .i. ꝯtinue ꝛ in/
ceſſanter. q Cruci
abāt aīam / eius .ſ.
iuſtam / opib⁹ ſuis /
iniquis / ꝓ quibus
ipe cruciabat et dole
bat. In his mirabilit cōmēdat. Sꝫ videt ꝙ nō potuit int eos
eē iuſt⁹: qꝛ .j. Cor. xv. d. Corrūpūt mores bonos colloquia
ꝑua: Et Eccl. xiij. a. Qui tetigerit picē inqnabit ab ea: ꝛ ꝙ cōi
cauerit ſupbo induet ſupbiā: Et Eccl. xix. a. Qui ſe iūgit forni
carijs nequā erit. Solo. Colloqa corrūpūt / ꝛ nō eloquia: qꝛ
tūc corrūpūt qñ inuicē vt faciāt loquunt: h notat aſſociatū ſi/
gnificatū ꝑ con. cū dr colloquia .i. ſimul loquia ad faciendū:
Silr: ꝙ tetigerit picē / ꝑ mētis ꝯſenſū. Et illō ꝙ ſe iūgit fornica
rijs / ꝯſentiēdo mēte i malis eoꝝ opib⁹: qꝛ Ro. j. d. Digni ſūt
morte: nō ſolū ꝙ faciūt: ſꝫ ꝙ ꝯſentiūt faciētib⁹. Si igit ꝑdicta
ſic ſe habēt: patet ꝙ de⁹ nouit pios eripe de tēptationib⁹: ſic
noe ꝛ loth. Eſa. xliij. a. Cū ambulaueris in igne tecū ero: ꝛ flā
ma nō ardebit in te: ꝛ nō ſolū h / s Uero .i. ſed / t Nouit
iniqs reſeruare in diē iudicij cruciādos / ſic diabolū
mundū originalē: ꝛ ſodomitas ꝛ gomorreas: ſic ꝛ faciet oib⁹
malis / Et dicit: In diē iudicij: qꝛ ꝛ ſi mō exuti a corpe et
aīa retrudent in pena. Tūc em̄ induent ſic diploide ꝯfuſiōe
ſua: ſicut dicit Ps. Eſa. xl. a. Suſcipit em̄ .i. ſuſcepit de ma/ Ps.108
nu dñi duplicia ꝓ pctis ſuis oibus. t Magis autē ꝛc.
Tertia ps vbi oſtēdit hereticos mag eſſe dānandos ꝙ cete/
ros pctōres. Et diuidit hec ps in duas. Primo em̄ qſi ex ꝑ/
miſſis ꝯcludēdo dicit ꝙ maior erit hereticoꝝ dānatio ꝙ alio/
rū pctōꝝ. Secūdo magnitudinē dānationis eoꝝ oſtēdit per
hoc ꝙ etiā angeli mali ꝙ ſunt fortiores ꝙ ipi ꝑ naturā vix poſ
ſunt ſuſtinere penā illam: ibi: Ubi angeli ꝛc. Dicit ergo.
Magis. Cōtinuatio. Quaſi ita oēs pctōres reſuat in iudi/
cio puniendos. v Aūt .i. ſed / Magis / puniet / x Eos
ꝙ ambulāt poſt carnē / ipam ſeqndo in deſiderijs: Et ex/
ponit ſe dicēs: y In ꝯcupiſcētia immūdicie / exiſtē/
tes .i. quācūq; immundiciā ꝯcupiſcūt / ſectātes. Vñ dic Glo.
Qui more brutoꝝ aīaliū luxuriant. In qꝝ ꝑſona dr Eccs. ij.
b. Oia ꝙ deſiderauerūt oculi mei nō negaui eis: nec ꝓhibui
cor meū quin omni voluptate frueret: ꝛ oblectaret ſe in his ꝙ
ꝑparauerā. q. d. grauī⁹ ꝙ ceteri ꝑus dicti puniunt ꝙ peccāt ꝯ
naturā. Sed adhuc grauī⁹ ſupbi de quib⁹ dicit. z Dñatio
nēq; contemnūt .i. dñm ieſum ꝙ eſt dñator ꝛ dñs vniuerſe
terre ꝯtēnūt. Ecce ſupbia: ꝙ eſt auerti a deo: a ꝙ icipit oē pec
catum: Vñ dicit Ecc⁹. x. b. Initiū oīs pcti hoīs / apoſtatare
a deo: qm̄ ab eo qui fecit illum receſſit cor ei⁹: qm̄ initiū omīs
peccati eſt ſupbia. Sed adhuc grauī⁹ oibus ꝑdictis punient
ꝙ ſectas introducūt: de quib⁹ dicit. a Audaces: ad malo
ra crimina / ſic ad introductionē ſectarū: Et hos qſi auctorita
te vocat Glo. hereticos: qꝛ vt dictū eſt. ſ. hereticus eſt ꝙ fal/
ſas ac nouas opiniones aut gignit / aut ſequit. b Sibi pla
cētes: nō curātes de ꝓximo: qꝛ vt dicit Amb. ſup illud vbū
Ro. xv. a. Debem⁹ nos firmiores imbecillitatē infirmoꝝ ſu/
ſtinere / ꝛ nō nob placere. Ambro. Ille ſibi placere dr: ꝙ ita fa/
cit qđ ſibi bonum videt vt nō curet ſi non placeat ꝓximo. c
Nō metuūt introducere ſectas blaſphemātes / ipm
deum: ꝯ quē ſectas inducunt ꝛ ad blaſphemandū alios accen/
ſ duut: vnde ipſi

¶ dunt: vnde ipſi grauius ceteris puniunẗ. Heb. x. e. Irritā ꝗs faciēs legē moyſi ſine vlla miſeratione duobꝰ vel tribꝰ teſtibꝰ moꝛiẗ: quanto magꝭ deterioꝛa putatis mereri ſupplicia ꝗ filiū dei ꝯculcauerit: ⁊ ſanguinem teſtamēti pollutum duxerit in ꝗ ſctificatꝰ eſt: ⁊ ſpū grē ꝯtumeliā fecerit. Propẗ hoc dī ꝙ pena arrū quanta futura ſit: nō eſt determinatum: qꝛ adhuc neſciẗ ꝙt ꝑ ſuā hereſim dānabuntur. Notate ꝙ tria genera hereticoꝝ tetigit: Quidā em̄ ſunt ꝗ a fide deuiant cauſa luxurie: de qbꝰ dixit / Qui poſt carnē. Aliꝗ cā ſupbie: qꝛ noluūt ſubijci: vn̄ dixit / Dn̄ationē / et plꝰ peccāt ꝗ̄ p̄mi. Aliꝗ vo nō ſolū h̄ habēt: ſed ſectas inducūt: de qbꝰ dicit / Audaces ⁊c. et iſti grauiſſime peccāt. Eſt ḡ ſenſꝰ oīm iſtoꝝ: Magꝭ ⁊c. q. d. certū ē ex p̄miſſis ꝙ oēs iniq̄ dānabunẗ generaliẗ: ſ; inẗ alios magis heretici / ⁊ inẗ iſtos illi magꝭ ꝗ cā ſupbie deuiāt: ꝗ̄ ꝗ cauſa luxurie: ⁊ illi maxīe ꝗ inducūt ſectas: vt ſic eſt in pctīs oꝛdo ⁊ gradꝰ: ſic erit in ſupplicijs: Quāta aūt erit hec pena? Tāta ꝙ nō poterūt ſuſtinere. Et h̄ oñdit ꝑ locū a maioꝛi: qꝛ ſcʒ angeli mali ꝗ ſūt foꝛtioꝛes ī natura ꝗ̄ hoīes vix poſſūt eā poꝛtare: ⁊ hoc eſt qd̄ dicit. a Ubi angeli ⁊c. Hoc exponiẗ quattuoꝛ modis: tripliciẗ de malis angelꝭ. Primo mō ſic: vt / vbi / ſit locale. q. d. cruciādos reſeruauit. ſ. ī inferno. a Ubi. i. ī ꝗ in inferno. b Angeli / mali. ſ. f Nō poꝛtāt. i. vix poꝛtāt. g Execrabile iudiciū. i. damnationem eis inflictā: aduerſū ſe. Hic dicit ꝙ deum iudicant iniuſtum / qꝛ ſic eos iudicauit: etſi tñ̄ iuſtum ſit iudicium dei: vnde aduerſus eos eſt: qꝛ in hoc etiā peccant: ⁊ cum creſcit culpa creſcit et pena. Execrabile / dicit. i. inopinabile. Quāta em̄ ſit pena illa opinari non pōt. Uel Execrabile / dicit: qꝛ inflictū eſt pro pctō execrabili. i. odibili deo ⁊ hoībus. Eccī. x. b. Odibilis deo et hominibꝰ ſuperbia: et execrabilis oīs iniq̄tas gentiū: Nō poꝛtāt dico: e Cū / tñ̄ / ſint maioꝛes / hoībꝰ ī natura. c Foꝛtitudine / in ſe. i. foꝛtes ꝗ̄tum ad ſe. d Et virtute: ꝗ̄tum ad operationē vel ſuſtinentiā pene: ſic ergo eſt. q. d. tante ſūt pene in inferno ꝙ angeli mali qui ſunt foꝛtioꝛes ꝗ̄ hoīes tūc vix eas poterunt ſuſtinere: quō ergo ſuſtinebunt eas homines? Unde Eſa. xxxiij. b. Quis habitare poterit de vobis cū igne deuoꝛāte? aut quis habitabit ex vobis cū ardoꝛibꝰ ſēpiternis. Itē ſecūdo modo exponiẗ vt li. vbi / ſit cauſale / ſic: a Ubi. i. pro quibꝰ peccatis. ſ. que p̄dixīmꝰ. b Angeli nō poꝛtant. q. d. impoꝛtabiles ſunt pene ille: et tamē poꝛtare et ſuſtinere eas opoꝛtet. Unde exp̄ſſius loquiẗ ꝗ̄ ſi dixiſſet vix poꝛtant. Pro pctīs vero p̄dictis cauſaliter dicunẗ puniri mali angeli: non qꝛ ea habeant / nec em̄ luxurioſi ſunt: vel ſ̄m ſe ſed qꝛ ad illa homines inſtigant et allicere nō ceſſant: Cetera non mutantur. Uel tertio mō exponitur de iudicio p̄ſumptionis / ſic: Quaſi nouit reſeruare deus iniquos / in ſua p̄uiſione: cruciandos / in ſua vltione ꝗ̄ erit in die iudicij. a Ubi: id eſt in qua p̄uiſione ita mō puniunẗ / ꝙ f Nō poꝛtant iudiciū / p̄ſumptionis. i. non p̄ſumunt ſe erigere cōtra deum preſſi mole penarū. Sic vult exponere quedā Glo. que dicit: Territi magnitudine penarū / iam ab illo iudicio p̄ſumptiōis
Pſ. 73. deſiſtūt: Sed cōtra Pſ. Supbia eoꝝ qui te oderunt aſcēdit ſemp. Et ſup illud Eſa. xiiij. c. Quō cecidiſti de celo lucifer: Glo. Qui p̄us cogitabat in celum aſcēdere ſup aſtra celi. i. ad ſoliū dei / poſt lapſū quoq̄ idē arrogat ſibi. Solō. Uerum eſt ꝙ ſemp ſupbiunt ⁊ ſemp peccāt: ſed mole penarū p̄ſſi non poſſunt ſe ita erigere ꝯtra deū ſicut poterāt ante lapſum: Et ꝙ dicit hic Glo. Ab illo iudicio p̄ſumptionis deſiſtunt / hoc eſt verum inquantū ſe deo poſſe fieri equales prius putauerūt: Uidēt em̄ mō per magnitudinē penarū ꝙ nō poſſunt: verūtamē nō deſiſtūt ab illo iudicio p̄ſumptionis ꝗ̄tum ad ſctōs ꝗ ſunt mēbra ſup̄ ꝗs ſemp conanẗ ꝯſcendere: ⁊ in hoc etiā ꝯtra deū p̄ſumūt: nō tñ̄ ſicut ante lapſum oīno: Et hoc eſt qd̄ ſequiẗ in Glo. ſup Eſa. p̄dicta. Unde ⁊ gloꝛiant aſcēdere ſuper angelos in celū vel ſup nubes coꝛda. ſ. electoꝝ ⁊ ſedere in mōte teſtamenti. i. in eccleſia: ⁊ in lateribꝰ aq̄lonis. i. in frigidis. Cetera nō mutanẗ a pꝛima expoſitione. Uel quarto mō exponiẗ de bonis angelis: ſic. Reſeruat deꝰ iniq̄s ī die iudicij. a Ubi. i. iudicio dānatiōis iniquoꝝ vel vltiōis dei. b Angeli / boni cum ſint maioꝛes / hoībus foꝛtitudine reſiſtendi pctō. d Et vtute / faciēdi bonum: qꝛ ſunt in gratia ꝯfirmati / maioꝛes ſunt hoībꝰ ꝓpter ſtatū. ſ. Et h̄ iō dicimꝰ: qꝛ ꝗ ad meritum aliqui hoīes maioꝛes ſunt apud deū ꝗ̄ aliqui angeli: et maioꝛes erunt ꝗ̄tū ad premiū. Nec obſtat illud qd̄ dicit dn̄s Luc. vij. d. Maioꝛ inter natos mulierū ꝓpheta iohānes baptiſta nemo eſt: qui aūt minoꝛ eſt in regno celoꝝ maioꝛ eſt illo: qꝛ hoc dī ꝓpter ſtatū. f Non poꝛtāt iudiciū / dānationis / execrabile aduerſus ſe: etſi aliquādo aduerſus alios. qꝛ penam vel damnationē iuſſu dei aliq̄n infligūt malis ſicut ſubuerterunt ſodomā ⁊ ceteras ciuitates. Geñ. xix. c. Et dicit: Aduerſus ſe: qꝛ nihil eſt puniendū in ipſis: qꝛ confirmati in grā nunꝗ̄ peccant. Sunt em̄ beati: qꝛ ſemp vident faciem patris: Math. xviij. b. h Hi vero ⁊c. Hec ē quarta pars: in qua cauſam damnatiōis hereticoꝝ diffuſius oſtēdit: Et diuidiẗ in duas. Primo em̄ cauſā damnationis oſtendit generalē oīm hereticoꝝ. Secūdo tm̄ hereſiarcharū: ibi: Hi ſunt fontes ⁊c. In p̄ma parte ꝓcedit ſic. Primo em̄ ponit pctā que magis ſunt cōia oībus hereticis: qꝛ ꝙ irrōnabilia alia faciunt naturali appetitu / hoc ipſi faciunt voluntate eunte ſcʒ poſt ꝯcupiſcētias ſuas / oīa que deſiderant volentes amplecti in ventrē ⁊ luxuriā ꝓni: ⁊ ꝓpẗ hoc cadūt in coꝛruptionem. Secūdo oſtendit in quo ſunt coꝛrupti: ibi: Voluptatem ⁊c. Tertio ꝓbat ab effectu ⁊ fine / et in ſe / et in alio ꝙ ipſi ſunt coꝛrupti: ibi: Pellicientes ⁊c. Quarto penam oīm iſtoꝝ replicat: ibi: Maledictionis. Quinto oſtēdit ꝙ inexcuſabiles ſunt ⁊ a tanto et a toto: ibi: Derelinquētes ⁊c. Unde ⁊ eos cōparat balaā: qui ꝯ voluntatē dn̄i auſus eſt maledicere pp̄lo dn̄i: ⁊ hoc ex certa ſcīa nec tñ̄ potuit: ſic ⁊ iſti deum blaſphemant. Et ſicut ille habuit coꝛrectionem ab aſina: ſic iſti ab omni creatura ꝗ ſuo mō loquiẗ cōtra eos. Dicit ergo. Hi vero ⁊c. Cōtinuatio. Quaſi ita nō poꝛtāt angeli mali cū quibus illi damnabunẗ: qd̄ iſti nō timēt. h Uero: id eſt ſed. Hi. ſ. heretici / magiſtri erroꝝ. ſ. et ſi nōdū perfecti. Sic expone / ne videaẗ hic agi de hereſiarchis. o Peribūt in coꝛruptiōe ſua. i. ſēſu coꝛrupto manētes ⁊ ſocietate ſanctoꝝ ſepati ī ꝑditionē ibūt. Ipſi dico. n Blaſphemātes ī his. i. de his / m Que ignoꝛāt / vt de articulꝭ fidei ꝙ deꝰ hō: ꝙ paſſꝰ: ꝙ moꝛtuꝰ ⁊ ſepultꝰ: ꝗ oīa ipſi ignoꝛāt: qꝛ nolūt itellectū ſbijcere: ſ; qd̄ ſup naturā ⁊ rōnē ē volūt rōnibꝰ naturalibꝰ coḡſcere: Cōtra ꝗs. ij. Coꝛ. x. b. Captiuātes oēʒ intellectū in obſequiū fidei. Et hec ē cā q̄re blaſphemāt ignōrātia. Si em̄ cognoſcerēt diligerēt / ⁊ nō blaſphemarēt: vn̄ ⁊ ꝑibūt. Prouer. vij. d. Ignoꝛās ꝙ ad vincula ſtultꝰ trahaẗ donec trāſfigat ſagitta iecur eiꝰ: velut ſi auis feſtinet ad laqueū. Ad laqueū ꝑibūt dico quo tendūt. ſ. In captione / culpe ſupple in qua capiunẗ ſic aues laqueo. Job. xviij. b. Abſcōdita ē in terra pedica eiꝰ: ⁊ decipula eiꝰ ſup ſemitā: l Et ex hoc cadūt / in perniciē / gehēne. i. ī penā nocētē. Pernix ꝑnicis media lōga idē ē qd̄ velox: ſ; media breui idē ē qd̄ nociuꝰ: Un̄ ⁊ pōt ſic exponi. k In captionē ⁊ ī perniciē. i. ī velocē captionē: qꝛ velociẗ trāſeunt de vita / ⁊ capiunẗ in pena. Pſ. Uiri ſanguinū ⁊ do/ Pſ. 54.
loſi nō dimidiabūt dies ſuos: Et in hec tendūt volūtarie. i Velut pecoꝛa irrōnabilia / naturaliẗ tendūt. ſ. ad delectabile ſibi. Uel / in captionē et perniciē / tendūt. ſ. ⁊ poniẗ cōſequens pro antecedēte. i. in cibum ꝓpter qd̄ cadūt in laqueum / et capiunẗ: Et ſic erit li / captionē diaſyrticū. p Percipientes mercedē iuſticie: qꝛ de pctō ruūt in pctm̄: Et h̄ eſt miſeria magna. Prouer. xiiij. d. Miſeros hoīes pctm̄ fac.

a ducere blaſphemantes. Ubi
b c angeli foꝛtitudine et vtute cū
d e ſunt maioꝛes / nō poꝛtāt ad/
f g uerſus ſe execrabile iudiciū.
h i Hi vero velut irrōnabilia pe
k coꝛa naturaliter in captionē
l m et in perniciē in his que igno/
n rant blaſphemātes in coꝛru/
o p ptione ſua peribunt / percipi/
entes mercedem iniuſticie:

a b voluptatē exiſtimantes diei
c delitias coinquinationis ꝯ ma
d e culę: delitijs affluentes/ in cō
f uiuijs ſuis luxuriantes vobi
g ſcum/ oculos habētes plenos
h adulterij ⁊ icēſſabilis delicti:
i k pellicientes aīas inſtābiles:
l cor exercitatū in auaricia ha/
m bētes: maledictionis filij/ de/
n o relinquētes rectā viā/ erraue/
rūt/ ſecuti viā balaā ex boſor:
p q qui mercedē iniquitatis ama/
r uit: correptionē vero habuit
ſue veſanię: ſubiugale mu/
tum aial in hois voce loquēs
ꝓhibuit ꝓphete inſipientiā.

N a Voluptatē ⁊c. Hic ſecundo oſtendit in q̄ corrupti: q2 in duobus. In iudicio: vñ dicit: Voluptatē. Itē in electione/ cū dicit/ Delitijs affluētes. Vel in intellectu ⁊ affectu. Dicit ḡ. Voluptatē: ⁊ ꝓpter hoc peribūt: q2 in iudicio corrupti ſūt. b Exiſtimātes delitias coinq̄nationis: luxuriā: q̄ nō vnū tm̄/ ſed plures coinq̄nat. Et hoc notat̄ ꝑ notā aſſociatiōis q̄ eſt/ cō. Nō em̄ dicit inq̄nationis: ſed coinq̄nationis. c Et. ſ. delitias. d Maculę: id eſt gulę q̄ vnū ſolum. ſ. guloſū maculat. Voluptatem diei. i. bonas eſſe et licitas: q2 cum vacēt delitijs impuriſſimis ⁊ execrandiſſimis: has optimas/ ⁊ q̄ſi luciſluas iudicant. Sicut illi de quib⁹. ij. Machab. iiij. c. Et patrios q̄dē honores nihil habētes/ grecas glorias optimas arbitrabant̄: Ecce ꝑuerſitas iudicij. e Delitijs affluētes: nō ſolū exiſtimantes. Et in ṽbo affluēdi notat̄ ꝙ delitię nō ſūt manētes: Ecce mala electio. De his duobus dicit Eſa. v. c. Vę qui dicitis bonū malum/ ecce corruptio iudicij ponentes tenebras lucem/ ⁊ lucem tenebras: ecce corruptio electionis. f In ꝯuiuijs ſuis luxuriātes: ⁊ hoc vobiſcū/ vt ſic vos decipiāt: ꝯtra illud Ro. xiij. d. Nō in comeſſationib⁹ ⁊ ebrietatib⁹: q2 talib⁹ vę. Amos. vj. b. Qui comeditis agnū de grege ⁊ vitulū de medio armēti. Et dicit Luxuriantes: plura habendo incitamenta et acumina: et ſapores: vel q2 ſecū habebāt mulierculas quarū viſu delectati ad libidinē incitabant̄. Et huic ꝯcordat littera ſequēs. g Oculos habētes plenos adulterij: q2 Eccli. xix. d. Ex viſu cognoſcit̄ vir: ⁊ ab occurſu faciei cognoſcit̄ ſenſat⁹. Et ſic dicit btūs Aug⁹: Impudicus oculus impudici cordis eſt nūcius. Impudic⁹ ocul⁹ eſt cū huc ⁊ illuc inuerecūde fert̄: maxime in facie mulierū: Quaſi em̄ venenoſa eſt facies mulieris. Vñ dū eius idolū in oculo exteriori recipit̄/ ad mentem vſq3 ſuffert̄/ niſi valde diſponat̄ mens tota/ inficit̄ ⁊ maculat̄: vñ mirabilis efficacię ⁊ naturę peioris lōge q̄3 regulus: Non em̄ interficit regulus/ niſi q̄n videt: ſed mirabiliter iſtę interficiūt quādo vident̄. Nōne hoc ſenſit dauid ſcrūs ꝓpheta dñi q̄ ad viſum berſabeę in ei⁹ ꝯcupiſcētiā intātū exarſit: ⁊ ꝓpt̄ hoc ⁊ adulteriū ⁊ homicidiū cōmiſit. ij. Reg. xij. c. Vñ dic̄ Greg⁹. Nō licet intueri qđ nō licet ꝯcupiſci: Quia q̄ viderit mulierē ad ꝯcupiſcendū eā: iam męchatus eſt in corde ſuo Matth. v. e. Nec tñ vt dicit Aug⁹. mulieres videre ꝓhibemini: ſed appetere vel ab ipſis appeti velle criminoſū eſt: Etſi ḡ videri ꝑmittunt̄/ hoc tñ ꝯſulerē ſeruo dei ꝙ nunq̄3 in facie inſpicerent̄: q2 ſic de facie dñi/ quādo fec̄ de funiculis flagella eijciebat vēdentes ⁊ ementes de tēplo/ radius ſplēdens exibat q̄ oēs terrebant̄/ nec audebāt ei reſiſtere: ſicut dicūt ſancti: ita ecōuerſo de facie mulieris multiuolę/ nō dico ſplēdor: ſed faſcinatio q̄ obſcurat bona egredit̄: quā vidētes infatuant̄ frequēter. Vñ dicit Eccli. ix. b. Auerte faciē tuā a muliere compta: ⁊ ne circūſpicias ſpēm alienā. Unde dic̄: q2 paucę ſūt mulieres q̄ ſe nō vngāt aliq̄b⁹/ ⁊ ſic habēt alienā ſpeciē. Propter ſpēm mulie/ Eccli. 9. b.
ris multi perierunt: ⁊ ex hoc ꝯcupiſcentia quaſi ignis exardeſcit. Talia ſunt ꝯuiuia quorundā: q̄ vt videant̄ curiales inuitāt clericos vel ſacerdotes: ⁊ ex altera parte mulieres nobiles vel pulchras: ⁊ ſic diſponūt vt vnus comedat cū vna ex aduerſo: vt ſic ſe inuicē in facie videāt. Vix ego crederē ſctō paulo q̄n in talib⁹ cōuiuijs eſſet luxuria: ⁊ ſi nō opere vel ī ore/ tamē in corde: ⁊ forſitan per hoc poſtea in opere: ⁊ hoꝝ ille miſer dñs menſe eſt cauſa. Prouerb. xxiij. c. Vacantes potibus ⁊ dātes ſymbola cōſument̄. Sequit̄/ h Et inceſſabilis delicti. Et/ ꝑ. i. Inceſſabili delicti/ illa. ſ. a quib⁹ facile ñ ceſſat̄: q2 naturalia ſunt/ vt ſaturitas et ebrietas vel ſomnolētia vel fornicatio. Oſee. iiij. c. Fornicati ſunt ⁊ non ceſſauerunt. Vel Luxuriantes/ luxuria. ſ. ſpirituali quę eſt a fide auerſio: Vobiſcū em̄ comedunt vt a fide vos auertāt: qua eſtis deſpōſati deo. Oſee. ij. d. Spōſabo te mihi in fide. s Oculos habētes. i. hereſiarchas q̄ ſic eos docuerūt/ habuerunt oculos iezabel depictos ſtibio exterioris ꝯuerſatiōis: vt ſic eis credat. De h̄ legit̄. iiij. Reg. ix. f. Vel hic d2 ocul⁹ mēs ipa q̄ debet ꝓuidere. De q̄ Luc. xj. e. Si oculus tu⁹ fuerit ſimplex/ totū corp⁹ tuū lucidū erit. i Pellicientes. Hic tertio ꝓbat ꝑ effectū in finē ⁊ in ſe ⁊ in alio ꝙ ipi ſunt corrupti. Finis vel effect⁹ in alio eſt ꝑditio animarū: vnde dicit. Pellicientes ⁊c. Finis vel effectus in ſe ē exercitatio: vnde dicit: Numeri. B
Cor exercitatū ⁊c. Dicit ḡ. Pellicientes aīas inſtabiles. i. decipiētes: q2 in ſupꝑficie aliquā veritatē ꝓtendūt vt ſic decipiāt. k Inſtabiles/ dicit: q2 ancorā ſpei nō habēt: nec repſſoriū timor̄ dei: de q̄ Eccli. xxv. b. Timor dei ſup oīa ſe ſuppoſuit. Et ibidē. xxvij. a. Si nō in timore dñi tenuerīs te inſtāt̄: cito ſubuertet̄ dom⁹ tua. Pellices aūt dicunt̄ meretrices a pollutiōe: vel pellis formoſitate: q̄ incautos alliciūt: vt dic̄ Glo. Ꝓpꝛie pellex ē mulier quā aliq̄s habēs vxorē ī adulterio detinet: ⁊ ꝯſtat qđ tal̄ decept⁹ ē: ecce finis q̄3 intēdūt in altero. l Cor exercitatū ī auaricia habētes. Hiere. vj. c. Oēs auaricię ſtudēt: ⁊ a ꝓpha vſq3 ad ſacerdotē cūcti faciūt dolū: ⁊ hic eſt finis ī ſeipo: ⁊ tñ ꝑm⁹ ordinat̄ ad ſecūdū: q2 ꝓpt̄ hoc decipiūt vt aliq̄đ accipiāt: q2 auari ſunt. Sequit̄ m Maledictiōis. Hic ſubiūgit q̄rto pęnā oim̄ ꝑdictoꝝ: q2 maledictiōis/ ſūt/ filij: vt hereditario iure poſſideat̄ ab eis pęna ętna: q2 in ipis ē ꝯtinua culpa. n Dereliquētes rectā viā. Hic q̄nto oñdit ꝙ nec a tāto nec a toto excuſabiles ſūt: q2 ex certa ſcia peccāt: nō ex ignorātia/ vel ex infirmitate: vñ eos cōparat balaā. Cōtinuatio. Quaſi dixi ꝙ ſūt filij maledictiōis: ⁊ hoc ꝓbat: q2 Dereliquētes viā/ fidei/ rectā: q̄ ducit ad vitā/ rectā/ dic̄ nō latā: q2 illa duc̄ in ꝑditionē. Hiere. ij. c. Me dereliq̄rūt fontē aq̄ viuę: ⁊ foderūt ſibi ciſternas diſſipatas. o Errauerūt ſecuti balaā ex boſor: q̄ ex certa ſcia venit vt ꝑplo dñi malediceret ꝯ volūtatē dñi. Et q̄re: p Qui. i. q2: ipſe/ q Amauit mercedē iniq̄tatis. i. munera iniq̄ q̄ ꝑ iniq̄tatē ꝓmiſſa dilexit: cū tñ dicat Job. xv. d. Ignis deuorabit tabnacula eoꝝ: q̄ libēt mūera accipiūt. Vel dic̄ mercedē iniq̄tat̄: h̄ ꝙ a rege debebat honorari: ⁊ hūc honorē tantū appetebat ꝙ ipm dei volūtati ꝓponebat: ⁊ ſic erat iniqu⁹ cū mercedē t̄palē deo ꝓponebat. Balaā interp̄tat̄ ꝑplo vanus: ⁊ ſignificat hereticos: q̄ vere vani ſunt: q2 veritatē deſerūt. Boſor interp̄tat̄ ī tribulatiōe: ⁊ ipi in tribulatiōe maria erūt: Vel ꝑ balaā ſignificati ſūt multi ꝑlatoꝝ: q̄ vani ſūt: q2 vidēt vana/ ⁊ amāt ſomnia: Eſa. lvj. d. Et ꝓpt̄ h̄ gregē ſuū deꝑmūt ⁊ ꝑcipitāt. Balaā em̄ iterp̄tat̄ ꝑcipitās eos. Quoniā ꝑplos ſibi ſubiectos: Vñ talib⁹ d2 Oſee. v. a. Laque⁹ facti eſtiſ ſpeculationi: ⁊ ſic̄ rete expāſū ſup thabor ⁊ victimas declinaſtis in ꝓfundū: Et q̄re h̄: Quia veniunt ex boſor/ qđ interp̄tat̄ carne⁹/ ſiue in tribulatiōe. Ecce amor carnal̄ parētū/ ꝓpt̄ q̄s ditādos: ⁊ ꝓmouēdos ſūt ī magna ſollicitudine ⁊ tribulatione. Itē q2 amāt mercedē īiq̄tatis: ecce auaricia q̄ maxie regnat ī ꝑlatiſ: Seq̄t̄. r Correptionē vo/ balaā/ habuit ſuę veſanię: ſubiugale mutū aial in hois voce loq̄ns ꝓhibuit ꝓphetę inſipiētiā. S3 nō legit̄ Numeri. xxij. c. vbi agit de hiſtoria/ ꝙ aſina corripuerit eū: ſed hoc ſolū dixit ei: q̄đ feci tibi: cur ꝑcut̄ me iā tertio: Et paulopoſt: Nōne aial tuū ſū cui ſemꝑ ſedere cōſueuiſti vſq3 in ꝑſentē diē/ dic q̄đ ſile vnq̄3 fecerim tibi: Ergo vt videt̄: nō corripuit eū de h̄ ꝙ volebat ꝑplm maledicere. Sol̄o. Per h̄ ꝙ locuta eſt aſina qđ ꝯſuetū nō erat: debuit corripi/ ⁊ ceſſare a via quā ceperat: ⁊ ꝑ hoc ꝙ pedē ſedentis attriuit iuncta parieti/ potuit intelligere ꝙ non debebat illuc ire. Unde hoc fuit ei pro correctione. Sic creaturę oēs quę ſm̄ quid ⁊ nō ſimpl̄r ſūt bonę: oſtēdunt qđ aliud eſt ꝙ eſt bonum ſimpliciter: q2 ſm̄ q̄đ ducit ad

ſimpliciter ꝯ

P ſimplicter ⁊ imꝑfectū ad ꝑfectū: vn̄ ⁊ ꝑ hoc docēt ſe eſſe fu/
giēdas ⁊ aliud appetendū. Unde dicūt in Pſ. Nō nob dn̄e
Pſ.113. nō nob: ſed noī tuo da gloriā. Oīs em̄ creatura clamat: deus
me fecit: ⁊ ꝑ hoc dat intelligere vt aliud ab ipo nō q̄ratur. Un̄
Aug⁹. Celū ⁊ ſtellas interrogaui de deo meo: ⁊ rn̄derunt mihi
q: nō ſum⁹ nos ipſe: ſed ipe nos fecit. Sʒ
Iude.d. qd ē qd dr̄ q aſina locuta ē voce hoīs: cū
illa nō habuit vocalia iſtrumēta apta ad
vocē humanā formādā: Sol. Potuit eē
miraculoſe: vt ſi angel⁹ linguā ei⁹ mouēs
vocē hūanā formauit: vel potuit loq ſine
miraculo: p̄l⁹ tn̄ data ſibi miraculoſe po
tētia loq̄ndi: ſicͭ ceco nato potētia vidēdi:
et ſi act⁹ fuit naturalis. a Hi ſūt fōtes
⁊c. Hec ē ſecūda pars q̄rte ptis: vbi agit
d hereſiarchis: cām dānatiōis eoꝝ oñdēſ
triplicē. Prima ē q ipi in ſe ſūt corrupti.
Secūda: q alios decipiūt ⁊ corrumpūt:
ibi: Suꝑbia ⁊c. Tertia: q peiores ſūt
q a via veritatis receſſerunt: q̄ ſi eā nūq̄
tenuiſſent: ibi: Si em̄ refugiētes ⁊c.
Oñdit ḡ corruptionē eoꝝ in ſe. Que ē du
plex. Affect⁹: vn̄ dicit: Fontes ⁊c. Itē
intellectus: vnde dicit: Et nebule. Et
ppt hec duo / q ſunt in tenebris interio/
rib⁹: exteriores eis tenebre debenſ: vnde
dicit. Quibus caligo ⁊c. Et ſic pa/
tet q hec pma pars habet tres. Dicit ḡ.
Hi ſūt fontes ſine aqua. Talis fons lutū habet / ⁊ magiſ
limū: vnde magis polluit q̄ an̄. Et loquiſ de hereſiarchis q
ꝑfecti ſūt i errore: Ecce hypocriſis: ſimulatio opatiōis bōe: ⁊
ſic corruptio affect⁹. b Et nebule turbinib⁹. i. demōib⁹
exagitate: vn̄ ſūt ſignū tēpeſtatis. Turbo ē cōmotio aeris ꝑ
ꝯflictū ⁊ ꝯcurſū ꝯtrarioꝝ ventoꝝ: ⁊ ppt hoc aliqñ ſequiſ tēpe
ſtas: ſic iſti ꝯcurſu demonū ⁊ cōflictu vitioꝝ exagitati ꝑ diuer
ſa deſideria tēpeſtatē magis inducunt in terra cordiū audito
rum q̄ rorē ſalutiferū: Ecce ſimulatio ꝯtēplatiōis ⁊ cognitio
nis diuine: ⁊ ſic corruptio intellectus: Prelati debent eſſe fon
tes a quibus exeat aqua eruditionis doctrine / qua lauenſ ſor/
des peccatoꝝ. Ezech.xvj.b. Laui te aqua: ⁊ mundaui ſangui
nem tuū ex te. Itē aqua ſalutaris ſapie: de q Eccī.xv.a. Uel
deſiderij celeſtis patrie. Ioh.iiij.b. Qui bibūt ex hac aqua:
extinguiſ ſitis maloꝝ deſiderioꝝ. Itē aqua ꝯſolationis qua
refrigereſ ardor tēptationū. Eccī.xviij.b. Nōne ardorē refri
gerabit ros: ſic ⁊ verbū cōſolationis. ſ. melius q̄ datum. Itē
Pſ.67. aqua cōpaſſionis / qua infirmos inebriet. Pſ. Pluuiā volun/
tariā ſegregabis de⁹ hereditati tue: ⁊ infirmata eſt: tu ꝟo perfe
ciſti eā. Itē aqua benignitatis q̄ emolliat duros. Prouerb.
xv.a. Mollis reſpōſio frāgit irā. Et Eccī.vj.a. Uerbū dulce
multiplicat amicos / ⁊ mitigat inimicos. Itē aqua bone ꝯuer/
ſationis exterioris qua fecundet ⁊ impḡnare facit bonos / eti/
am malos. j. Pet.ij.c. Cōuerſationē veſtrā inter gētes habē
tes bonā: vt in eo qd detractāt de vobis tanq̄ de malefactori
bus ex bonis opibus nos ꝯſiderātes glorificēt deū. Itē aqua
charitatis: q̄ in ventre eccl'ie decoquat vniuerſos. Hi ſunt ſe/
ptem riui de quib⁹ dr̄ Eſa.xj.d. Leuauit manū ſuā ſuꝑ flumē
in fortitudine ſpūs ſui: ⁊ ꝑcutiet eū in ſeptē riuis. Un̄. Iohel
iij.b. Superans riuos aque: ⁊ fons de domo dn̄i egrediet: ⁊
irrigabit torrentē ſpinarū. Itē debēt eſſe nebule ꝑ eleuationē
a terra: qd fit in ꝯtēplatione. Iob.vij.c. Suſpēdiū elegit aīa
mea. Multi ſūt hodie ⁊ fōtes ſine aqua: ⁊ nebule manētes in
terra: ⁊ cū turbinib⁹ vitioꝝ extra ſe agitati. Sʒ qd ex hoc acci/
det: Hoc. ſ. c Quib⁹ caligo tenebraꝝ reſeruaſ. Ecce
pena q̄ eis ſeruaſ ppt ſe: q ſūt ceci: ſʒ reſeruaſ ppt alios q ꝑ
ipos ſunt corrupti. e Reſeruaſ. i. retro in poſterum ſer/
uaſ q̄ſi theſaur⁹ q mō ē abſcōdit⁹. d Caligo tenebraꝝ. i.
pena eterna ſequēs ex tenebris culpe. Et ſic eſt ꝯſtructio ꝑ cō
parationē cauſe ad effectum: q interiores tenebre ſunt cauſa
exterioꝝ. Matth.xxij.b. Ligatis manib⁹ et pedibus mittite
eum in tenebras exteriores. Uel pena eterna dr̄ caligo in ſe:

a Hi ſunt fontes ſine aqua et
b nebule turbinibus exagitate:
c d e quibus caligo tenebrarū re/
f ſeruatur. Superbia enī vani
g h tatis loquētes pelliciūt in de
i k l ſiderijs carnis luxurie eos q
m paululū effugiunt. Qui in er
n o p rore conuerſati libertatē illis
q promittētes cū ipſi ſerui ſint
r corruptionis. A quo enī q̄s
ſuꝑatus eſt / hui⁹ ⁊ ſeruus eſt.
s t v Si enī refugiētes coinquina/
x tiones mūdi in cognitiōe dn̄i
noſtri ⁊ ſaluatoris ieſu chri/
y ſti / his rurſus implicati ſu/
z a perantur: facta ſunt eis po/
ſteriora deteriora prioribus.

ſed tenebre / in cōparatione ad ſenſum. Uel diciſ caligo pro/
pter carentiā viſionis: ⁊ tenebre ppter obſcuritatē aeris. Ibi
em̄ erit aer indēſat⁹ intātū q obſcurus reddeſ: ⁊ quaſi erūt ibi
tenebre palpabiles. Nec ſumitur hic tenebre pure negatiue.
Glo. tn̄ exponit hic de pſenti. Caligo. ſ. pctoꝝ vt amplius
fiant mali. Un̄ dicit: Quib⁹ obſcuritas
peccatoꝝ ſeruaſ vt ſordeſcāt ampli⁹: Et
q iſti tales ſunt / decipiunt multos: vnde
ſequiſ. f Superbia ⁊c. Et eſt hec ſe/
cunda cauſa ſue damnationis: q. ſ. alios
decipiunt. Unde ⁊ in hac parte ſic pce/
dit. Primo oſtendit q decipiunt multos
⁊ corrumpūt / ⁊ ꝑ quid: ibi: Suꝑbia ⁊c.
Secundo in quo: ibi: In deſiderijs.
Tertio quos: ibi: Eos q paululum.
Quarto cauſam deceptionis ponit: ibi:
Qui in errore ⁊c. Quito modum: ibi:
Libertatē ⁊c. Dicit ergo. Suꝑbia.
Cōtinuatio. Quia tales ſunt in ſe: ⁊ nō ſo Iob.8.d.
lum / ſed ⁊ alios corrūpūt. g Enim. i. Depe. diſ.4.c.
quia: ipi / h Loquētes ſuꝑbia vani ſi refugientes
tatis. i. Reg.ij.a. Nolite multiplicare
loqui ſublimia gloriātes. Aliquādo autē
oriſ ſuꝑbia ex bono. Hec em̄ eſt non va/
nitatis originaliter etſi finaliſ: quia facit
vanum. Iob.xj.c. Uir vanus in ſuꝑbiā
erigiſ. Aliqñ ex nihilo: vt in illis q ſe pu/
tāt aliquid valere / ⁊ tn̄ nihil boni habent
vnde debeat ſuꝑbia naſci: quales ſūt hereſiarche. Et quia ſic
glorioſe ⁊ magnifice loquunſ. i Pelliciūt. i. decipiūt. m
k Eos q paululū effugiūt / a pctis. i. qui non ab oībus ab/
ſtinent. i. ſimplices. j. Cor.xj.d. Qui in agone ꝯtēdit ab om/
nibus ſe abſtinet. Nota q pilatus effugit / quādo chriſtum li/
berare voluit: ſʒ paulum qñ iudeos q erāt ei⁹ inimici cōſuluit.
Iterū determinat in quib⁹ decipiunt: q k In deſiderijs
carnis. i. turpibus actib⁹ carnalium voluptatū. l Luxu/
rie. i. guloſitatis ⁊ caſtrimargie. Dicunt em̄ comedam⁹ ⁊ bi/
bamus: Eſa.xxij.d. Sed dimittūt vel immutāt qd ſequitur:
Cras em̄ moriemur: E ſicut dicit Glo. Quis nō libent audi/
at: manducem⁹ ⁊ bibamus: ⁊ in eternū regnabimus. Pelli/
ciunt dico / n Qui. i. q illi / o Conuerſati in errore:
quia errant ipi / ⁊ alios errare faciunt. Pſ. Et errare fecit eos Pſ.106.
in inuio ⁊ nō in via. Unde aliquādo ipi in dolore clamabunt
illud Sap.v.a. Errauimus a via veritatis. Pſ. Erraui ſicut Pſ.118.
ouis q̄ perijt. p Libertatē pmittētes: Ecce mod⁹ de/
ceptionis: q dicunt: ſecta noſtra ꝯcedit libēter vacare deſide/
rijs: nec ppter hoc perire. Eccī.xxix.c. Repromiſſio nequiſſi/
ma multos pdidit. Et paulopoſt: Peccator tranſgrediēs mā
datum domini incidet in promiſſionē nequā. Sic pmittunt /
ſed nō ſoluent. q Cū ipſi ſerui ſint corruptionis. i. dia
boli corrumpentis. Roma.vj.d. Cum em̄ ſerui eſſetis pecca
ti: liberi fuiſtis iuſticie. Et q ſūt ſerui / hoc probat per ius cō/
mune: r A quo enim quis ſuperatus eſt / huius et
ſeruus eſt. i. ei ſubiectus: q Ioh.viij.d. Qui facit pecca/
tum ſeruus eſt peccati. Iā de iure cōmuni oſtēdit q ſunt ſer/
ui: mō oſtendit idē a natura ſeruitutis. Dicunt. s Si em̄:
quaſi vt ſunt ſerui. t Enim. i. quia. Si / aliqui / refugien/
tes / prius. v Coinq̄nationes mūdi. i. pctā q̄ mundus
imittit. Refugiētes dico / x In cognitiōe dn̄i nr̄i ⁊ ſal/
uatoris ieſu chriſti. i. q ipm cognouerūt ꝑ fidē: et ab ipſo
fuerūt cogniti ꝑ grē infuſionē: vt ħ nomē / cognitiōe / ſimul
⁊ actiue teneaſ ⁊ paſſiue. y His rurſus implicati ſupe
ranſ / ab alijs coinq̄nationib⁹. ſ. z Facta ſūt eis poſteri
ora deteriora prorib⁹: q deū magis offēdūt q̄ an̄ baptiſmū
⁊ grauius punienſ: q mendaces ſunt pmiſſiones facte in ba/
ptiſmo: q Ezech.xvij.e. Qui diſſoluit pactū: nūq̄d effugiet:
a Poſteriora ⁊c. Hoc ſumptum eſt de Luc.xj.d. Simi/
le Gen.xix.c. Uxor loth q retro reſpexit / verſa eſt in ſtatuā
ſalis. Et hec eſt tertia cauſa damnationis eoꝝ: q plus peccāt
poſt cognitionē veritatis peccantes q̄ ante. Unde ⁊ ſequiſ.
¶ Melius. Continuatio

a Melius ẽm erat illis / nõ cõ-
b gnoſcere viã iuſticie: q̃ȝ poſt
c agnitionẽ retrorſum conuerti
d ab eo qd illis traditũ eſt ſctõ
e mãdato: Contigit eni eis illd
f veri puerbij: Canis reuerſus
g ad ſuũ vomitũ / et ſus lota in
velutabro luti. Ca. III
b Hanc ecce vob chariſſi
h mi ſecũdã ſcribo epl'aȝ
i i quib' veſtrã excito in
k
l cõmonitione ſincerã mẽtem:
m vt memores ſitis eorũ q̃ p̃di
n xi verborũ a ſanctis pphetis
o et apoſtolorȝ veſtrorȝ p̃cepto-
p rũ dñi ⁊ ſaluatoris. Hoc pri-
q mum ſcientes q̃ veniẽt in no
r uiſſimis dieb' in deceptione
ſ illuſores iuxta pprias cõcu-
t piſcẽtias ambulãtes / dicẽtes:
v Ubi ẽ pmiſſio aut aduẽt' ei'?
x
y
ȝ

a Melius. Cõtinuatio. Dixi q̃ poſteriora habẽt peiora. b Eñ.i.q2. Melius / erat eis.i.min' malũ / alijs.ſ.parib'. c Nõ cognoſcere viã iuſticie. Tunc eni excuſabiles fuiſſent ſaltẽ a tãto. d Q̃ poſt agnitionẽ retrorſum cõuerti ab eo ſctõ mãdato qd illis traditũ eſt / añ.ſ. q2 mõ facti ſũt trãſgreſſores q̃ pri' nõ erãt: Eſa.xxiiij.c. Preuaricãtes p̃uaricati ſũt: et p̃uaricatione trãſgreſſorȝ p̃uaricati ſũt. Et ppt hoc ſequit. Formido ⁊ fouea ⁊ laqueus ſup te q̃ habitator es terre. De inde tertio p auctoritatẽ pbat q̃ ſunt ſerui / dicẽs: e Contigit eñ eis.i.euenit vel accidit. f Illud veri puerbij:
Prouer.26.b. canis reuerſus ad ſuũ vomitum.
33.q.2.c.de his Sumptũ eſt de Prouer.xxvj.b. Sicut canis q̃ reuertit ad vomitũ ſuũ: ita ſtult' q̃ iterat ſtulticiã ſuã. Et hoc dic: q2 ſic ca-
A nis q̃ comedit tãtũ q̃ euomit: ſic iſti pri' loti in baptiſmo / poſtea coinquinant reci diuando / cum deberẽt dicere cum ſponſa Cant.v.b. Laui pedes meos: quõ coinquinabo eos? Et talib' nõ pdeſt: imo mag' obeſt ſua lauatio. Unde Eccl.xxxiiij.d. Qui baptiçat a mortuo ⁊ iterum tangit mortuũ: qd pdeſt lauatio ei'? Sic hõ q̃ ieiunat in pctis ſuis: ⁊ iterũ eadẽ faciens
1.Timo.4.a. quid pficit humiliando ſe? orationẽ illi'
2.Timo.3.a. q̃s exaudiet? g Et / ſupple tales ſũt q̃ſi ſus lota in volutabro luti.i. in luto in q̃ ſe reuoluit. Hec lotio eſt inquinatio: Uñ Glo. Sus dum in luto lauatur ſordidior reddit: ſic qui pctã plãgit nec tñ deſerit / pene grauiori ſe ſubijcit: q2 ſcienti bonũ facere ⁊ nõ faciẽti / pctm̃ eſt illi: Jacobi.iiij.d. Hoc apponit aplus de ſuo: q2 nõ eſt in Prouerb. Per ſuem ſignificat luxurioſos: in qb' diabol' dormit. Job xl.c. Sub vmbra dormit in ſecreto calami in locis humẽtib'. Uñ ⁊ ipi in die iudicij auferent de medio ſicut lutũ qd in fe-
Ps.17. ſtis auferet de vico. Ps. Ut lutũ platearũ delebo eos.

Hanc ecce ſecũdã ⁊c. Hec Expo. Ca. III
b eſt tertia pars eplẽ: in quã vt ipſi firmiores ſint et cõſtantiores in fide: ⁊ ad reſiſtendum hereticis fortiores iudiciũ futurũ oſtẽdit: ⁊ errores hereticorȝ: cauſãq̃ȝ deceptionis eorȝ aperit. Uñ pꝑter hoc iſtã epiſtolã eis ſcribere ſe oñdit. Diuidit g̃ hoc capl'm i duas partes. In prima certificat eos de iudicio futuro. In ſecũda monet eos vt ad illud ſecure expectandũ ſe p̃parent: ibi: Cũ igit hec oia ⁊c. Prima pars diuidit in duas. Primo oſtẽdit quare hãc epl'am ſcribit eis. Et duas dat de hoc rõnes. Prima ẽ vt ipſi ſint ſinceri: que tangit ibi: Sincerã. Scda eſt / vt ipſi ſint memores eorȝ q̃ ſcripſit eis: ⁊ quare debẽt eſſe memores oñdit. Secũdo certificat eos d' die iudicij: ibi: Unũ vo hoc nõ lateat ⁊c. Dicit g̃. b Hãc ecce chariſſimi ſcdam ſcribo vobis epl'am. Glo. Jã aliã epl'am ſcripſi vob ad repellẽdos pſeudo: et vt meã ſollicitudinẽ magnã vob oñdã: ecce pro eadẽ cauſa hãc etiã ſecundã ſcribo vob: Ergo videt apte dicere Glo. q̃ vtraq̃ȝ epl'a fuerit ꝯ pſeudo: Sȝ hoc nõ videt de pma. Solo. Quidã dicunt q̃ vnã fecit epl'am quã nõ habem': et illa ſicut iſta fuit data ꝯ pſeudo: de qua loqt hic. Uel põt dici q̃ pma quã habem' eſt ꝯ pſeudo materialiter ⁊ indirecte: hec vo ſecunda formaliter ⁊ directe. i In quibus.ſ.eplis. k Excito in cõmonitione: quã vobis facio: ⁊ volo vt alios vos moneat: ⁊ hoc notat aſſociatio.ſ.cõ. Uñ Glo. Interliñ. vt vos cõmoneã: ⁊ vos alios cõmoneat. l Ueſtrã mẽtẽ ſincerã / excito.ſ. Sincerã dicit.i. ſine cera.i. ſine mollitie vel mobilitate: vt.ſ. nõ ſitis molles p diſſolutionẽ: vel mobiles de ſcia i ſciam: Et hec eſt pma cauſa q̃re ſcribit: vt.ſ. ſint ſinceri: ⁊ non cito credãt hereticis. Secunda cauſa eſt: vt ipſi ſint ſemp memores ſue doctrine. Uñ dicit. Et memores. Quare autẽ debent eſſe memores / duplex eſt ratio. Prima eſt auctoritas. Secũda eſt vtilitas: de q̃ dicit: ibi: Hoc primũ ſciẽtes. Auctoritas vo ẽ triplex: Magna / quia eſt a pphetis p̃dicta: maior / q2 ab aplis / ſe.ſ. ⁊ alijs nũciata: maxima / q2 a dño p̃oſtenſa. Uñ dicit: m Ut memores. Cõtinuatio.q.d. vobis ſcripſi / vt memores ſitis vborȝ q̃ p̃dixi vobis: Uerborȝ dico acceptorȝ / n A ſctis pphetis: vel q̃ ab eis ꝯfirmata ſũt: ecce pma auctoritas que eſt magna. o Et / vt memores ſitis vborȝ / p Aplorȝ vrorȝ: q̃ nũciauerũt et euãgeliçauerũt vobis: Ecce maior auctoritas Uerborȝ inquã aplorȝ. q Preceptorȝ.i. q̃ ſũt p̃cepta / r Dñi ⁊ ſaluatoris: q2 ipe q̃ venit ſaluare nos hec p̃cepta iſtituit ⁊ ſeruari p̃cepit: ne.ſ. pſeudo crederem'. Marci.xiij.c. Si q̃s dixerit vobis: ecce hic eſt chriſtus: ⁊ ecce illic ne credideritis: exurgẽt eñ pſeudo chriſti ⁊ pſeudo pphete: ⁊ dabunt ſigna ⁊ portẽta ad ſeducendos ſi fieri põt etiã electos. ſ Hoc pmũ. Hec eſt ſecũda cã quare vult eos eſſe memores.ſ. vtilitas q̃ eſt vt ipſi ſciãt repellere pſeudo q̃ diẽ iudicij dicent non eſſe venturũ: ⁊ cãm deceptionis eorȝ oſtẽdit / cũ dicit. Latet eñ ⁊c. Dic g̃: Hoc primũ: q̃ſi volo vos eſſe memores / hoc primũ ſciẽtes q̃ in nouiſſimis dieb'.i. tpe antichriſti cui' iſti ſũt p̃curſores. t Uenient illuſores: chriſtiane fidei illudẽtes: ſic antiquit' ei de q̃ ẽ fides: ⁊ in quẽ dirigit ſpes nra: illuſerũt iudei: Et p h oñdit q̃ illi.ſ. heretici iterȝ xp̃m i ſe ẽ crucifigũt chriſtũ: cũ ei' fidẽ ipugnãt. Heb.vj.a. Rurſũ crucifigẽtes i ſemetipis filiũ dei ⁊ oſtẽtui habẽtes. Uenient igi / v In deceptiõe.i. vt decipiãt ⁊ ſeducãt corda inocẽtiũ: p dulces ſmones ⁊ bñdictiões: ſicut dic apl's Ro.xvj.c. Ipi dico x Ambulãtes iuxta pprias ꝯcupiſcẽtias: q2 faciũt no-
uas pctõrȝ adinuẽtiones: ⁊ ppt h ibũt in adinuẽtionib' ſuis: q2 Ps.11.
ſic dicit Eſa.iij.b. Ligua eorȝ ⁊ adinuẽtiões eorȝ ꝯ dñm. y Dicẽtes: vbi eſt pmiſſio / facta.ſ. antiq̃s patrib' de eorȝ libatione: q̃ſi in chriſto nõ fuit ipleta. ȝ Aut / vbi eſt / aduẽtus ei'.ſ. ad iudiciũ: q̃ſi nõ poterit aliq̃ ſigna oñdere q̃ iudiciũ ſit futurũ: nõ credẽtes anglis dicẽtib' Act.j.b. Hic ieſus q̃ aſſumptus eſt a vobis in celũ: ſic veniet quẽadmodũ vidiſtis eũ aſcendentẽ in celum. Et dñs etiã ſignũ dedit aduẽtus ſui Marc.xiij.d. Cũ videritis abominationẽ deſolatiõis ſtantẽ vbi nõ debet: q̃ legit intelligat diẽ aduẽt' eſſe pꝑinquũ. Nonne ⁊ nos videm' hodie hãc abominationẽ ſtantẽ vbi non debet.i. fidei corruptionẽ / i q̃ m'ti deſolãt a gr̃a dei q̃ iã ſtat vbi nõ debet: q2 etiã i regno chriſtianiſſimo ſe diffudit: qd ẽ ſignũ certiſſimũ iudicij in pximo venturi. Hieronym' vo quindecim ſigna futuri iudicij q̃ ante accidẽt / nõ aſſerẽdo / ſȝ recitãdo ponit: dicens ſe ea legiſſe in annalib' hebreorȝ: Et hec fient q̃ndecim dieb': ſed vtrum cõtinue vel interpolate nõ determinat. Prima die eriget ſe mare quĩdecim cubitis ſup altitudinẽ mõtiũ / ⁊ erit q̃ſi murus: ⁊ ſilr oẽs aque. Secũda die deſcẽdẽt ad ima: ita vt ſemita eorȝ vix poſſit videri. Tertia die erũt in equalitate ſic in p̃ncipio. Quarta die oẽs piſces ⁊ belue marine ſup aq̃s ꝯgregabunt: et dabunt voces ⁊ mugitus: quorum ſignificationẽ nemo ſcit. Quinta die ardebũt aque ab ortu ſolis vſq̃ȝ ad occaſum. Sexta die oẽs herbe ⁊ arbores dabũt rorem ſanguineũ. Septima die oia edificia deſtruentur. Octaua die petre bellabunt adinuicem: ita vt vnaqueq̃ȝ alterã i tres partes diuidat. Nona die erit terremotus q̃lis nõ fuit ab initio mũdi. Decima die oẽs colles ⁊ montes ⁊ valles in planiciẽ ꝯuertẽt ⁊ erit equalitas terre. Undecima die exibũt hoies de cauernis tre clamãtes: nec poterit alt alteri r̃ndere. Duodecima die cadẽt ſtelle de celo ⁊ oia ſigna. Decimatertia ꝯgregabũt oſſa mortuorȝ ⁊ exurgẽt vſq̃ȝ ad ora ſepulchrorȝ.

B Decimaquarta die

Decimaquarta die morientur omnes viui: vt ſimul cum mortuis reſurgant. Decimaquinta ardebit terra: et poſt erit iudicium. Nec ego aſſero illud: ſed recito ſicut inueni: et ſicut Hieronymus ea recitat. Poſitis verbis malignantium: apl's tñ quare hoc dicunt oſtēdit: q2.ſ. nõ vident aliquid in mūdo mutatū: ſ3 talis eſt mūdus q̄lis fuit a ṗncipio: vt ipſis videt᷑: ⁊ hoc eſt qd̕ dicit. a Ex q̄ em̄. Cōtinuatio. Quaſi ꝑpter hoc dicūt: Ubi eſt ꝑmiſſio ⁊c̄. b Enim.i.q2. d Omnia.i. curſus oīm. e Perſeuerāt.i. vno mō et nihil videm᷒ mutatū. a Ex q̄ em̄ preſ/ antiq̄/ c Dormierūt.i. mortui ſūt. f Ab initio creature.i.ex q̄ mūd᷒ creatus ē: q̄ſi nihil mutatū ē: vel nullū ſignū datū eſt aduent᷒ ex q̄ hoīes cęperūt mori ab initio mūdi. Et ita hęc determinatio/ Ab initio creature/ determinat h̄ verbū dormierūt: Uel ſic pōt legi. a Ex quo patres dormierūt.i.mortui ſūt in ſpe reſurgēdi: ſic. Uos catholici dicitis: et ſūt verba hereticorū. Uel potius ſunt verba apoſtoli rationē eoꝝ oſtendētis ⁊ verba eorum recitantis: q2 hoc vult Glo. interliñ. dicēs. Hic aplus ex ſua parte. Ex quo/ fuit ita inq̄3.i. ex tpe chriſti: poſt qd̕ cępit reſurrectio ꝑdicari ⁊ aduētus ad iudiciū. d Omnia.i. curſus ⁊ ordo oīm creaturarū. e Sic ꝑſeuerāt.i. ſine mutatiōe: ſupple ſic ꝑſeuerauerūt/ f Ab initio creature/ mundi.i. ex quo mundus eſt creatus: q.d. ex q̄ chriſtus reſurrexit nulla mutatio in machina mundi facta eſt: quę eſſet ſignum aduentus ſui: ſed adhuc tenet mundus ſuū ordinē quē ab initio habuit et tenuit: Et ſic hęc determinatio/ Ab initio creature/ determinat hoc verbū/ ꝑſeuerāt. g Latet. Hic improbat rationem eorum per hoc qd̕ accidit de diluuio: per quē totus mūdus immutatus fuit. In hoc etiā verbo oſtendit᷑ cauſa deceptionis eoꝝ/ quia ꝑdicta dicunt/ eo ꝙ iudiciū per aquā fuiſſe non credant: ⁊ ſic decepti futurū per ignē iudicium negant. Item per hoc ꝓbare incipit ꝙ iudiciū p ignem futurum eſt: q2 ſi iudicium p aquā accidit ſicut fuit p ſcripturā ꝑnunciatū: ergo iudicium p ignē futurū eſt: q2 per ſcripturarum et apoſtoloꝝ: immo etiā p os ſaluatoris eſt ꝑnunciatū. Cōtinuatio. Quaſi ita dicūt iſti hęretici.ſ. b Em̄.i.q2. Latet eos volētes hoc.i.ꝙ iudiciū nō ſit futurū. Latet: vel vere: vel q2 ſcire nolūt. Hoc ſc3/ i Qd̕ celi: Hoc exponit᷑ dupliciter. Primo vt Qd̕ ſit nomen ſic: Quaſi latet eos/ q̄ ſic dicūt: qd̕.i. q̄le quid: vel cuiuſmodi res. k Celi/ aerei.ſ. l Et terra erāt prius/ in ṗncipio creatiōis Celi dico/ et terra deputata. de aqua: Et hoc p Dei verbo.i. per verbū dei.i. filium: ita.ſ. deputati: vt vtrūq3 appareat in ꝑpria forma. Pri᷒.ſ. erāt illa duo/ aer q̄ hic dicit᷑ celum: ⁊ terra erāt. o Cōſiſtēs.i. ſimul q̄ſi vnum exiſtēs cōfuſū. n Et per aquā/ quę vſq3 ad globum lunarem diffuſa/ totum aerē ⁊ terram velabat: Et illa duo q̄ſi vnū confuſum reddebāt/ cū iā celum ſuperius eſſet quoquo modo illuminatum: et a cōfuſione p nubeculam ſemotū. Unde dicit Glo. Ante illā ſeparationē ita cōfuſa ⁊ cōmixta erant duo elementa: ita vt aqua occupās ſuperficiē terrę vſq3 ad lunarem globū aſcēderet. De hoc dixerūt quidā philoſophi quib᷒ etiam adherēt manichei: ꝙ nō decuit vt in ṗmo ope ſūmi opificis eſſet ꝯfuſio naturarū. Uñ nō dicunt verū deum fuiſſe illū de q̄ dicit moyſes Geñ. j. a. In principio creauit de᷒ celū ⁊c̄. ꝑpt᷑ hoc qd̕ ſequit᷑: Terra aūt erat inanis ⁊ vacua: ⁊ tenebrę erāt ſup faciē abyſſi: q2 nō decebat ꝙ primū opus eius eēt tenebrarū: q2 nō decebat ꝙ eſſet abyſſus vel ꝯfuſio: immo primum op᷒ eius maxime debuit eſſe lucidū ⁊ perfectū. Sed errant: q2 maxime fuit hoc cōueniēs/ ꝙ primū op᷒ eius eſſet in confuſione: vt p hoc ſignificaret᷑ ꝙ in primo principio rerum oīm efficiente futura erat quędā ꝯfuſio.ſ. in deo dei filio/ q̄ fuit q̄ñ verbū factum eſt infans/ deus hō/ ſimul in vnū diues ⁊

Ps.97. paup. Uñ in ſua natiuitate cantatur de eo: Cātate dño canticū nouū. Unde: q2 ipe fecit admirabile nomē. Unde: q2 mirabilia fecit: Et ꝑpter hoc ſignificādū fuit cōfuſio in primo ṗnci

Ex quo enim patres dormierūt omnia ſic ꝑſeuerāt ab initio creature. Latet enim eos hoc volentes ꝙ celi erant prius et terra de aqua et p aquā cōnſiſtens dei verbo per que ille tunc mūndus aqua inundat᷒ periit. Celi aūt qui nūc ſūt ⁊ terra eodē verbo repoſiti ſūt igni reſeruati i die iudicii: ꝑditiōnis ipioꝝ hoim. Unū

pio mat'iali oīm: Secūdo mō exponit᷑ vt/ ꝙ/ ſit cōiūctio ſic: g Latet eos: q2 neſciūt vl' neſcire ſe fingūt vt nos decipiāt. i Qr celi.i. ſpiſſus aer noſter modo.ſ. Erant alterius modi. Pri᷒ enim ante diluuiū q̄3.ſ. poſt: q2 tunc erat aer ſerenior. Unde dicit Glo. Perierūt et celi ſm ſpēs hui᷒ aeris.i. ſerenitatē quā habuit pri᷒ i pte amiſit. l Et terra/ ſimilit᷑ erat pri᷒.i. ante diluuium alteri᷒ modi. Unde dicit Glo. Periit terra quia ſubmerſa tanto tpe fructificare deſtitit: poſtea etiā diſſimilē plęriſq3 in locis ab ea quā pri᷒ acceperat faciē recępit: Que terra in ṗncipio mūdi ſeparata m De aqua/ fuit. p Uerbo dei.i.p verbum dei quādo aquis congregatis in vnū terra apparuit arida. Et verbo dei fuit vel eſt/ o Conſiſtens/ terra/ per aquā: q2 vt dicit Glo. diuina diſpoſitione venis aquarū ē tota plena ſicut corp᷒ humanū ſanguine ne deficeret ariditate ſi etiā nō eſſet aquis ſuperi᷒ irrigata. Sed q̄rit᷑ hic q̄re poti᷒ terra venas habet aq̄rum: ⁊ nō cętera elemēta. Solutio. Quia ipa ſicca ē in ſūmo: et ꝑpter hoc nō poſſet cōſiſtere ſine aqua. Et ſi opponas de igne elemento ꝙ eſt ſiccus. Uerū eſt: ſed nō in ſummo: immo calidus eſt in ſummo: ⁊ ſuā ſiccitatē tempat humiditas aeris: q̄ eſt humidus in ſummo. Quattuor em̄ ſunt q̄litates: caliditas: frigiditas: humiditas ⁊ ſiccitas. Ex his p cōbinationem habet qōlibet elemētū duas: vnā in ſummo/ alterā nō in ſummo: Aer humiditatē in ſūmo: frigiditatem nō in ſummo. Aq̄ frigiditatē in ſummo: humiditatē non in ſummo. Terra ſiccitatem in ſummo: frigiditatē nō in ſummo. Per hęc quattuor coniunguntur quattuor elementa: grauia cum leuibus ⁊ leuia cū grauibus: vnde cōſtituūt vniuerſum: ſicut dicunt verſus. Et leuiū leuitas grauium grauitate grauat᷑. Sic grauiū grauitas leuiū leuitate leuat᷑. Sequit᷑: q Per q̄/ et hoc latet eos ꝙ p illa duo.i. in illis duobus aere ⁊ terra. r Tūc: id ē añ diluuiū: vel tpe diluuii poti᷒. s Mūdus periit inundatus.i. purgat᷒ a pctis hoim. t Aq̄.i.p aquā: occupauit em̄ aqua terrā ⁊ etiā aerē vbi aues volitāt/ q̄ndeci cubitis exiſtens vltra mōtes q̄3 hūana opa potuerāt aſcēdere. Et q2 h̄ latet eos de iudicio facto p aquā ꝑpt᷑ hoc negāt iudiciū futuꝝ p ignē: De q̄ ſeq᷑t᷑. v Celi aūt ⁊c̄. Et ex his etiā dicti rōnē illoꝝ improbauit: q̄ dicebāt nullā mutationē factā eſſe ab initio mūdi. Facta em̄ eſt mutatio p diluuiū: q̄ quodāmō eſt ſignū iudicii p ignē futuri: Et p hoc etiā ꝓbauit iudiciū p ignē eſſe futurum: q2 ſicut ſcriptura ꝑdixit de iudicio p aquā: ⁊ ſic ꝑdixit p ignē: et ſicut ꝑdixit accidet: De hoc iudicio ſubiungit dicens: Celi autem: quaſi non ſolum per aquā purgati ſūt celi a terra. y Qui.i. q̄les ante diluuiū fuerūt. x Aūt/ id eſt ſed. v Celi autē q̄ nūc ſūt ⁊ terra/ q̄ nunc eſt poſt diluuiū. Et hoc dicit: q2 in diluuio terra immixta fuit aeri: vnde aer fact᷒ fuit ſpiſſior/ ⁊ terra rarior: Et hoc patet: q2 de vno pugillo aq̄ fierēt decē pugilli aeris: ⁊ de vno pugillo terrę fierēt decē pugilli aq̄: et ꝑpt᷑ hoc dicit. Qui nūc ſunt: nō quia aer vel terra ſint mō alia in ſuba/ q̄3 añ diluuiū: ſed mutata in q̄litate/ vt dixim᷒. 3 Repoſiti ſunt eodē verbo.i. eiuſdē filii prāte prius poſiti anteq̄3 eſſet admixtio terrę et aquę: q̄ fuit in diluuio et nūc iterū poſiti.i. habētes ſuā partiū poſitionē. a Reſeruati igni.i. vt per ignē purgent᷑ iterum ſicut prius p aquā: q2 iterū peccatis hoim ſūt coinquinati: Et h̄ tāgit li/ Reſeruati: Et q̄ñ purgādi: b In die iudicii: id eſt in quo de᷒ iudicabit ſaluando bonos. Et etiā in die/ c Perditiōis.i. q̄ etiā dies erit dies ꝑditionis. d Impioꝝ hoim q̄ in illo die dānabūt᷑ in aīa ⁊ corpe. Uñ dic̄ Ps. Ignis añ ipm ꝑcedet ⁊ iſtāmabit i circūitu inimicos ei᷒. e Unū vo Ps.96.
⁊c̄. Secūda ps ṗmę partis vbi certificat eos de iudicio futuro. Primo eliminās multorū hereſes de eo: ibi: Unū vero ⁊c̄. Deinde ſecūdo oſtendēs ꝙ etſi cito nō veniet: tñ veniet/ et cām q̄re tardat aliquantulū dicit: q2 dñs peccatores ad penitentiā expectat: ibi: Non tardat ⁊c̄. Tertio oſtēdit q̄3 horribilit᷑ veniet: ibi: Aduenient aūt ⁊c̄. Dic̄ g̃ itaq3. Unū

vero ⁊c̄.

¶ vero ⁊c. Exponitur multis modis / ſm ꝙ multorum here/
ſes ꝑ hoc verbū elidit. Erūt em̄ quidā qui dicent / iudiciū non
eſſe futurū: qꝛ aliquantulū tardare videt: Et iā forte multi ſūt
tales. Et ꝓpt hāc incredulitatē factā multi ſecuriꝰ peccāt. Vñ
Eccſ. viij. b. Etem̄ qꝛ nō ꝓfert cito ꝯ malos ſnīa: abſqꝫ timo/
re vllo filij hoim ꝑpe
trāt mala. Cōtra quos
loqt h. Cōtinuatio.
venit iudiciū ꝑ aquā:
ſic ⁊ veniet iudiciū ꝑ
ignē: qđ multi nega/
būt: qꝛ cito nō venit.
a ¶ Vero. i. ſed. b
¶ Hoc non lateat
voſ. Diuꝰ dicit plꝰ
ſignificat: imo certi

a b **Vero hoc non lateat vos cha**
c **riſſimi: qꝛ vnus dies apud**
d **dñm / ſicut mille anni: ⁊ mille**
e **anni ſicut dies vnus. Non tar**
f g **dat dñs ꝓmiſſionem ſuam: ſi**
h **cut quidā exiſtimant / ſed pa/**
i **tienter agit propter vos: no/**

ſitis de hoc qđ ſequit. ſ. c ¶ Quia vnus dies apud do/
minū / eſt: ſicut vnꝰ dies apud nos. d ¶ Et mille anni / ſūt:
ſcꝫ apud deū / e ¶ Sicut vnus dies / apud nos. ſ. q. d. qđ
nos reputamus longū / breue eſt apud deū: et cito venturum.
Patienter igit expectādū eſt ꝙ ꝓculdubio dies iudicij veni/
et. Et ſic reſpondet illi ſupra: Ubi eſt promiſſio ⁊c. q. d.
prope eſt. Vel ſecūdo mō ſic. Dicent em̄ quidā vel iā dicunt:
vel dicebāt tpe apl'i: ꝙ etſi iudiciū ſit futurꝝ: tñ tot erunt diſcu
tienda ꝙ vno die nō poterunt diſcuti: et ſic multa remanebūt
indiſcuſſa: et ꝓpt hoc nō eſt timēdū. Cōtra quos dicit imo ⁊ ſci
tote: c Quia vnꝰ dies tm̄ valebit apđ dñm / ad diſcutiē
dum de oibus factis hoim: Sicut mille anni. i. bene ęque
diſcutiet: et faciet hoc vno die ſic in mille annis. Vñ. j. Cor.
xv. g. In momēto / in ictu oculi / in nouiſſima tuba ⁊c. Vel ter
tio mō ſic. Dicūt enī aliq pſeudo. Tot habent pctā: ꝙ nō ſuf/
ficeret totū tps vſqꝫ ad iudiciū ad ea puniēda: ad qđ ꝗ fecerit
pniaꝫ: Cōtra quos dic. c ¶ Unꝰ dies / pnię. ſ. tātū valet aliqñ
apud deū / ad impetrandā miſericordiā dñi: et ad vitā quā
dat dñs habēdā. Sicut mille anni. i. multi dies pnię: Et
hoc dicit: qꝛ tātū valet vnū opus ⁊ in vno die factū ſi ex eadē
charitate alijs paribꝰ ꝗ̄ plura valerēt: Et h intellige ꝗ̄tū ad
ꝯſecutionē glię vel ſalutis ęternę: nō tñ ꝗ ad dimiſſionē pęnę
vel ſatiſfactionē: vel velociorē glię vel ſalutis ęternę adeptio
nē. Ad hoc em̄ magis valent plura ꝗ̄ vnū. Vñ Ezech. iiij. b.
Diē pro anno: diē inquā pro anno dedi tibi: ſequit. Et mil/
le anni ⁊c. Hoc exponit duobꝰ modis: ſm ꝙ duos errores
hic elidit. Erūt em̄ quidā dicētes ꝙ tot fluēt tpa ꝙ multa late
būt in diē. Cōtra quos dic: Mille anni / erūt. ſ. apđ dñm. i.
in eiꝰ cognitiōe. Sicut vnꝰ dies. Cōtinēs ponit ꝓ cōtēto.
i. quecūqꝫ fiēt mille. i. multis ⁊ infinitis annis: ita erūt cogni/
ta deo ſicut ꝗ fiunt vno die. Vñ Iob. x. a. Nunqđ ſicut dies
hois / qui videt obſcure: dies tui: q. d. nō. Aut anni tui ſic hu/
mana ſūt tpa: deficientia. ſ. ⁊ fluxibilia. q. d. nō: qꝛ tibi ſūt om/
nia pñtia. Vel ſecūdo mō ſic. Dicūt qdā ꝙ nō oportet pęnite
re: qꝛ in vno die totū delebit: ſicut dicunt iſti bugari: ⁊ qñ cō/
ſolatus eſt hō quātūcunqꝫ ſit peccator ꝑ appoſitionē manus
alicuiꝰ ꝑfecti de ipſis / oia pctā ei dimittunt: Cōtra quos dicit /
Mille anni. q. d. nō credatis eis ꝗ ſic dicūt: Quia mille
anni / pnię: nō plus ſufficerēt ad pęnā ſoluendā vel ad vitā
habedā. Sicut vnus dies / nō ſufficeret niſi eſſet grā dei.
Et hoc eſt qđ dꝛ Ro. viij. d. Nō ſūt cōdignę paſſiones huiꝰ
tpis ad futurā gl'iam ꝗ reuelabit in nob. Cum igit nō ſufficit
pnīa totiꝰ huiꝰ tpis / ſed multo maior exigeret / ſemꝑ eſt pęni/
tendū. f ¶ Nō tardat dñs. Hic oſtēdit ꝙ etſi cito nō veni
at iudiciū / veniet tñ: ſed differt ꝓpter peccatores quos dñs ad
pniam expectat. Unde dicit: Non tardat dñs / implere. ſ.
g ¶ Promiſſionē ſuā / de die iudicij venturi. Sed vbi hoc ꝓ
miſit: Luc. xxj. e. Tūc videbūt filiū hois venientē in nube
cū poteſtate magna ⁊ maieſtate. h ¶ Sicut quidā exiſti/
mant: ⁊ male: de quibꝰ. ſ. dictum eſt: ⁊ hic dicit ꝙ non tar/
dat: qꝛ nōdū eſt tempus debitū in ꝗ debeat implere: ſed faci/
et tpe ꝯuenienti ⁊ debito: qꝛ ipe nouit qñ ſit implendū. i ¶ Sꝫ
patiēter agit. i. expectat: Ro. ij. a. Ignoras ꝙ benignitas
dei ad pęnitentiam te adducit. k Nolēs aliqs perire. i.

nō volēs: Et intelligēdū eſt de volūtate ſigni / ⁊ nō de volun/
tate beneplaciti: qꝛ illi nihil reſiſtit. Simile. j. Timoth. ij. b.
Qui vult oēs hoies ſaluos fieri ⁊ ad agnitionē ꝟitatis veni/
re. l ¶ Sed oēs / volēs. ſ. ad pęnitentiā reuerti. Vñ ipe
ſic ꝑdicauit / Matth. iiij. c. Agite pniam / appropiquabit em̄
regnū celoꝝ. Hec ē
ꝗ cauſa qre tardat di
es iudicij. m ¶ Ad/
ueniet autem ⁊c. 1. Theſſa. Apoc. 3.
Hic oſtēdit ꝗ̄ horri
bilit veniet: hęc hor/
ribilitas erit in duo/
bus. Vnū eſt / ꝙ ſubi
to veniet ⁊ ex inſpe/
rato: qꝛ / vt fur. Se/
cūdū ē: qꝛ ipa elemē/

k l **lens aliquos perire / ſed oēs**
ad pęnitentiam reuerti. Ad
m **ueniet autē dies dñi vt fur: in**
n o **quo celi magno impetu trān/**
p q **ſient: elemēta vero calore ſol**
r **uentur: terra autem ⁊ omnia**
que in ipa ſunt opa exurent.

ta tūc cōburent: ⁊ inouabunt: ibi: In ꝗ illi ⁊c. Cōtinuatio:
qꝛ dixit ꝙ non tardat dñs. Aūt. i. ſed. Dies dñi / adueni/
et vt fur: ſubito. ſ. ⁊ ex iprouiſo. j. Theſſal. v. a. Dies dñi ſi/
cut fur in nocte ita veniet. Cum em̄ dixerint pax ⁊ ſecuritas:
tūc repētinus eis ſuperueniet interitus. n ¶ In ꝗ celi / aerei:
Magno impetu / ignis. ſ. inuoluētis. o ¶ Trāſient: ꝗ in
diluuio trāſierūt: qꝛ tātū aſcēdet ignis iudicij quātū aſcēdit aq̄
diluuij: vt dicit Glo. De hoc igne dicit Pſ. Ignis āte ipſuꝫ Pſ. 96.
ꝓcedet: ⁊ inflāmabit in circūitu inimicos eius. Vel celi allego
rice dicunt ſancti: in quibꝰ purgabit ſi quid in eis inuenietur
purgandū. p ¶ Elementa vero. q. d. nō ſolū aer: immo vt
cōmuniꝰ dicā: Elemēta. ſ. oia ꝗttuor: vt dicit Glo. q ¶ Ca/
lore / illius ignis maximi / ſoluentur. Vñ Glo. Elemen/
ta ꝗttuor quibus mundus conſiſtit ille maximus ignis abſu/
met. Vel myſtice elemēta appellāt ſctōs ꝗ fuerūt alijs mate/
ria bñ operādi / ꝑ tpale ſuppliciū ſoluent in meliꝰ. r ¶ Terra
aūt ⁊ oia ꝗ in ipa ſunt opa exurent. Ardebit enim ter
ra illo igne maximo qui ꝓcedet faciē iudicis: ⁊ etiā aer quātū
potuerūt attingere humana corpa quibꝰ coinquinaret. Sed
ꝗrit hic de h qđ dic ꝙ elemēta calore ſoluent: qꝛ aut ſcđm eſ/
ſentiā trāſibūt / aut ſcđm ꝗlitates: et videt dicere Glo. ꝙ duo
ex toto ꝯſumēt: ignis. ſ. ⁊ aq̄: ⁊ duo i meliorē faciē mutabunt
aer. ſ. ⁊ terra. Vñ dic Glo. ſup illud Nouos celos ⁊c. Nō ait
alios / ſꝫ veteres ⁊ antiqs cōmutādos i meliꝰ. Vñ dauid. Ipi Pſ. 101.
peribūt: tu aūt ⁊c. ꝗ mutabunt ꝯſtat ꝓ certo: qꝛ ꝯſumpti per
ignē: mox abeūte igne gratiorē reſumēt ſpēm. De igne ⁊ aq̄
nihil tñ habemꝰ: qn potiꝰ habemꝰ in Apocal. xxj. a. Et mare
iā nō eſt. Habemꝰ ⁊ in ꝓphis: Lux lucernę ampliꝰ nō lucebit
tibi. Apocal. xxij. a. Nō egebit luminę lucernę: neqꝫ ſolis lu/
mine. Et Eſa. lx. d. Nō erit tibi ampliꝰ ſol ad lucendū ꝑ diē:
nec ſplēdor lunę illūinabit te: ſꝫ erit tibi dñs in lucē ſępiternā.
Hęc Glo. expſſe videt dicere: ꝙ duo ex toto cōſumēt: ⁊ duo
i meliorē faciē mutabūt. Et alia Glo. ad idē facit ꝗ dic: Nec
cūcta intātū ꝯſumēt vt nō ſint: ſed duo ſuſtinet in totū. Duo
em̄ in meliorē reſtituet faciē. Sꝫ ꝯtrariū videt ⁊ auctoritatibꝰ
⁊ rōnibꝰ ſup illđ. j. Cor. vij. f. Preterit figura huiꝰ mūdi: dic
Glo. Figura. i. pulchritudo nō ſubſtātia huiꝰ mūdi ꝑterit. i.
ꝗtidie ſeneſcit. Sic dic Haymo et Augꝰ. Tādē i iudicio mū/
danoꝝ igniū ꝯflagratiōe ꝑibit: nō ſbſtātia / ſꝫ figura: atqꝫ ipſa
ſbſtātia eaſ ꝗlitates habebit ꝗ corpibꝰ imortalibꝰ mirabili mu
tatiōe ꝯueniāt. Et iđ nō dixit mūdꝰ: ſꝫ figura: qꝛ ſuba ñ perit /
ſꝫ ꝗlitates. Itē ſup illđ Mat. v. c. Vnū iota nō ꝑteribit de le
ge. Glo. Donec elemēta ſm formā mutent: ꝗ ſm ſubaꝫ nō mu
tabunt. Itē illud corpꝰ videt eē nobiliꝰ qđ magis accedit ⁊ ap/
propinquat ad bonitatē creatoris: ſicut in ſpiritibꝰ nobilior
eſt ſeraphin ꝗ̄ angeli: ſꝫ celū magis accedit ad creatorē ⁊ cę/
tera elemēta ꝗ̄ terra: qꝛ terra eſt inferior oī elemēto ⁊ qſi fex:
⁊ iſta ſtabit: Eccſ. j. a. Terra aūt in ęternū ſtat: ꝗ multo fortiꝰ
alia elemēta: ꝗ celū ⁊ aq̄: Cuiꝰ cōtrariū dicūt Glo. Itē corpa
ſupcęleſtia remunerabunt: qꝛ ſeruierūt homini: ꝗ ſiſr elemen
ta: ꝗ ſtabūt. Itē ꝑ incōuenientia ꝓbat ꝙ nō ꝑibūt: qꝛ elemēta
oia occupāt: ꝗ ſi duo peribūt locus eoꝝ remanebit vacuus:
ſꝫ hoc nō decet in illo ſctō: qꝛ nec mō deceret. Itē ſic eſſet in/
ordinatio in illo vniuerſo: qꝛ machina mundi periret: ꝗ eſt de
¶ concordia elemētoꝝ

ꝯcordia elemētoꝝ. Sicut ḡ mō eſſet indecēs: multo fortiꝰ tūc. Dices forſitan ꝙ duo q̄ manerēt adinuicē haberēt ordinatio/ nē ⁊ colligantiā: ⁊ ita nō eſſet indecentia. Cōtra dicit Boetiꝰ. Qui numeris elemēta ligas. i. ad ſilitudinē ⁊ ꝓportionē nume roꝝ: ſed in numeris ſic eſt ꝙ duo ſolidi nō poſſunt ꝯiungi vno medio. Verbi gra: octo ⁊ vigintiſeptem ſunt numeri cubiti ⁊ ſolidi qui duobꝰ nu/ meris ꝯiungunt: duodecim q̄ ſe habet ad octo in ſexquialtera ꝓportione: ⁊ decem et octo qui ſe habet ſimiliter ad viginti/ octo: in ſexquialtera proportione: duo/ decim aūt in nulla ꝓportione ſe habet ad vigintiſeptem nec decem et octo ſe ha/ bet in aliqua ꝓportione ad octo: nec ē ali us numerꝰ int̄ iſta duo q̄ ſe habeat in eq̄li ꝓportione ad illa duo: ḡ ad hoc ꝙ ꝯiun/

a Cūm igitur hec oīa diſſoluē/
b da ſint/ q̄les oportet vos eſſe
c in ſctis ꝯuerſationibꝰ ⁊ pieta/
d e tibꝰ expectantes et ꝓperātes
f in aduentū diei dn̄i per quē
g h celi ardentes ſoluentur ⁊ ele
i k mēta ignis ardore tabeſcent.

gant/ duo media exigunt: ſed duo plani numeri poſſent vno ſolo medio ꝯiūgi: ſicut nonus ⁊ quartus vno medio ꝯiungun/ tur. ſ. ſenario qui ad vtrūq̄ ſe habet in ſexquialtera ꝓportiōe ergo cū q̄libet elemētū ſit ſolidū ⁊ cubitū: habet em̄ t̄nā di/ menſionē cū ſit corpus cuius nō poſſunt eſſe tm̄ duo elemēta: nec tm̄ etiā tria: quoꝝ vnum eſſet mediū duoꝝ: q: illa vno me/ dio tm̄ nō poſſūt ꝯiungi. Patet ḡ ꝙ duo nō poſſūt cōſumi ẜm eēntiā. Si dicas ꝙ ẜm q̄litates. Cōtra mediātibꝰ illis ꝯiūgūt inuicē: ḡ ſi deſtruant deſtruet ordinatio coꝝ ⁊ ꝯiūctio. Item Glo. ſup. j. Corꝭ. xvij. Ipa ſuba eas q̄litates habebit que cor/ poribꝰ immortalibꝰ mirabili mutatione cōueniūt: ḡ habebūt qualitates. Propt̄ hoc q̄rit̄ quō habebūt illas qualitates: q: mutabilis ad immutabile nulla eſt ꝯueniētia: ẜ ille qualitates erunt mutabiles vt dicit Glo. ḡ nō ꝯueniēt corporibꝰ immor/ talibꝰ: cuius ꝯtrariū dicit Glo. illa. Itē in fine dicit Glo. p̄di/ cta: q: ſuba nō perit/ ẜ qualitates: ⁊ prius dixerat ꝙ habebat qualitates mirabili mutatione ꝯueniētes corporibꝰ imortali/ bus: ḡ videt̄ ſibi ꝯtradicere. Propt̄ hoc dixerūt aliqui ꝙ nul/ lum elemētoꝝ ꝯſumet̄ ẜm eēntiam. Sed cū dicit Glo. ꝙ duo ex toto cōſumet: intelligendū eſt ex toto. ſ. ẜm oēs ſui partes. p̄mas/ infimū. ſ. ſupmū ⁊ mediū: aliq̄d de eis ꝯſumet: Sꝫ ꝯtra eos eſt ꝙ ignis ẜm ſui ſupremū non ꝯſumet̄: nec terra ẜm ſui infimū. Preterea textus q̄ dicit. Nouos celos ⁊ nouam terrā ẜm ꝓmiſſa ipſiꝰ expectamꝰ ⁊c̄. eſt ꝯtrius illis: ḡ adhuc redit ꝙ ignis ⁊ aq̄ ex toto ꝯſument̄/ ⁊ alia duo innouabunt̄. Propt̄ h̄ dicūt aliq̄ ⁊ videt̄ meliꝰ ꝙ oīa elemēta manebūt ⁊ ẜm ſubam/ ⁊ ẜm q̄litates: tñ q̄litates nō manebūt īq̄ꝫtū ſūt agētes vel pa tiētes: ſed inq̄ꝫtū ſūt vnū: illud q̄ꝺ dic̄ alia Glo. duo in melio/ rē reſtituet faciē: et alia q̄ dic̄ ex toto ꝯſumet: vtrūq̄ cōuenit oībꝰ elemētꝭ: q: oīa ẜm q̄litates ⁊ ſubam manētia in meliꝰ mu tabunt̄. Sꝫ q̄re dicit h̄ de duobꝰ. ſ. igne ⁊ aq̄: ꝙ ex toto ꝯſumē tur ⁊ nō de aliis. Solꝰ. Hoc dic̄ nō ꝑ ꝓprietatē: ſed ꝑ approꝑiati onē: q: cū ignis ⁊ aqua habeāt qualitates actiuas: minus vi/ detur ꝙ debeāt ꝯſumi/ ⁊ tñ cōſument̄ inq̄ꝫtum ſunt agentes: ⁊ ꝑ hoc patet ꝙ ⁊ alioꝝ qualitates cōſumunt̄/ non ẜm q̄ꝺ ſūt/ ſꝫ ẜm ſuos actꝰ q̄s mō habēt. Vñ q̄ꝺ iſtis attribuit̄ ꝑ appro/ priationē q̄ſi ꝑ locū a minori: patet ꝙ cōuenit aliis. Similit̄ h̄ q̄ꝺ dicit ꝙ duo reſtituet in meliorē faciē. ſ. terrā ⁊ celū: hoc dic̄ de illis ꝑ appropriationē: ⁊ ꝑ locū a minori ſilr̄ ꝯuenit aliis: et ſic patet ꝙ quattuor conſument̄ ⁊ quattuor in meliorē formā mutabunt̄. Aliq̄ dicūt ꝙ Glo. loquunt̄ hic opinando: ⁊ ſi que ſunt ꝯtrarie loquunt̄ ſilr̄ opinando. Nec eſt multū curandū ſi ſibi cōtradicūt auctores in eis in quibus nec fides nec mores boni ledunt̄: Sic ḡ ſoluta ſunt oīa. Sequit̄. a Cū igit̄ hec oīa. Hec eſt ſecūda pars in qua monet eos vt ſe ita p̄parent vt ſecure expectēt iudicium. In hac parte ſic ꝓcedit. Primo oſtēdit quales debemus eſſe ad hoc ꝙ ſecuri poſſimus diem il lum expectare. Secūdo ꝓpter quid debemus eſſe tales: ibi: Per quē celi. Tertio qualiter debemus ipm̄ expectare ibi: Propt̄ q̄ꝺ chariſſimi. Quarto ꝙ ſic faciendū eſt oſtēdit auctoritate pauli: ibi: Sicut ⁊ chariſſimꝰ ⁊c̄. Quinto ⁊ vl/ timo monet eos vt ſe cuſtodiāt ne decidāt ab hac veritate: ibi: Vos igit̄ frēs ⁊c̄. Dicit ḡ. Cū igit̄ hec: q̄ſi q: cito veniet iudiciū vel ſubito: q: hora qua neſcimus. Igit̄ cū hec oīa/

elemēta. ſ. diſſoluenda ſint/ vt diximus. b Quales opor teat vos eē in ſctis ꝯuerſatiōibꝰ: q̄ ad voſipſos. ſ. vt cor de ſimul ⁊ corpe ſitis ad dn̄m ꝯſati. j. Pet. j. c. Ut ⁊ ipi in oīi ꝯuerſatiōe ſcti ſitꝭ. c Et pietatibꝰ: q̄ ad cultū dei ⁊ ſubſidiū p̄ximi. Vos dico/ d Expectātes/ ꝑ fidem ⁊ ſpem. Spes em̄ eſt expectatio future btitudinis. Eſa. xxx. d. Bti oēs q̄ expectāt eū. e Et ꝓ/ perātes: ꝑ bonā opatione. f In ad uētū diei dn̄i: q̄ſi mītū vos oportebit eſſe bonos. Properātes: q̄ſi via lōga eſt/ ⁊ dies ſūt pauci: q: ad magna eſtꝭ vo/ cati: q: iam diu expectati: q: deſiderati. Item ne ſitis excluſi. Cantꝭ. ij. d. Surge propera amica mea. Sed quare loquitur illis de die iudicij in quo illi viuentes eſſe non debebant reperti? Solo. Hoc dicit q: erāt int̄ eos heretici q̄ d̄ hoc male ſētiētes eos decipiebāt: reddit eos cautos: vt ſic futurū credāt. Eſt em̄ articulꝰ fidei d̄ iudicio futuro. g Per quē. Hic oñdit ꝓpt̄ q̄d oportet eē in ſanctis ꝯuerſatiōibꝰ ⁊c̄. Quia ꝓpt̄ duo. ſ. ꝓpt̄ iudicij horrorē: ibi: Per quē. Et ꝓpt̄ dn̄i ꝓmiſſionē ꝯſequēdā: ibi: Nouos vo celos ⁊c̄. Quia ille dabit ſctis. Dic̄ ḡ Per quē. Diei i aduentu dn̄i: Per quē aduētū/ ſcꝫ/ h Celi ardētes ſol uent̄. i. aer. Et nō ſolū aer: imo/ i Et elementa/ cetera. ſ. k Tabeſcēt ardore ignis/ facie iudicis p̄cedētis. Sꝫ q̄d eſt ꝙ dicit/ ꝑ quē: immo videt̄ ꝙ deberet dicere/ in q̄ celi ardē tes ⁊c̄. Solo. Prima dies erit menſura incēdij: vel q̄ꝫtum du/ rabit illa dies/ durabit incēdiū: tñ h̄ nō dicūt Glo. ẜ dicūt op/ poſitū. Vel pōt dici: q: forte tūc nō erit ſol lucēs ſup t̄rā: ẜ ar dēs. Et videt̄ hoc ꝑ hoc ꝙ dicūt aliq̄ ꝙ oīa corpa ſupceleſtia tūc conueniēt in effectu calidi: ẜm etiā ꝙ dicit Augꝰ. ꝙ mun/ dus ꝯflagratione oīm mūdanoꝝ igniū ꝑibit: et ꝓpt̄ hoc dicit Per quē/ ⁊ ñ in q̄. Vel li/ ꝑ quē/ refert̄ ad hūc genitiuū dei. Itē q̄d ē ꝙ dicit Celi ⁊c̄. Aut loquit̄ de celo empyreo: aut de aereo. Videt̄ ꝙ de celo empyreo: q: ſic terra ꝓpt̄ pctā ho/ minū in ea habitantiū debet purgari: ſicut celū vbi āgeli pec cauert̄: ⁊ vbi eadē cauſa/ idē effectꝰ: ḡ purgabit̄ celū empyreū: ⁊ ſic videt̄ ꝙ itelligit d̄ illo. Cōtra Job. xxxvij. c. Tu forſitan cū eo fabricatꝰ es celos: q̄ ſolidiſſimi q̄ſi ere fūdati ſt̄? Ex h̄ vi det̄ ꝙ ñ indigēt purgari: Ergo videt̄ ꝙ d̄r h̄ de celo aerio. Sꝫ ſi h̄: mala videt̄ eē copulatio: Aer em̄ ē vnū ex q̄ttuor elemē/ tis. Solo. Celū empyreū diuina bonitate fundatū eſt ⁊ ſoli/ datū ⁊ nō ꝓpria natura. Vñ Plato. in Timeo Dij deoꝝ: opa q̄dē mea q̄ꝝ opifex ego ⁊ pr̄ ſū: natura q̄dē diſſolubilia: ẜ volū tate mea indiſſolubilia. Celū ḡ empyreū purgatione nō indi/ get: q: nūq̄ ibi fuit habitatio pctōꝝ: ẜ q̄ꝫcito peccauit angl̄s tamcito cecidit. Sed t̄ra eſt habitatio pctōꝝ: ⁊ ꝓpt̄ h̄ indiget purgatione: maledicta em̄ fuit in ope ade: Geñ. iij. c. Vbi lo/ quit̄ de aere/ nec eſt copula mala: q: ꝑ celū ſupponit̄ aer: per elemēta/ alia tria. Sꝫ cū vnus ſit aer/ q̄re d̄r in plurali et cū de terra loquat̄ p̄us in ſingulari. Itē q̄re aer d̄r celū. Solo. Ad p̄mū. Pluralit̄ d̄r ad iſinuādū ꝙ nō ē purū ſic̄ celū empyreū. Itē celū d̄r ꝓpt̄ ſui raritatē: ꝑ quā lumē induit materialit̄: q: ex ſe lumē non habet. Poſtea q̄rit̄ de hoc q̄ꝺ dicit/ ꝙ elemen/ ta tabeſcent ardore ignis: quis eſt ille ignis: aut elementum aut aliud? Si elementum: hoc non videtur: quia dicit Glo. ꝙ ille ignis aſcendet intantū q̄ꝫtum aſcendit aq̄ diluuij: ſed ſi eſſet elementū oporteret ꝙ deſcenderet. Itē alia Glo. Hoc abeūte igne gratiorem reſumet ſpeciē: ḡ ille ignis abibit: ſed ignis elementū nō abibit. Itē oēs q̄litates elementares pur/ gabunt̄: ẜ ignis elemētū nō habet ꝯtrarietatē ad oēs illas: ḡ ignis ille nō erit elemētū. Quid ḡ erit? Et videt̄ dicere Augꝰ. ꝙ iudiciū ſiue purgatio illa fiet cōflagratione oīm mūdano/ rū igniū: ſic̄ factū eſt diluuiū cōmixtione oīm aquarū. Et cō/ ſtat ꝙ de igne elemēto nō intelligit: q: ille nō eſt niſi vnꝰ ignis Propter hoc dicūt quidā ꝙ corpa ſupceleſtia creata fuerunt ſic: vt aliq̄ñ cōuenirēt in naturā humidi: ſicut fuit in diluuio: ⁊ aliq̄ñ in naturā vel in effectū calidi cōuenientiſſimo tpe ẜm naturā. Et hoc videt̄ poſſe haberi ex v̄bis p̄miſſis Augꝰ. Sꝫ ſi hoc ē verū ⁊ diluuiū fuit naturale: ⁊ iudiciū ꝑ ignē erit natu rale. Item ẜm

a Nouos vo celos ⁊ nouā ter/
b rā ꝑm ꝓmiſſa ipi⁹ expectam⁹:
c in qb⁹ iuſticiā habitat. Pro/
d pter qd charisſimi hec expe/
e ctātes: ſatagite immaculati ⁊
f inuiolati ei inueniri in pace: ⁊
g dñi nr̄i ieſu chriſti longanimi
h tatē / ſalutē arbitrami: ſicut et
i charisſim⁹, frater nr̄ paul⁹ ſm
k datā ſibi ſapientiā ſcripſit vo
l bis: ſicut ⁊ i oib⁹ epl'is loques
m in eis de his in quib⁹ ſūt qdā
n difficiliā intellectu: q̄ indocti
o ⁊ inſtabiles depravāt: ſicut et
p ceteras ſcripturas ad ſuā ipoꝝ
q ⁊ dānationē. Vos igit̄ frēs p̄/
r ſciētes cuſtodite: ne iſipiētiū
s errore traducti excidatis a p/
t pria firmitate. Creſcite vo in
v grā et cognitione dñi nr̄i ieſu
x chriſti ⁊ ſaluatoris. Ipſi gl'ia
y ⁊ nūc ⁊ in die eternitatiſ. Amē.

Explicit epiſtola beati pe/
tri apoſtoli ſecunda.

rale. Itē ſm eos etſi peccaſſet hō etſi nō peccaſſet: oporteret eſſe duplex iudicium: q: adhuc ſtelle manerent in ſuo ordi/ ne. Sz hoc nō videt̄ eſſe verꝫ: q: ſi hō nō peccaſſet / nihil eſſet purgādū. Propt̄ hoc dixerūt aliq ꝙ ille ignis eſt quinta eſſen tia: q etſi ſit lux in ſua natura / tn̄ habebit a deo virtutē purga tiuā ad tps. Sz h vi

Apocal. 21. a. det ꝫ Baſiliū: q dic illū pħm deſipuiſſe

Al'. tet q poſuit quintā eſſen

B tiā. Preterea ſi eēt quita eēntia cū ſit ſu pra elemēta qtuor / deſcenderet: ſ Glo. dicit hic ꝙ ille ignis aſcēdet. Propt̄ h di/ xerūt aliq ꝙ ille ignis erit ignis gehenne q tpe ad hoc determi/ nato a deo diuia diſ/ poſitiōe egredieт̄ de inferno: ⁊ ſe ſup terre ſupficiē diffūdet. Et hoc volūt qdāmodo confirmare p h qd narrat btūs Aug⁹. ꝙ eſt qdā loc⁹ in ſicilia ardens: vbi de die fum⁹ videt̄ teterrim⁹: ⁊ de nocte flāma: q foramē ſuū multū dilatauit tpe Auguſtini. Hoc etiā mouet eos ꝙ ille ignis purgabit ſi qd inueniet pur/ gandū in bonis: ſed malos inuoluet in penis in eternum arſu/ ros: ⁊ etiā hoc qd dr ꝙ aſcēdet. Sz ꝫ iſtos eſt Glo. q dicit ꝙ ille ignis abibit. Alij dicunt ꝙ de⁹ creabit nouum ignē q facta purgatiōe ſtatim ceſſabit: ⁊ ad nihil aliud erit q̄ ad purgādū ⁊ qd purgādū ē erit materia illi⁹: qd qn̄ ceſſabit ⁊ ignis ille ceſ ſabit. Sz ꝫ iſtos eſt illd ꝙ dicit Glo. ſup ꝟbū illud. Geñ. ij. a. Requeuit de⁹ ab oī ope qd patrauit: nō qſi ope laſſ⁹ / ſ ab vni/ uerſo ope requeuit q: nouas creaturas facere ceſſauit. Quis ḡ ſit ignis ille de⁹ ſcit: Tn̄ due vltime opiniōes ꝓbabiliores vi/ dent̄ / ⁊ vltima magiſ. Et ad illd qd videt̄ ꝯtrariū: dicēdū ꝙ ille ignis non erit nouus q ad ſiltudinē: erit eni ſilis igni creato ab initio mūdi. Sz q̄rit̄ hic qd appellat Aug⁹ ignes munda/ nos. Poſſum⁹ dicere ꝙ illos appellat corpa ſupcelestia q ꝯue niēt in effectu caliditatis: ⁊ innouabūt ignē illū a deo creatū. Et ſciendū ꝙ ſi hō nō peccaſſet / nō oporteret eē duplex dilu/ uiū: q: etſi quondā ꝯueniſſent in effectū humidi: nō eēnt tn̄ ſuf ficiētia vt fieret diluuiū: vt de⁹ aqs traxiſſet de cauernis tre: qd n̄ feciſſet niſi hō peccaſſet. Vel pōt ſic dici: Celi ardētes ſoluēt: hoc pōt itelligi d ipo aere nob ꝓpinq: q qſi elemētar⁹ eſt: ⁊ hꝫ ꝑmixtionē. Qd ꝟo ſequit̄: Et elementa ardore ignis tabeſcēt / hoc itelligit̄ de qlitatib⁹ q ad agere ⁊ pati: Et ꝓpt̄ h. ſ. dixit. Soluent̄. ſ. a ꝑmixtione q ad eēntiā q de/ purabit̄. Et h dic / Tabeſcēt / ꝓpt̄ act⁹ vel effect⁹ qs nō reti/ nebūt: vt p̄us. Eſa. lj. b. Celi ſicut fum⁹ liqſcēt. Fum⁹ nō adni hilādo / ſ attenuādo liqſcit: ſic aer rarificabit̄ ⁊ purificabit̄. Et ſequit̄. Et terra ſicut veſtimentum atteretur. i. pibit inq̄tum cedit i vſus hoim. Sequit̄: Et habitatores ei⁹ ſicut hoc inte/ ribūt: ſ hītatores nō interibunt ex toto. Dañ. xij. a. Multi de his q dormiūt in puluere terre / euigilabūt: alij in vitā eter/ nā: alij in obprobriū vt videāt ſp. Ex q patet ꝙ nec elementa ex toto ſoluent̄. a Nouos vo celos. Hic monet vt ſim⁹ p̄parati ꝓpt̄ ꝓmiſſionē dñi: q nouos celos dedit ſuis: vn̄ dicit Nouos celos. i. innouatos. b Et nouā terrā ſm pro miſſa ipi⁹ expectam⁹. Vbi ꝓmiſit h: Eſa. lxv. c. Ego creo celos nouos ⁊ terrā nouā ⁊ non erunt in memoria priora. Et Apoc. xxj. a. Vidi celū nouū ⁊ terrā nouā: Primū enim ce/ lū ⁊ p̄ma terra abijt. Celos dico: c In qb⁹ iuſticia habi/ tat: q: mō nō cū ſint mobiles ⁊ iſtabiles: ſ tūc erūt firmi: Vl' celi ſūt iuſti quib⁹ q mō in p̄nti vita fluctuāt p cogitatiōes di/ uerſas ſibiīnuicē ſuccedētes: ſ firmabunt̄ / totū cor ſuū figent in vnū. ſ. in deū. d Propter qd. Hic oſtēdit qliter debe/ mus expectare: q: lōganimiter ⁊ ſpe ſaluti: vn̄ dicit: Propt̄ qd. q. d. dies dñi venit: vos / e Chariſſimi expectātes / q p̄diximus. f Satagite. i. ſatis bene opando agite. k Inueniri. i. inueniamini i Ei. i. ab eo / vel ad honorē ei⁹.

g Immaculati: a venialib⁹ in corpe. Interlin. Sz ꝫ. Nul/ lū pctm̄ eſt in corpe / niſi tm̄ q ad originē: ſ ſic eſt ibi etiā mor/ tale: q̄re ḡ magis dicit a venialib⁹ q̄ a mortalib⁹: Sol. Per corp⁹ intelligit̄ h inferior ps rōnis quā ꝯtingit venialit̄ pecca re. Vl' pōt dici ⁊ meli⁹ / ꝙ nō ē vna Glo. ſed due: q nō referūt ad inuicē. h Et in uiolati. Glo. A cri/ mialib⁹ i mēte. Et po nit̄ ibi ꝓ ſupiori pte rōnis. Vl' dicēdū vt p̄us ꝙ ſt due. Inter/ Al. tpdi lin. quarū vna nō re fert̄ ad aliā. Per duo ḡ ꝟba excludunt̄ oia pctā / tam venialia q̄ mortalia. Sequitur: l In pace. i. pec/ catis remiſſis pacifi cati: ⁊ in hoc intelli/ git̄ ꝑpetratio oīs bo ni. m Et dñi nr̄i ieſu chriſti lōga/ nimitatē ſalutē arbitramini. i. intelligite ꝙ dñs benigne expectat ad multoꝝ ſalutē: qd tn̄ nō dicūt heretici. n Sic ⁊ chariſſim⁹. Hic quarto oſtēdit ꝙ faciēdū eſt vt ipe p̄dixit aucte pauli dicens: Sic ⁊ chariſſim⁹: Vel ſic ꝯtinua: Dñs nos expectat ad p̄niam: et ꝓpt̄ hoc iudiciū differt: ſicut et: hoc ē etiā ſic ego: o Chariſſim⁹ frat̄ nr̄ paulus ſcripſit vob. Ro. ij. a. An ignoras qm̄ benignitas ei⁹ ad patientiā te adducit: p Scdm̄ datā ſibi ſapiam / a deo in ſuo raptu: q audiuit arcana ꝟba q nō licet hoi loqui. ij. Cor. xij. a. Sed qd eſt qd dic: q: paul⁹ ſcribit certis ꝑſonis: iſte aūt diſꝑſis: q videt̄ ꝙ paul⁹ nō ſcripſit iſtiſ. Glo. ſoluit h dicēs ꝙ paul⁹ qbuſ dā ſpālr eccleſijs ſcpſit: hic aūt oib⁹ eccleſijs que ſunt genera/ liter p orbē / dicit Sicut et: hoc eſt etiā ipe / q Loquēs in oib⁹ epl'is / loquēs inq̄ / r In eis. ſ. epl'is: s De his: q. ſ. ego p̄dixi vob vt vos ea faceretis. q. d. ita intelligite ⁊ ar/ bitramini lōganimitatē ſilr ſicut paulus i ſuis epl'is ſcpſit vo bis. Et ſupfluit hic h qd dixit: i eis / more hebreo. Glo. Ecce p̄m⁹ aploꝝ oblit⁹ ſui p̄mat⁹ ⁊ datarū ſibi clauiū: Math. xvj. c. datā paulo mirat̄ ſapiam: q: mos ē electoꝝ vt magiſ alio/ rū q̄ ſuas ꝟtutes admirent̄: ⁊ p has ſe ad ꝑfectū excitēt. t In qb⁹. ſ. epl'is pauli. v Sūt qdā difficilia intellectu: i. ad itelligēdū: Quō intelligebāt eas ſimplices qb⁹ ſcribebat apl's: Rn̄deo. Q: mittebat eas p diſcipl'os ſuos q eas expōe bāt eis. Vel h erat a ſpūſctō ⁊ eas itelligebāt ſimplices qn̄ au diebāt. x Que / q: ſ. ſūt difficilia. y Indocti / q lumen ꝟitatiſ nō habēt. z Et inſtabiles: q forte ex ſupbia nolebāt audire vl' ſtare vbi legebāt̄ epl'e donec eas itelligerēt: ⁊ q: nō itelligebāt / poſtea depuabāt. Et huic ꝯcordat Interlin. dicēs / q: int̄ doctos nō ꝑmanēt donec erudiant̄: Et q: tales ſūt / a Deprauāt eas ſic ⁊ ceteras ſcpturas: ⁊ h ad ſuā ipo rū dānationē. Glo. Remediū ē indoctis hūili ſtabilitate ꝟbis doctoꝝ auditū p̄bere. b Vos igit̄ ⁊c̄. Quita ⁊ vltia ps ſecūde ptis: in q monet eos vt ſe cuſtodiāt ne decidāt a ve/ ritate: Q: ꝓpt̄ oia p̄dicta igit̄ vos / c Preſciētes / h q. i. iu diciū ē futuꝝ: d Cuſtodite / vos ſollicite. e Ne inſipiē tiū. i. hereticoꝝ / f Errore traducti excidat. i. ex vos cadatiſ. g A ꝓpria firmitate. Hoc cōpetit noi petri: et cōſonat ei qd dictū ē in p̄ncipio. ſ. ꝙ i hac epl'a inuitat ad pa/ tientiā ⁊ fidei ꝯſtātiā. Dixi vt excidatis: i Vero. i. ſed. h Creſcite ꝟo i grā. Hoc rn̄det ei qd dixit i p̄ncipio: Simō q inſꝑtat̄ obediēs: ⁊ talib⁹ dat̄ grā. k Et i cognitiōe dñi ⁊c̄. ſcꝫ creſcite qſi q iā p fidē coguiſtis apl'i⁹ cognoſcite p fidei radicationē i opib⁹ bonis. Et ſic tāgit illd qd dixit. ſ. j. a. Gra vob ⁊ pax adimpleat̄ in cognitiōe dñi nr̄i ieſu chriſti. l Ipſi glia ⁊ nunc. ſ. inter qtidianas aduerſitates. m Et in die eternitatis amē: qſi ſi inter mala hui⁹ mūdi ⁊ pſſuras ipm glificatis / dabit vob vt ꝑticipes ſitis glie eius in vita eterna: vbi eū videbitis: ⁊ gaudebit cor vr̄m: ⁊ gaudiū vr̄m nemo tol let a vob: Ioh. xvj. e. Amē amē.

Explicit expoſitio.